Dzisiaj 16 stron

Wydanie wieczorne

Cena 20 groszy

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

w wydaniu porannem i wydaniu wieczornem, — w niedziele i święta tylko wydanie poranne, — natomiast w dni poświąteczne tylko wydanie wieczorne.

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chełmikowski, wiadomości potocznych Wiktor Ujma, za inne działy odpowiada Antoni Konieczny, za ogłoszenia i reklamy Antoni Leśniewicz, wszyscy w Poznaniu.

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska w Poznaniu, św. Marcin 70

Redaktor naczelny: Dr. Marjan Seyda

Nr. 272

Poznań, poniedziałek dnia 16 czerwca 1930

Rok XXV

Partja korespondencyjna

Pismo p. premjera Sławka do marsz. Szymańskiego, zawierające obronę rządowego punktu widzenia co do oddzielnego zwoływania, odraczania i zamykania sesji Sejmu i Senatu, ilustruje nasze nienormalne stosunki państwowe nietylko nawet treścią swą, ile przytoczonemi datami.

Bo zważmy! Dnia 9 maja 149 posłów zażądało na piśmie zwołania Sejmi i Senatu. I nikt wtedy jakoś nie kwestjonował tego żądania. Wprawdzie czepiano się t. z. motywów, zawartych w piśmie ułożonem przez przywódców centrolewu, ale nikt nie zarzucał, — jak to czyni obecnie p. Sławek, — że żądanie posłów było „przekroczeniem uprawnień służących Sejmowi, sprzecznem z zasadami Konstytucji".

P. Sławek był premjerem w dniu 9 maja, kiedy marsz. Daszyński przywiózł na Zamek pismo ¼ części Sejmu. Skoro p. Sławek jest takim czujnym stróżem konstytucji, to mógł i powinien był odrazu zwrócić uwagę Prezydenta na to, że „panowie posłowie" przekraczają swoje uprawnienia w sposób sprzeczny z zasadami konstytucji.

A jeśli p. Sławek nie odrazu połapał się w sytuacji prawnej, to miał czas na zgłoszenie swoich zastrzeżeń wtedy, gdy zwoływany był Sejm bez Senatu. Tymczasem wtedy nie było żadnych komentarzy, a prasa rządowa doniosła, że Senatu nie zwołano tylko dlatego, ponieważ marszałek i wicemarszałkowie wyjechali, a jeden z nich umarł, co było nieprawdą, ponieważ wicemarszałek Hałuszczyński nietylko urzędował, ale mieszkał stale w gmachu sejmowym.

Ani przy zwołaniu sesji, ani przy jej zamknięciu nie podniósł p. Sławek zarzutu przekroczenia przez posłów Konstytucji, choć przy tej drugiej sposobności wystąpił ze znanym wywiadem. Dopiero po miesiącu zgórą sformułował p. premjer ten zarzut, i to w liście do marszałka Senatu.

Gdieindziej w świecie cywilizowanym wymiana zdań między rządem a posłami odbywa się ustnie na terenie parlamentu, który od mówienia wywodzi swą nazwę. Gdy sesja jest zamknięta, korzystają szefowie rządów i przywódcy opozycji z ubocznych sposobności, aby oświetlić w swój sposób pewne sprawy państwowe, zaatakować przeciwnika, względnie odeprzeć jego atak. Odbywa się to szybko i sprawnie, tak, że opinja publiczna nie jest nigdy zbyt długo pozostawiona domysłom i niepewności.

U nas inaczej. Za wyjątkiem słynnych „odczytów" p. Piłsudskiego i jego towarzyszów w listopadzie z. r. wymiana zdań i poglądów politycznych odbywa się przeważnie na piśmie, przyczem listy idą do rąk adresatów bardzo okrężną i długą drogą. Mniejwięcej dwa razy do roku odzywa się (na piśmie) p. Piłsudski i robi obrachunki z przeciwnikami za długie lata poprzednie. Odpowiada mu marsz. Daszyński w tej samej formie — i to nie odrazu, — używając pośredniej drogi jakichś „waletów". I tak w kółko.

P. Sławek w miesiąc zgórą po wystąpieniu posłów krytykuje je w liście do p. Szymańskiego, na co prawdopodobnie przyjdzie odpowiedź 29 czerwca na zjeździe centrolewu. A instytucja, przeznaczona do tego, aby rząd mógł szybko porozumiewać się z przedstawicielstwem ludności, stoi zamknięta. Rząd ma czas! Wszystko to przypomina bardzo ulubioną przez p. Piłsudskiego grę w szachy. Tam to oprócz zwyczajnych partyj przy stoliku twarzą w twarz, grywa się t. z. partje korespondencyjne, w których poszczególne pociągnięcia komunikuje się przeciwnikowi listownie, telegraficznie, telefonicznie, czy przez radjo. Jest to zabawa o tyle sympatyczna, że zwalnia obie strony od wątpliwej często przyjemności oglądania wzajemnych fizjognomij, ale wymaga — dużo czasu.

Tego czasu za dużo nie ma na politykę żadne państwo, a tem bardziej Polska. A już karykaturą wprost jest to, że system partyj korespondencyjnych wprowadzili u nas ci, którzy swego czasu dużo gadali o „wyścigu pracy". Ten wyścig pracy, jeśli chodzi o najważniejsze sprawy państwowe, odbywa się u nas w workach i po pochyłej, śliskiej desce.

M. K.

Odezwa J. Em. ks. kardynała Prymasa

w sprawie I. Krajowego Kongresu Eucharystycznego

Już za kilka dni snuć się będą po ziemiach naszych barwne procesje Bożego Ciała. Pragnę, by tym razem były rzewniejsze, niż zwykle, i więcej skupione, stanowiąc uświęcone przedjutrze pierwszego Krajowego Kongresu Eucharystycznego, któremu wymodlić mamy powodzenie i moc skuteczną.

Bo nietylko narodowem wyznaniem wiary ma być ten Kongres, nietylko kadzidlanym obłokiem naszych hołdów modlitewnych około monstrancji i hymnem chwały wyśpiewanym Chrystusowi Eucharystycznemu przez kraj cały, ale przedewszystkiem pogłębieniem naszego życia religijnego i doprowadzeniem jednostek, organizacyj katolickich i narodu do źródła życia nadprzyrodzonego, do pełni chrześcijaństwa i boskich tajemnic apostolstwa. Kongres ma nas skupić około Eucharystji jako warunku, zapowiedzi i początku tej czynnej i zbawczej rzeczywistości, do której wreszcie przejść musimy od obchodów, haseł i programów.

Ogrom trudu i poświęcenia wniósł w organizację konkresu Komitet Wykonawczy Przygotował obchód wielki, godny naszej wiary. Temu odpowie niewątpliwie oddźwięk całego kraju.

Niechże zewsząd z kraju i z zagranicy popłyną do Poznania pielgrzymki liczne wiarą owiane. Eucharystyczni pątnicy niech wypełnią kościoły poznańskie, walne i sekcyjne zebrania. — Niech Chrystusa w hostji wielbią w dziennych i nocnych adoracjach, niech Go codziennie w Komunji świętej pożywają i niech Go z Legatem papieskim i z przedstawicielem majestatu Rzeczypospolitej, z Rządem, Episkopatem i duchowieństwem triumfalnie poprowadzą starodawnemi ulicami Poznania, i w myśli i duchu niech Go poniosą przez każdą polską wieś, przez nasze miasta i przedmieścia, przez chaty i domy, przez szkoły i urzędy, przez warsztaty i fabryki.

Z obchodami poznańskiemi niech się złączy Polska, jak długa i szeroka, przejmując się tajemnicą Boga utajonego — Bo prawdziwe odrodzenie nasze dopiero wtedy się dokona, gdy Eucharystja przeniknie religijność duszy polskiej, stając się jej modlitwą i rozmyślaniem, zwyciem i pokarmem, a naszych organizacyj i akcji katolickiej siłą i żywotnością.

Krajowy Kongres Eucharystyczny, największe nasze święto religijne od zmartwychwstania ojczyzny, niech Chrystusa z zamkniętych kościołów i z zapomnienia w tabernakulum wniesie w duszę narodu, spragnioną Boga, świętości i mocy.

Poznań, dnia 8 czerwca 1930 r.

(—) August kard. Hlond.

Odezwa Komitetu Kongresowego

Zbliża się historyczna chwila w dziejach katolickiej Polski. Poznań będzie w murach swoich gościł legata Jego Świętobliwości Ojca św. w dostojnym gronie NN biskupów i przedstawicieli całego kraju. Z szczególną powita radością rodaków z bliższego i dalszego wychodźtwa. Długa, wytężona praca wielkiego zastępu ludzi dobrej woli, spełniła wszystko, co w ludzkiej jest mocy, aby należycie i godnie przygotować I. Krajowy Kongres Eucharystyczny w Polsce.

Dziesięć lat temu w październiku 1920 r. obradował w zachodniej naszej stolicy wielki zjazd katolicki, pierwszy po odzyskaniu niepodległości Ojczyzny. Uczestniczył w nim ówczesny Nuncjusz Apostolski, dzisiejszy chwalebnie nam panujący Ojciec św. Pius XI. — Protektorem mu był pobożny Prymas Ks. Edmund Dalbor.

Posiew rzucony wtedy, padł na urodzajny zagon. Przez Polskę przeszła żywiołowa fala zjazdów i kongresów katolickich. Widząc ten potężny twórczy ruch, postanowił N. Episkopat Polski zwołać I. Krajowy Kongres Eucharystyczny.

W wielkim trudzie odnowienie życia katolickiego w Polsce i wyprostowania wszystkiego, co spaczyły ciężkie i trudne czasy, spełni najważniejsze zadanie św. Eucharystja.

Jezus obecny w Najśw. Sakramencie, ofiarowujący się co dnia we mszy św. na ołtarzach naszych, pożywany codziennie w niezliczonych komunjach św. przekształci w nas to, co nie jest jeszcze po myśli bożej, obmyje winy i skazy, rozświeci ciemności, napełni mocą i męstwem, nagnie do poczucia obowiązku i odpowiedzialności, ugasi nienawiści, roznieci wielką miłość, rozpali żarliwość o chwałę Bożą i pobudzi do bacznej troski o zbawienie dusz nieśmiertelnych. Przygotuje na ów wielki dzień, kiedy narody świata przybędą do Polski, aby święcić Międzynarodowy Kongres Eucharystyczny.

I. Krajowy Kongres Eucharystyczny w Polsce przyniesie przez uwielbienie, oddane Jezusowi w Najśw. Sakramencie — publiczne i społeczne — niezmierzone bogactwo łask nadprzyrodzonych. Naszą rzeczą będzie, sięgnąć po nie w aktach wiary, nadziei, miłości, skruchy i uwielbienia.

Niechże więc za przewodem najdostojniejszych swych arcypasterzy z Jego Eminencją ks. kardynałem Prymasem na czele oraz czcigodnych kapłanów — popłyną do Poznania rzesze wiernych z całej Polski, aby spędzić w bratniej miłości i głębokiem skupieniu kilka radosnych dni w promieniach tego słońca naszej św. wiary katolickiej — Najśw. Sakramentu.

Hasłem naszem niech będzie cześć najgłębsza dla Pana naszego Jezusa Chrystusa, utajonego pod postacią Chleba i odnowienie serc naszych, uświęcenie rodzin — podniesienie na wysoki poziom całego społeczeństwa i drogiej Ojczyzny.

Polska cała klęka u stóp Zbawiciela i pochyla czoło, aby przyjąć Jego błogosławieństwo.

Komitet I. Krajowego Kongresu Eucharystycznego w Polsce.

(—) Prof. Dr. Paweł Gantkowski, prezes. (—) X. Józef Prądzyński, sekretarz jeneralny. (—) X. Ignacy Posadzy, sekretarz.

Poznań, dnia 12 czerwca 1930.

Niemcy o mowie min. Zaleskiego

Prasa niemiecka, donosząc o przemówieniu min. Zaleskiego w Krakowie, suggeruje, jakoby przemówienie to było wynikiem niedawnej wizyty min. Grandi'ego w Warszawie i miało ostrze antyfrancuskie.

Co do nas, mamy wrażenie, że min. Zaleski nie powiedział nic więcej ponad to, co jest wyrazem najelementarniejszych wskazań polityki polskiej wobec koncepcyj „paneuropejskich".

Między dawnemi przyjaciółmi

Trudno chyba o bardziej groteskowe widowisko od walki, jaka rozgorzała między dwoma odłamami dawnych „towarzyszy" i współbojowców z czasów rewolucji roku 1905-6-go i z okresu strzelecko - legjonowego.

Świeżo jakiś zjazd „peowiaków" wykreślił z listy członków P. O. W. znanego pisarza Andrzeja Struga, który naraził się piłsudczykom przez swe wystąpienia, skierowane przeciw obecnemu regime'owi. Daje to asumpt socjalistycznemu „Robotnikowi" do szeregu uwag, niepozbawionych melancholji...

Zjazd „Związku Miast"

Warszawa, 16. 6. (PAT). Wczoraj rozpoczął się w Warszawie dwudniowy zjazd Związku Miast Polskich. Po nabożeństwie w Katedrze św. Jana, uczestnicy zjazdu w liczbie około 500, udali się do Rady Miejskiej. Zjazd powitał im. rządu b. minister Sławoj-Składkowski. Wybrano prezydjum zjazdu w osobach prezydenta Słomińskiego, prezydenta Ratajskiego, wiceprezydenta Wilna Czyża i wiceprezydenta Krakowa Wielgusa. Następnie uchwalono regulamin oraz dokonano wyborów do komisji weryfikcyjnej. Dyrektor Związku Miast Polskich Porowski odczytał sprawozdanie zarządu z działalności Związku Miast za lata 1928/29. Zkolei nastypiło sprawozdanie komisji rewizyjnej i referat o zmianie statutu. Po przerwie dr. J. Zawadzki wygłosił odczyt p. t. „Sprawa budownictwa mieszkaniowego". O godz. 21-ej odbył się raut.

Komisje Senatu

Warszawa, 16. 6. (Tel. wł.) Na środę rano zostały zwołane komisje Senatu; komisja spr. zagr. na godz. 11, prawnicza na godz. 10, gospodarcza i prawnicza na 10,30, skarbowo-budżetowa na 12-ą. (w)

Z Klubu Narodowego

Warszawa, 16. 6. (Tel. wł.) Posiedzenie prezydjum Klubu Narodowego zostało zwołane na wtorek godz. 19, posiedzenie klubu narodowego Senatu na środę godz. 15.

Składajcie ofiary na cele I. Kraj. Kongresu Eucharystycznego w Polsce. Konto czekowe P. K. O. Poznań nr. 213 063.

Dwadzieścia lat pracy na posterunku

Dwadzieścia lat pracy wśród Polaków o Czechosłowacji: osobliwy ten jubileusz święci Vaclav Dresler, niestrudzony propagator wzajemnego zbliżenia polsko - czeskosłowackiego. Dwadzieścia lat stale bawi w Polsce i pracuje dla Polski.

Dreslera zainteresowanie się Polską datuje się jeszcze z czasów uniwersyteckich, które spędzał na początku obecnego wieku na wszechnicy Jagiellońskiej w Krakowie. Był to okres działalności Stanisława Tarnowskiego, okres słowianofilstwa Marjana Zdziechowskiego, okres wykładów Andrzeja Tretiaka — wykładów ich. Dresler słuchał — okres wydawania przez M. Zdziechowskiego i Feliksa Koneczego niezapomnianego "Świata Słowiańskiego", który przecie w dziedzinie słowianoznawstwa u nas jest podstawowem i niezastąpionem źródłem.

Po krótkim okresie studjów uniwersyteckich w Krakowie V. Dresler wyjechał do ojczyzny, pogłębiając znajomość spraw polskich, do których wrócił niebawem, gdyż od r. 1910 bawi w Polsce, bądź też pracuje w instytucjach polskich. Bawił wtedy w Krakowie, Lwowie, Poznaniu, poznał Warszawę, poznał przeto wszystkie dzielnice, co w ówczesnych, przedwojennych warunkach było rzadkością nawet u Polaków. Dresler wówczas pracował wespół z Koneczym w „Słowie Słowiańskim", prowadził z nim „Korespondencję słowiańską", stały biuletyn dla prasy poselskiej o sprawach słowiańskich, pisywał wiele do pism czeskich. Wojna zaskoczyła go w Polsce, a przebył ją w Berlinie jako redaktor, a następnie kierownik WAT (Wschodniej Agencji Telegraficznej), zorganizowanej wtedy przez W. Korfantego i C. Zawiłowskiego, a obsługującej prasę polską wszystkich trzech zaborów; WAT podczas wojny informowała także prasę czeską i jugosłowiańską o sprawach polskich dzięki właśnie Dreslerowi.

Po wojnie przeszedł na krótko do służby dyplomatycznej jako attaché prasowy poselstwa czeskosłowackiego w Warszawie, a od r. 1925 zajmuje się wyłącznie publicystyką, świeżo zaś objął kierownictwo czeskosłowackiego biura informacyjnego, mającego za zadanie udzielać informacyj Polsce o Czechosłowacji i naodwrót w Czechosłowacji o Polsce.

Od tego czasu datuje się najbardziej produktywna działalność Dreslera na polu informacyjnem. Jest to człowiek wyjątkowej pracowitości i pilności. Niema objawu, któryby uszedł jego uwagi. Niema wydarzenia, któregoby nie skomentował w prasie czeskiej. Działalność jego idzie w dwu kierunkach: o Czechosłowacji pisuje w prasie polskiej — Dresler jest współpracownikiem pisma naszego — a w gazetach czeskich drukuje o Polsce. Stały Korespondent głównego organu stronnictwa rządzącego: agrarnego, „Venkova" i dziennika posiadającego największe wzięcie wśród czeskiej inteligencji „Lidove Noviny", referuje tam życie polskie we wszystkich jego przejawach społecznych, intelektualnych i gospodarczych Nie ogranicza się tylko na prasie codziennej: po miesięcznikach i tygodnikach czeskich jest rozsianych mnóstwo artykułów i rozpraw o Polsce. Przeszło cztery tysiące artykułów zamieścił w ciągu swego pobytu o naszych sprawach, zawsze zajmując szczerze polski punkt widzenia i broniąc naszych spraw wytrwale. Nie dość na tem: posiadając język południowo-słowiański jest jednocześnie korespondentem dzienników zagrzebskich i białogrodzkich z Polski.

Prócz tego Dresler ma w swym dorobku siedem książek czeskich o Polsce. Olbrzymia praca, przeszło 300-stronnicowa, „Polsko", będąca świetnem źródłem informacyjnem o dziejach, rozwoju i stanie obecnym Polski rozeszła się w przeciągu roku; warto nadmienić, że była wydana prywatnym nakładem. Ma za sobą rozprawy o polskich kierunkach myśli politycznej, o naszej dyplomacji, o naszej prasie. Teraz wydaje nową rzecz: „Dwadzieścia lat pracy w Polsce". Pojawi się ona w języku polskim, czeskim i jugosłowiańskim równocześnie.

Zaprawdę to dorobek poważny. Słusznie tedy na piersiach Dreslera zawisł order Polonia Restituta!

Akta artykułu 19 paktu Ligi Narodów o rewizji traktatów zamknięte

Na obecnym zjeździe międzynarodowym Stowarzyszeń Przyjaciół L. N., w Genewie dobiegło do końca załatwienie sprawy art. 19-go paktu Ligi o rewizji traktatów, toczącej się w związku od trzech lat na podstawie wniosków grupy angielskiej i niemieckiej. Wniosek ostateczny angielski zmierzał do daleko idących ułatwień wnoszenia i załatwiania spraw rewizji traktatów w Lidze Narodów na podstawie art. 19-go. Zgromadzenie Przyj. L. N. w Hadze w r. 1928 przesłało tę sprawę do dokładniejszego ustalenia wniosku przez komisję, a potem przez podkomisję, przyczem usunięto wybujałości wniosku pierwotnego, a następne zgromadzenie Przyj. L. N. w Madrycie w r. 1929 odesłało wniosek raz jeszcze do komisji.

Tymczasem w samej Lidze Narodów na Zgromadzeniu wrześniowem r. 1929 sprawa ta doszła również pod obrady z powodu wniosku chińskiego o rewizję traktatów i Zgromadzenie powzięło uchwałę, którą można streścić tak:

„Każdy członek Ligi może zgłosić wniosek z mocy art. 19-go (t. j. o to, by Zgromadzenie zwróciło się do pewnych państw z tem, by one ponownie zbadały jakiś traktat między niemi zawarty);

ale wniosek ten musi być ujęty w określeniach przewidzianych w art. 19-tym (t. j. dotyczyć tylko traktatów, które stały się niewykonalne, lub sytuacyj międzynarodowych, grożących pokojowi);

poczem Zgromadzenie zajmuje się tą sprawą w sposób przewidziany regulaminem (t. j. może odesłać do komisji lub nie odesłać zwykłą większością);

a potem samo może powziąć uchwałę (oczywiście już tylko jednomyślnie wedle art. 5-go paktu Ligi), zgodną z treścią art. 19-go, (a zatem nie mogącą zawierać nic innego jak tylko zwrócenie się do państw, o które chodzi, aby one same poddały dany traktat ponownemu zbadaniu, bez możności jakiegokolwiek polecenia lub nacisku)

Po tej uchwale Zgromadzenia Ligi we wrześniu 1929 wypłynęła znowu sprawa art. 19-go w obradach komisyjnych w końcu września 1929 w Zurychu i w lutym 1930 w Brukseli. Delegacja niemiecka, węgierska i in. żądały, aby nadal utrzymać wniosek Związku Prz. L. N., żądający w dalszym ciągu zajmowania się w Lidze art. 19-tym w duchu ułatwień w jego stosowaniu. Z ramienia delegacji polskiej pos. Stroński zgłosił wniosek, aby zachować tylko wstęp, zaznaczający dlaczego i jak zajmowano się tą sprawą oraz stwierdzić zadowolenie z powodu zajęcia się Ligi tą sprawą i powzięcia uchwały.

Wniosek pos. Strońskiego (trzy pierwsze ustępy są dosłownem przytoczeniem wstępu z wniosku podkomisji i komisji, a ostatni jest nowym wnioskiem) brzmiał zatem:

„Związek Stowarzyszeń Przyj. L. N.,

„uważając, że twórcy paktu L. N. słusznie uznali za niezbędne dla utrzymania pokoju, aby ułatwiono otwarcie rokowań odnoszących się do zmiany traktatów, które stały się niewykonalne, lub do ułożenia sytuacyj międzynarodowych, któreby groziły pokojowi świata,

„podkreślając, że świeży zakaz uciekania się do wojny nakazuje Lidze Narodów przewidywać możliwość zastosowywania art. 19-go paktu,

„uznając zarazem ważność warunków, którym pakt Ligi podporządkował procedurę, która zawiera w sobie samej pewne niebezpieczeństwo i która musi pozostać wyjątkowa,

„podawszy przeto od roku 1927 artykuł 19-ty badaniu w swych komisjach i na zgromadzeniu w Madrycie w r. 1929,

„stwierdza z zadowoleniem, że sprawa ta była przedmiotem badania i uchwały powziętej przez X Zgromadzenie L. N. w roku 1929.

Wniosek ten był zwalczany w komisji w Brukseli przez delegację niemiecką i in. Ale znaczna większość, a w tem także delegacja angielska, która była wnioskodawczynią tej sprawy, uznała słuszność stanowiska delegacji polskiej, stwierdzającej, że trzeba przyjąć z zadowoleniem pracę Ligi, dokonaną dla objaśnienia tej sprawy, a ciągłe wracanie do sprawy rt. 19 o rewizji traktatów jest sprzeczne nawet z duchem art. 19, który widzi w możliwości tej tylko coś wyjątkowego i od czasu do czasu zjawiającego się. Komisja w Brukseli przyjęła zatem w lutym 1930 wniosek pos. Strońskiego w całości i przekazała go Zgromadzeniu.

Lecz delegacja niemiecka zgłosiła na obecne zgromadzenie w Genewie poprawkę, by w ostatnim ustępie zamiast słów „była przedmiotem badania" dać słowa:

„— ...była przedmiotem pierwszego badania..."

Był to inny sposób nawracania do ciągłego podniecenia w sprawie art. 19., ale po krótkiej wymianie zdań w komisji prawno - politycznej zgromadzenia, gdzie delegacja polska sprzeciwiła się poprawce, jako zmieniającej intencje wniosku, poprawka upadła i następnie zgromadzenie jednomyślnie przyjęło wniosek, kończący trzechletnie zajmowanie się tą sprawą.

St. St.

Letnie manewry partji radykalnej

Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego")

Paryż, w czerwcu.

P. Herriot nie może pogodzić się z myślą, że nie jest już „człowiekiem dnia", którego pięknie wykonane fotografje zamieszczano niegdyś nietylko w dziennikach, ale także w bogato illustrowanych tygodnikach. Natomiast złośliwe ołówki satyrycznych rysowników pastwią się teraz nad jego karykaturalną epopeją. To też były szef kartelu, przybierając ton płaczliwy, skarży się, iż należy do ludzi najbardziej szkalowanych i prześladowanych za rządów III-ej republiki.

Nie jest to jednak jedyną przyczyną jego rozżalenia. Stosunki bowiem familijne w rodzinie radykalnej nie są najlepsze. Nikt jednak temu nie winien, że pożycie małżeńskie z socjalistami grozi, jeżeli nie rozwodem, to separacją, a flirt z narodowcami jest niezręcznie prowadzony. P. Herriot ma zawsze, w gruncie rzeczy, słabość dla swego „kochanego Bluma", który mu wzajemnością bynajmniej nie opłaca.

Przedłużające się rządy p. Tardieu są dla p. Herriota prawdziwą kalwarją. Prawda, że wszystko dzieli tych ludzi. P. Tardieu jest mężem stanu w całem tego słowa znaczeniu, a p. Herriot tylko uważa się za takiego, posiadając umysłowość profesora-literata, ograniczoną antyklerykalizmem; światły i trzeźwy rozum pierwszego zwrócony jest ku nowym potrzebom państwowym, mającym zawsze za podłoże tradycje narodowe; chmurny duch drugiego lubuje się w zawrotnych bujaniach pacyfizmu i międzynarodowości, głosząc nawet obecnie narodziny „zbiorowej duszy Europy"! Charakter p. Herriota cechuje zawiść i uraza, oraz brak „dobrego humoru". Wystarczyło, że p. Tardieu udał się do Lyonu i na kongresie byłych kombatantów wygłosił mowę, a już były szef kartelu wziął to przemówienie za wkroczenie na swój teren. Uważa on miasto Lyon, którego jest burmistrzem za swoje lenno. P. Herriot powodowany też swą podrażnioną miłością własną postanowił w najbliższym czasie, bo 22-go czerwca, wypowiedzieć również mowę w mieście Belfort, skąd znowuż p. Tardieu jest posłem!

W międzyczasie, p. Herriot zabrał głos w Salon. Nie omieszkał naturalnie skorzystać ze sposobności, by wytknąć p. Tardieu, iż pod jego rządami nastąpiło odrodzenie bloku narodowego. Na samo jego wspomnienie ciarki przechodzą byłego szefa kartelu. Dlatego też przewodnią myślą jego ciężkiej i długiej mowy było ułagodzenie socjalistów, obradujących w Bordeaux.

Jakkolwiek p. Herriot twierdzi, iż radykali są szczerze przywiązani do własności indywidualnej, jakkolwiek opowiadają się za koniecznością obrony narodowej, a przeciwko idei walki klasowej, to jednak uważa, iż zjednoczenie „demokratów" jest nieodzowne. Zrealizowanie tego leży obecnie jedynie w rękach socjalistów. Dlaczegoż nie mają raz jeszcze połączyć się z radykałami? Przecież różnice doktrynalne co do wyżej wspomnianych kwestyj nie powinny przed wyborami zwłaszcza rozbijać bloku lewicowego. Teorje te będą dopiero w przyszłości wprowadzone w życie przez francuskich członków II-ej międzynarodówki. Nie powinny więc one stanąć obecnie na przeszkodzie do połączenia się wszystkich prawdziwych „demokratów".

Ale oto wypadek zdarzył, że nietylko tego samego dnia, ale niemal o tej samej godzinie, co p. Herriot, przemawiał w Bordeaux przywódca socjalistów p. Blum, rozwiewając zupełnie złudzenia byłego szefa kartelu. Blum oświadczył z cynizmem, że stronnictwo jego nie zawrze żadnego układu kontraktowego, żadnego paktu z radykałami. Owacja zgotowana p. Blumowi świadczyła najlepiej o nastrojach, panujących w łonie większości socjalistów.

Nie leży oczywiście w ich interesie, aby partja radykalna rozpadała się zbyt szybko. Chodzi im bowiem o zyskanie na czasie, przygotowanie należyte terenu do wprowadzenia integralnego socjalizmu, a zatem o pochłanianie radykałów, ale stopniowo bez niepotrzebnego dławienia się. Radykałom pozostaje więc tylko jedno wyjście, mianowicie lojalne i szczere zbliżenie się do partyj narodowych.

P. Tardieu jasno pod tym względem sprawę postawił w Dijon. Jeżeli radykali pragną istotnie z nim współpracować, to niech przedewszystkiem zaczną głosować za jego gabinetem! Tymczasem amatorzy t. zw. koncentracji spodziewali się ze strony prezesa ministrów znacznie większych awansów. Z tego też powodu panuje w obozie „radykałów rządowych" nietylko pewne rozczarowanie, ale nawet chęć zemszczenia się na p. Tardieu. Te nastroje chcieliby naturalnie wykorzystać ci wszyscy, którzy pragną, aby nie doszło do wielkiej koalicyj sił narodowych przeciw siłom rewolucyjnym.

Krążą pogłoski, kolportowane zresztą przez socjalistów, a nawet przez samego Bluma, iż radykali, chcąc zrealizować „koncentracyjne" marzenie, z wykluczeniem oczywiście stronnictwa p. Marina, zwróciliby się do... p. Poincarégo. Tego rodzaju manewr musiałby być siłą rzeczy, skierowany przeciwko p. Tardieu. Wydaje się na pozór nieprawdopodobne, by p. Poincaré dał posłuch podobnym podszeptom. Niektórzy jednak utrzymują, a do tych ostatnich należy Emil Buré, zazwyczaj dobrze poinformowany, że pod tym względem zdania są podzielone.

I. Briares.

Prezydent Rzeczypospolitej w Wilnie.

Wilno, 15. 6. (PAT.) Prezydent Rzeczypospolitej przybył w sobotę wieczór do Wilna. W niedzielę odbył się wielki przegląd wojska na lotnisku na Porubanku. Przeszło 4.000 wojska prezentowało broń.

Pożar w kinie

Moskwa, 16. 6. (PAT.) W jednej ze szkół charkowskich podczas seansu kinematograficznego zapalił się film. Na seansie obecnych było 500 osób, przeważnie dzieci z rodzicami. Grupa dzieci rzuciła się do wyjścia. W tłoku, jaki powstał, 28 dzieci poniosło śmierć, 6 zostało ciężko rannych, a 5 lżej.

„BACZ, BY TWOIM BYŁO CELEM BYĆ I ZWIERZĄT PRZYJACIELEM!"

NA POMNIK WDZIĘCZNOŚCI w POZNANIU NAJŚW. SERCA PANA JEZUSA
SKŁADAJCIE OFIARY
DO REDAKCJI GAZET - BANKÓW
PKO 207470

Echa wizyty min. Grandi'ego w Warszawie

Praga, 16. 6. (PAT). „Narodni Politika" zastanawia się w artykule wstępnym nad skutkami wizyty min. Grandiego w Warszawie i obala przypuszczenia prasy niemieckiej i włoskiej, że może chodzić tu o zawarcie jakiegoś sojuszu polsko-włosko-rumuńskiego, skierowanego przeciwko Sowietom. Autor artykułu Borsky, wykazuje, że Włochy nie mogłyby okazać Polsce i Rumunji żadnej skutecznej pomocy w razie ich zbrojnego konfliktu z Rosją, a tembardziej w razie wystąpienia Niemiec, Węgier, lub Bułgarji z tendencjami rewizjonistycznemi. Wobec tego autor sądzi, że Polska i Rumunja pozostaną nadal w orbicie polityki francuskiej.

Sensacyjne ograbienie skarbca bankowego w Łodzi

Warszawa, 16. 6. (Tel. wł.). W Łodzi w sposób niezwykły ograbiono skarbiec Banku Handlowego, mieszczącego się przy ul. Kościuszki 15. Wieczorem około godz. 10 wicedyrektor Banku Kalinowski przechodząc obok, postanowił wejść do Banku, aby wziąć niektóre dokumenty i przejrzeć je w domu. Zdziwił się, że drzwi do banku otworzył mu woźny Cybulski, a nie Hofman, który powinien był pełnić służbę. Wybrali się tedy obaj w poszukiwaniu Hofmana. Gdy Kalinowski wszedł do podziemi, zastał pierwsze drzwi do głównego skarbca wyłamane a drugie zatrzaśnięte. Skarbiec został ograbiony. Łupem bandytów padło około 200 tys. zł, ponadto włamywacze rozbili kilka kas podręcznych, w których znajdowały się znaczne sumy pieniędzy.

Za drzwiami skarbca znaleźli się wicedyrektor Banku Przedpełzki oraz dwaj woźni Hofman i Rewurski. Drzwi nie można było otworzyć, gdyż zamki zostały uszkodzone. Włamywaczy było 6 zamaskowanych i uzbrojonych w rewolwery. Prawdopodobnie steroryzowali Hofmana i dowlekli go do skarbca, który zaczęli rozbijać. Na gorącym uczynku złapał ich widocznie wicedyrektor Przedpełzki, który w godzinach popołudniowych przyszedł do biura w towarzystwie woźnego. Skrępowani zostali zaciągnięci do skarbca. Do godz. 2 nad ranem nie można było otworzyć drzwi skarbca dla wydobycie uwięzionych. Wieczorem zażądano telegraficznie przysłania z Pragi Czeskiej i Warszawy fachowców, którzyby otworzyli drzwi. (w)

Warszawa, 16. 6. (Tel. wł.) O godz. 2 nad ranem otworzono skarbiec Banku Handlowego w Łodzi i uwolniono dyrektora i 2 woźnych. Z karbca i z kilku kas złodzieje skradli około 300 tys. zł. W aferę zamieszany jest 20-letni Otto Jung, który był zatrudniony w Banku jako woźny od lat trzech. Otrzymał on wymówienie i w niedzielę odbywał ostatni dyżur w Banku. Miał być zastąpiony przez zamkniętego w skarbcu Rewerskiego. Jung prawdopodobnie wpuścił włamywaczy do Banku. (w)

Demonstracje przeciwpolskie

Praga, 16. 6. (PAT) Wczoraj przed gmachem poselstwa polskiego miały miejsce demonstracje. Grupa młodzieży w liczbie kilkudziesięciu osób wznosiła wrogie Polsce okrzyki i rzuciła kilka kamieni, wybijając dwie szyby w oknach poselstwa. Policja schwytała komunistę Zoltana Schenhertza (lat 25), słuchacza politechniki niemieckiej w Pradze, pochodzącego z Koszyc.

Jubileusz redaktora

Tczew, 16. 5. (Tel. wł.) W niedzielę, 15 bm. odbył się w Tczewie jubileusz 30-letniej pracy dziennikarskiej redaktora ‚Pielgrzyma' p. Michała Majerskiego. Po nabożeństwie w kościele farnym w sali rady miejskiej odbył się obchód, który zagaił prezes „Syndykatu Dziennikarzy Polskich Pomorza" redaktor poseł Sacha z Torunia i wręczył jubilatowi upominek w imieniu Syndykatu. Przemówienia wygłosili ponadto ks. Chudziński w imieniu redakcji „Pielgrzyma", senator Kulerski u którego w „Gazecie Grudziądzkiej" jubilat pracował przez lat 12, przedstawiciele duchowieństwa, magistratu tczewskiego, rady miejskiej, nauczycielstwa, kupców i wielu innych.

Lotnicy amerykańscy.

Warszawa, 15. 6. (PAT.) O godz. 4-tej popołudniu lotnicy amerykańscy oddali dziś hołd polskiemu nieznanemu Żołnierzowi. Eskadra samolotów amerykańskich „Curtiss Wright" przeleciała nad Placem Saskim. Jeden z pilotów eskadry kpt. Canon, zniżywszy samolot do wysokości około 20 metrów, zrzucił wieniec na grób Nieznanego Żołnierza. Wieniec spadł o 15 kroków od grobu. Podnieśli go attache handlowy ambasady p. Lane i radca wojskowy p. Jegor'i złożyli na płycie grobowca. Wieniec laurowy ma napis w języku polskim: Naszemu dzielnemu towarzyszowi polskiemu, Nieznanemu Żołnierzowi chylimy skrzydła w głębokim hołdzie jak i przed okrytemi chwałą sztandarami waszej zwycięskiej armji. — Delegacja Lotnictwa „Curtiss Wright".

O godz. 5-ej odbyły się w porcie cywilnym na lotnisku Mokotowskiem pokazy samolotów eskadry amerykańskiej.

Ofiary Wisły.

Toruń, 16. 6. (Tel. wł.). Ostatnie dni przyniosły szereg ofiar kąpieli w Wiśle. W piątek utonął ślusarz Adolf Balink. Zwłok nie wydobyto. W sobotę, 14. bm. utonął żołnierz Stefan Chełmicki. W niedzielę wyłowiono zwłoki Ignacego Lendermana i Józefa Formańskiego. Obaj pochodzą z Łodzi; bawili w przejeździe w Toruniu. Tegoż dnia utonął Edmund Bartosz, pomocnik szewski.

W niedzielę p. J. Gensty z Torunia w pobliżu mostu wyłowił z wody kobietę kompletnie ubraną. Przewieziono ją na brzeg, gdzie zastosowano sztuczny oddech a następnie przewieziono ją do lecznicy miejskiej. Jest to bufetowa Wanda Hofmanowa.

Tegoż dnia w Grudziądzu utonęli 17-letni uczeń Stanisław Kułakowski, tudzież niejaki Dylaszewski.

Sąd okręgowy w Łodzi.

Łódź, 16. 6. (PAT.) W sobotę nastąpiło otwarcie i poświęcenie nowego gmachu łódzkiego Sądu Okręgowego. Poświęcenia dokonał ks. biskup Tymieniecki. Min. sprawiedliwości Car wygłosił przemówienie o rozwoju sądownictwa w Polsce.

Żmija na cmentarzu

Warszawa, 16. 6. (PAT.) Na cmentarzu na Bródnie kamieniarz Pilarski zauważył pełzającą żmiję i uderzył ją kijem. Po uderzeniu żmija rzuciła się na Pilarskiego, który zdążył jednak w porę odskoczyć. Jeden z przechodniów zabrał żmiję. Nadzór cmentarny wydał polecenie przeszukania całego cmentarza.

Upały i burze

Berlin, 15. 6. (PAT.) W południe termometr wskazywał w śródmieściu około 38 st. Cels. Były 3 wypadki śmierci wskutek udaru słonecznego. Z części zachodnich Niemiec nadchodzą wiadomości o gwałtownych burzach. W Ruelzheimer piorun uderzył w grupę powracających z pola robotników, zabijając jednego z nich. We Frankfurcie nad Menem było oberwanie się chmury. Ulice miasta zostały zalane wodą. Na pograniczu holenderskiem grad pokrył ziemię na wysokość pół metra.

Barcelona, 15. 6. (PAT.) Nad całą prowincją sroży się gwałtowna burza. Siłą huraganu obalonych zostało wiele kominów i bardzo znaczna ilość drzew. W Avila wezbrane wody zalały szereg domów, którym grozi zawalenie. Mieszkańcy zmuszeni zostali do ucieczki.

Łódź podwodna dla Polski

Paryż, 15. 6. (PAT). W stoczni Caen odbyło się spuszczenie na wodę łodzi podwodnej „Żbik", ostatniej z 3 zamówionych w r. 1927 przez rząd polski w stoczniach francuskich. Poza tem spuszczono na wodę torpedowiec „Wicher" i „Burza", zbudowane w tej samej stoczni.

Samobójstwo

Będzin, 16. 6. (PAT). Wczoraj rzuciła się pod pociąg na stacji Będzin Janina Hara. Śmierć nastąpiła natychmiast.

Pogwałcenie praw Kłajpedy.

Berlin, 16. 6. (PAT.) Oddział żołnierzy garnizonu litewskiego, stacjonowanego w Kłajpedzie, dokonał zamachu na budynek więzienia kłajpedzkiego, w którem odsiadywał karę urzędnik litewski, skazany na dwa lata więzienia za kradzież. Rząd litewski, stojąc na stanowisku, że urzędnicy centralni na obszarze Kłajpedy pociągani być mogą do odpowiedzialności tylko przez sądy litewskie, domagał się wydania Gerwinusa, żądanie to jednak zostało przez władze kłajpedzkie odrzucone. Wobec tego oddział uzbrojonych żołnierzy litewskich, zjawił się niespodzianie przed budynkiem więziennym. Dwóch oficerów na czele grupy żołnierzy udało się do wewnątrz, gdzie zaaresztowali urzędników i naczelnika więzienia, poczem uwolnili Gerwinusa. Jednocześnie kilku innych oficerów udało się do biura prezesa sądu i nadprokuratora, od których zażądali wydania aktów procesu przeciwko Gerwinusowi.

Studenci polscy w Chicago

Chicago, 16. 6. (PAT). Studenci polscy na uniwersytecie Loyola zorganizowali niedawno stowarzyszenie Bratniej Pomocy. Jest to pierwsza tego rodzaju organizacja studencka na wychodźtwie. Stowarzyszenie to liczy zgórą 30 członków, studjujących medycynę na wyżej wymienionym uniwersytecie.

„Komentarze Temps'a"

Paryż, 16. 6. (PAT.) „Le Temps", komentując rumuńskie oświadczenie rządowe, podkreśla specjalnie ustęp zaznaczający, iż nowy gabinet nie zmieni ani na jotę swej ogólnej polityki pokojowej i podtrzymywać będzie wszystkie istniejące sojusze. Rumunja pozostanie solidarną z Czechosłowacją i Jugosławją w łonie Małej Ententy, będąc zarazem bliską przyjaciółką Francji i wierną sojuszniczką Polski. Wszystko to zasługuje na podkreślenie w chwili, gdy pewne koła zagraniczne usiłują wykorzystać wypadki w Rumunji dla specjalnych celów. Tak np. pewne dzienniki angielskie twierdzą, że premjer węgierski hr. Bethlen przybywa do Londynu w zamiarze wysondowania opinji angielskiej w sprawie ewentualnej restauracji monarchji na Węgrzech, jak również co do możliwości rewizji traktatu z Trianon.

KUPUJMY CEGIEŁKI NA BURSĘ RZEMIEŚLNICZĄ (P. K. O. 212 664)

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była w dalszym ciągu utrzymana. Można było zauważyć pewne ożywienie i większą chęć do zawierania tranzakcyj.

Z pap. procent. doznała małej zwyżki 5 proc. poż. konwers. i była w poszukiwaniu po 54,75 proc. również 8 proc. listy dolarowe poszukiwano po 95 proc. Oddawano natomiast 4 proc. listy zast. konwert. po 43,50 proc. — 6 proc. listy żytnie handlowano po 17,50 w tranzakcjach.

Z akcyj bankowych wzgl. przemysłowych oddawano jedynie Bank Polski po 170,— zaś Kwilecki Potocki był 60.— w tranzakcjach, natomiast resztę papierów poszukiwano, mianowicie: Brow. Krotoszyński po 22,—, Herzfeld po 30.— i Unję po 68.—. Pozatem poszukiwano silnie Cegielskiego po 51.— bez oddawców, Centr. Rolników po 90.— i R. Maya po 61.—

Papiery procentowe:
(Kurs w procentach nominału)

5% Pożyczka konwersyjna 54,75 P.
8% dolarowe listy Pozn. Ziem. Kred. 95 P.
4% listy zastaw. konw. Pozn. Ziem. Kred. 43,50 O.

(Kurs w złotych)

6% listy żytnie Pozn. Ziem. Kred. 17,50 +

Akcje bankowe:
(Kurs w złotych za 1 akcję)

Bank Kwilecki, Potocki i S-ka I—II em. zł. 60.— +
Bank Polski I em. 170.— O.

Akcje przemysłowe:
(Kurs w złotych za 1 akcję)

Browar Krotoszyński I em. zł. 22.— P.
Herzfeld-Viktorius I—II em. zł. 30.— P.
„Unja" (dawn Ventzki) I em. zł. 68.— P.

Tendencja: Utrzymana.

Urzędowa ceduła Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu

Poznań, dnia 16. 6. 30.

Warunki: Handel hurtowy, parytet Poznań, ładunki wagonowo dostawa bieżąca za 100 kg:

Standardy: a) żyta 696 gr. (118,5 f. w. h.); b) pszenicy 753 gr. (128,0 f. w h.); c) jęczmienia 673 gr. (114,1 f. w. h.); d) owsa 480,5 gr. (80,1 f. w. h.).

„Ceny orjentacyjne"
parytet Poznań

Żyto	14,75— 15,25
Usposobienie słabsze.	
Pszenica	39,50— 40,50
Usposobienie stałe.	
Jęczmień przemiałowy	18,00— 19,00
Jęczmień browarowy	20,00— 22,00
Usposobienie słabe.	
Owies	16,50— 17,50
Usposobienie spokojne.	
Mąka żytnia wł. work. według urzędowo ustalonego typu (70%)	26,25
Usposobienie spokojne.	
Mąka pszenna 65% wł work.	60,50— 64,50
Usposobienie spokojne.	
Otręby żytnie	09,00— 10,00
Otręby pszenne	11,50— 12,50
Groch polny	26,00— 29,00
Groch Victoria	30,00— 33,00
Groch Folgera	26,00— 29,00

Ogólne usposobienie spokojne.

Owies jednolity biały ponad notowanie.

Sytuacja na rynkach zagranicznych i w kraju naogół bez zmiany.

GIEŁDA WARSZAWSKA

z dnia 16. 6. 1930.

Waluty **Gotówka**

Dolary St. Zjed. tr.: 8,88½ sp.: 8,90½ kup.: 8,86½

Dewizy:

	trans.	sprzed.	kup.
Holandja	358,67	359,57	357,77
Londyn	43,33¼	43,44	43,22½
Nowy Jork	8,90,9	8,92,9	8,88,9
Paryż	35,01	35,09	34,92
Praga	26,44½	26,51	26,38
Szwajcarja	172,88	173,31	172,45
Sztokholm	239,55	240,15	238,95
Wiedeń	125,83	126,14	125,52
Włochy	46,73	46,85	46,61
Berlin	212,78		

Tendencja niejednolita.

Papiery wartościowe i obligacje:

4% poż. inwest.	112,00
5% poż. premj. dol.	63,50
5% poż. konw.	55,50

Akcje w złotych:

Bank Dyskontowy	0,00—116,00
Bank Polski	170,50—170,00
Bank Zw Sp. Zarob.	0,00— 72,50
W. T. Węgla	0,00— 46,00
Lilpop	0,00— 27,75
Ostrowiec	0,00— 53,25
Starachowice	17,00— 17,25

Tendencja słabsza.

PŁODY ROLNICZE

Zboża i nasiona oleiste za 1 000 kg.
reszta za 100 kg

Berlin, dnia 16. 6. 1930.

Pszenica march od st załad.	0,00— 0,00
Tendencja spokojna.	
Żyto march. od stacji załad 72 kg	172,00—177,00
Żyto śląskie cif Berlin sp.	0,00—174,00
Żyto march. cif Berlin sp.	0,00—173,00
Żyto pomorskie cif Szczecin tr.	0,00—173,00
Tendencja: natychm. towar wagonowy częściowo poparta, pozatem mocniejsza	
Owies march od stacji załad.	149,00—162,00
Tendencja bardzo mocna.	
Jęczmień pastewny i przemysłowy	167,00—182,00
Tendencja stała.	
Mąka pszenna	34,85—42,50
Tendencja ledwo utrzymana.	
Mąka żytnia	21,10—24,25
Tendencja spokojna.	
Ospa pszenna	07,75—08,25
Tendencja spokojna.	
Ospa żytnia	7,75—08,00
Tendencja spokojna.	
Groch Victoria	24,00—29,00
Groch dr. jadalny	21,00—25,00
Groch pastewny	18,00—19,00
Peluszka	17,00—18,00
Bób polny	15,50—17,00
Wyka	19,00—21,50
Łubin niebieski	15,75—17,25
Łubin żółty	21,25—23,50
Makuch rzepakowy	10,60—11,60
Makuch lniany	15,75—16,25
Śrót Soya	12,00—13,00
Płatki ziemniaczane	13,00—13,40
Płatki ziemn. nadzw. warunki łącznie z workiem	14,40—14,80
Ziemniaki jadalne białe	1,30— 1,50
Ziemniaki jadalne czerwone	1,40— 1,70
Ziemniaki jadalne żółte	2,40— 2,70

Ogólna tendencja niejednolita.

Notowania złotego w Berlinie
z dnia 16. 6. 1930.

Wypłaty na Warszawę	46,875—47,075
Noty wielkie	46,75—47,15

Pomoc dla niem. prowincyj wschodnich

Subwencja roczna 126,3 mil. marek

Berlin, 15. 6. (PAT). Rada Rzeszy obradowała nad pomocą dla prowincyj wschodnich. Subwencje roczne Rzeszy będą wynosiły 126,3 miljonów marek. Środki na osadnictwo zaczerpnięto z pożyczki wewnętrznej i zagranicznej, zagwarantowanej przez państwo.

Przedstawiciel Prus Wschodnich baron Gayl, zaznaczył, że projekt rządowy częściowo tylko rozwiązuje sprawę; dla osiągnięcia celu muszą natychmiast nastąpić dalsze zarządzenia. Realizowanie programu pomocy wschodnim obszarom winno spoczywać w rękach samorządu.

Jako drugi zabrał głos min. Wirth, który zaznaczył, że rząd Rzeszy poświęci specjalną uwagę Prusom Wschodnim. Przedstawiciel prowincji górnośląskiej czynił zarzuty, że ustawa zbyt mało uwzględnia ciężką sytuację Śląska opolskiego i wyraził nadzieję, że uda się to naprawić przy opracowywaniu przepisów wykonawczych. W głosowaniu ustawa przyjęta została jednomyślnie.

Porozumienie niemiecko-sowieckie

Agitacja komunistyczna w Niemczech osłabła

Berlin, 15. 6. (PAT). Komentując urzędowy komunikat o rokowaniach niemiecko-sowieckich, agencja „Conti" podkreśla, że według berlińskich kół poinformowanych, ostatnie rokowania były koniecznością, wynikającą z pewnego zaostrzenia się sytuacji na wiosnę b. r. Zaostrzenie to spowodowała przedewszystkiem różnica systemów obu państw, pozatem zaś kurs t. zw. „stuprocentowych stalinowców", jak również wydarzenia z dziedziny życia religijnego w Związku Sowieckim, które w całym świecie wzbudziły akcję przeciwko Związkowi. W tych warunkach rząd Rzeszy uważał za rzecz wskazaną, aby rokowania z Rosją wykazały na nowo, czy możliwe jest kontynuowanie linji politycznej traktatu z Rapallo, czy też koniecznem okaże się poszukiwanie nowych elementów polityki niemiecko-rosyjskiej.

W wyniku rokowań, które zakończyły się porozumieniem, koła berlińskie szczególnie podkreślają, że obydwa państwa poraz pierwszy przyjęły na siebie zobowiązanie nie wtrącania się wzajemnego do spraw wewnętrznopolitycznych. Zobowiązanie to przedewszystkiem dotyczy Rosji sowieckiej. O ile nawet opinja niemiecka odnosi się z natury rzeczy z pewnym sceptycyzmem do tego rodzaju przyrzeczeń ze strony sowieckiej, to jednak koła polityczne w Berlinie uważają zakończenie rokowań za sukces niemieckiej polityki zagranicznej, mający niebawem zaznaczyć się w rokowaniach przed sądem rozjemczym. Strona sowiecka złożyła przyrzeczenie w postaci uroczystej deklaracji. Koła berlińskie wskazują, że w ostatnich czasach zauważyć się daje zmniejszenie aktywności wystąpień trzeciej Międzynarodówki na terytorjum Niemiec.

Po przewrocie w Rumunji

Expose premiera — Wywiad dla prasy — Komentarze „Temps'a" — Opowiadanie lotnika

Bukareszt, 15. 6. (PAT) Wczoraj nowy gabinet przedstawił się Izbie. Premjer Maniu odczytał dekret, przedłużający sesję parlamentarną do dnia 30 czerwca b. r. i wygłosił expose, omawiające dokonany przewrót i wykazujące, że odbył się zupełnie legalnie przy ścisłem poszanowaniu formalności prawnych. Rząd i przedstawicielstwo narodowe zadecydowały z poszanowaniem przepisów konstytucji, aby książę został obwołany królem. Król ma głębokie poszanowanie dla praw konstytucyjnych. Wie, iż korona, którą nosi, jest kąpana we krwi miljonów Rumunów, poległych dla kraju. Wiedziony poszanowaniem dla praw narodowych, król oświadczył odrazu, iż pragnie rządzić zgodnie z systemem parlamentarnym i konstytucyjnym.

W dalszym ciągu premjer wyraził ubolewanie, że najwłaściwszy w danej chwili rząd koncentracyjny z przedstawicieli wszystkich stronnictw, nie doszedł do skutku.

Obecny rząd, jest nowym jedynie pod względem formalnym. W rzeczywistości jest to dawny rząd, który podtrzymywać będzie nadal szczery parlamentaryzm w życiu państwa i prowadzić politykę decentralizacji; poza tem rząd starać się będzie o wprowadzenie wysokiej moralności we wszystkich dziedzinach życia publicznego państwa. Pomagać będzie rozbudowie gospodarczej i przemysłowej, wykorzystując w tym celu reformy rządu poprzedniego. Rząd prowadzić będzie dalej politykę pokojową, utrzymując wszystkie sojusze, wiążące Rumunję z szeregiem państw zaprzyjaźnionych, oraz dobre stosunki z krajami sąsiedniemi i z całą ludzkością, z którą naród rumuński poczuwa się do solidarności.

Mowa premjera przyjęta została długotrwałemi oklaskami.

Następnie przemawiał prof. Jorga, który wyrażał ubolewanie z powodu niepowodzenia usiłowań, zmierzających do utworzenia rządu koncentracyjnego.

Bukareszt, 15. 6. (PAT). Premjer Maniu udzielił wczoraj wywiadu przedstawicielom prasy. Premjer oświadczył, że w dziedzinie polityki zagranicznej Rumunji nie zajdą żadne zmiany. Rząd będzie w dalszym ciągu żywił uczucia przyjaźni w stosunku do wszystkich narodów. Na zapytanie, czy jakiekolwiek mocarstwo zagraniczne odegrało jaką rolę w dokonanym ostatnio przewrocie w Rumunji, premjer odpowiedział przecząco. Sprawa ta była sprawą wewnętrzną Rumunji i została też załatwiona jako taka. Zagadnięty o sprawę granic państwa, Maniu powiedział: „Mógłbym przypomnieć Panom przemówienie króla, w którem oświadczył, że obecne granice nie ulegną zmianie. Stwierdzam, że nie może być mowy o rewizji granic. Sprawie pokoju może służyć jedynie zasada nienaruszalności traktatów pokojowych i granic, ustanowionych przez te traktaty.

Na zapytanie o stosunek rządu rumuńskiego do ewentualnego powrotu na Węgry arcyksięcia Ottona, premjer Maniu oświadczył, że w tym wypadku, jak zawsze, podstawą polityki rumuńskiej będzie poszanowanie traktatów, które przewidują, że Habsburgowie nie wrócą na tron węgierski. Już na samej tej podstawie rząd rumuński będzie przeciwny powrotowi Habsburgów na tron.

Paryż, 16. 6. (PAT.) Opowiadając na łamach „Petit Journal" szczegóły swej wyprawy do Rumunji, lotnik francuski Lalouette oświadczył, iż wyleciał z Le Bourget w towarzystwie kpt. Poppa, rzekomo w tajnej misji, mającej na celu przewiezienie dokumentów, związanych ze sprawą rumuńskiej obrony narodowej. Wylądowano w Monachjum celem zabrania rzekomego konfidenta, który okazał się księciem Karolem. Książę przybył o godz. 1-ej, prowadząc sam samochód za dokumentami szofera - Rumuna. Książę wsiadł do aeroplanu, odwracając się do Lalouette plecami. Wyruszono w dalszą drogę i wylądowano w pobliżu Oradea Mare, gdzie na spotkanie przybył aeroplanem kpt. Christea. Wówczas kpt. Popp oświadczył Lalouette'owi, iż rzekomy konfident jest ks. Karolem.

Tw. Mas

Zjazd Nauczycielstwa Chrześć. Narod.

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego")

Ostrów, w czerwcu.

W dniach 10 i 11 czerwca rb. odbył się w Ostrowie wielki zjazd nauczycielstwa chrześc.-narod. Zjazd był wspaniałą manifestacją. Miasto przybrało na powitanie miłych gości odświętną szatę — nieomal z każdego domu powiewały flagi narodowe. Liczba uczestników dochodziła do 500 osób.

Inauguracja zjazdu odbyła się w drugie święto Zielonych Świątek wieczorem, odegraniem komedji Fredry „Damy i Huzary". Wykonanie sztuki stało na wysokim poziomie artystycznym. Nazajutrz rano odbyła się uroczysta msza św. z asystą. Celebrował ją ks. proboszcz Zamysłowski, a piękne kazanie wygłosił ks. wik. Sterczewski. Podniosły śpiew wykonał chór kościelny pod kierownictwem p. Bartkiewicza. Następnie w pochodzie z orkiestrą wojskową na czele i licznemi sztandarami wyruszono do sali obrad Teatru Miejskiego. Tutaj na wstępie chór męski „Echo" wykonał dwa utwory, poczem zagaił zjazd prezes miejscowego koła nauczycieli p. Lassociński; po nim przemawiał prezes okręgu p. Sobolewski z Poznania. Wysłano depesze do p. Prezydenta i ks Prymasa-Kardynała.

Nastąpił szereg długi przemówień powitalnych. Imieniem kuratorjum przemówił p. radca Jabłczyński, następnie przemawiali ks. prob. Zamysłowski, burm. Cegielka, b. wicekurator Stein, ks. dziekan Rupiński, poseł Kornecki i wielu innych. Wysłano delegację do złożenia wieńca na grobach poległych i przystąpiono do wysłuchania referatów.

Pierwszy referat o ideologji stowarzyszenia chrześc.-narod. wygłosił p. Szczurkiewicz ze Lwowa, drugi piękny referat wygłosił p. prof. Jaksa-Bykowski z Poznania. Prelegent omówił wychowanie narodowe i państwowe w chwili obecnej. Po przerwie obiadowej wysłuchano dwu przemówień na temat obowiązków względem obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej, dalej, sprawozdań z działalności okręgu. Wieczorem odbył się bal na salach Strzelnicy.

W drugim dniu obradował zjazd nad sprawami administracyjnemi i wyborem delegatów. Po południu urządzono wycieczki do Kalisza i Gołuchowa, zwiedzono Warsztaty Wagonowe i szkołę nową im. Estkowskiego.

Zjazd miał przebieg niezwykle podniosły i pozostawił u uczestników niezatarte wspomnienia. (n)

Ch. D. a kongres centrolewu

Jak wiadomo, na dzień 29 czerwca stronnictwa centrowo - lewicowe zwołały do Krakowa wspólny zjazd, ochrzczony szumną nazwą „kongresu obrony prawa i wolności ludu". Niewyjaśnioną była kwestja, czy w kongresie tym weźmie również udział Chrześcijańska Demokracja. Obecnie jednak ukazała się wspólna odezwa stronnictw centrolewu, donosząca o zwołaniu tego kongresu, pod którą — obok podpisów P. P. S., „Wyzwolenia", Str. Chłopskiego, „Piasta" i N. P. R. — figuruje również podpis Ch. D.

Zgromadzenie Stronictwa Narodowego w Chodzieży

Chodzież, 15 czerwca.

Wczoraj wieczorem odbyło się u nas na wielkiej sali hotelu Kościuszki zgromadzenie członków i sympatyków Stronnictwa Narodowego. Przewodniczył prezes miejscowego koła Stron. Nar., p. Strzeliński. Senator Seyda mówił o zewnętrznem i wewnętrznem położeniu Polski. Duch patrjotyczny i silny ton przemówienia trafił do duszy i do umysłu ludności kresowej, umacniając jej wolę narodową wobec naporu niemieckiego i jej dążenie do naprawy stosunków wewnętrznych dla dobra Rzeczypospolitej.

W zebraniu brali też udział przedstawiciele innych stronnictw, nie wykluczając B. B. Nikt jednakowoż mimo otwartej dyskusji nie zaczepił wywodów mówcy. Przewodniczący zamknął zgromadzenie wezwaniem do zapisywania się na członków Stronnictwa Narodowego.

Odprawka „Strzelcowi" w Zdunach

Założony głównie przez zależne czynniki urzędnicze przy pomocy starosty Krykiewicza „Strzelec" w Zdunach odrazu chciał przebojem się narzucić miejscowemu społeczeństwu, — nie pytając wcale o jego stanowisko. W tym celu prezes tej organizacji powiadomił w formie zdecydowanej miejscowe towarzystwa przed obchodem 3 Maja, że „Strzelec" weźmie udział w pochodzie. Jeszcze stanowczej atoli oparli się temu w powziętej uchwale prezesi 18 istniejących na miejscu towarzystw, i swoją niezłomną postawą udaremnili zamysły „Strzelca".

Po tym fakcie, na życzenie starosty Krykiewicza, wyrażone w liście do prezesa zjednoczonych towarzystw, odbyło się 11 bm. wspólne posiedzenie wszystkich miejscowych zarządów celem zajęcia w tej sprawie jeszcze raz stanowiska. Tutaj jednomyślnie, po przedstawieniu stanu rzeczy w znakomitych wywodach przez p. inż. Jaworskiego, wygotowano odpowiedź, dającą stanowczą odprawę „Strzelcowi". W szczególności przypomniano uchwałę z dnia 13 marca 1927 zarządu głównego „Sokoła" w Warszawie po znanym napadzie w Krzycku Małem bojówki „strzeleckiej" na wracającą z ćwiczeń wojskowych drużynę sokolą. Dalej przytoczono uchwałę, powziętą w Kościanie dnia 25 lutego 1927 r. przez wszystkie organizacje narodowe, w której piętnują działalność „Strzelca" i oświadczają, że nie chcą nigdy mieć z nim nic wspólnego a w końcu wzywają władze państwowe do rozwiązania tej organizacji. Podobnie zaś jak Kościan czują i inne miasta wielkopolskie. Również przypomniano, że komitet porozumiewawczy organizacyj b. wojskowych w Poznaniu wydał swego czasu odezwę przestrzegającą przed „Strzelcem", którego członkowie na ulicach Warszawy walczyli z naszym praworządnym żołnierzem wielkopolskim".

„Wobec tego rodzaju uchwał i stanowiska — tak brzmi końcowy ustęp pisma Zarządu Związku Stowarzyszeń i Organizacyj w Zdunach — jakie zajmuje społeczeństwo katolickie i narodowe w Wielkopolsce względem organizacji „Strzelca", sądzimy, że będzie zupełnie jasną i nasza uchwała, uchylająca możność brania udziału wraz ze „Strzelcem" w dniu święta narodowego". (pz)

Echo „imienin".

Toruń, 16. 6. (Tel. wł.) W sobotę 14 b. m. przed sądem powiatowym stawał redaktor odpow. „Słowa Pomorskiego" p. A. Wojder z powodu zamieszczenia notatki o obchodzie imieninowym ku czci Piłsudskiego w Brodnicy. Autor notatki poddawał krytyce postępowanie organizatorów tego obchodu, którzy trybunę na rynku ustawili już na 2 dni przed uroczystością, która tamowała ruch w mieście. Ponadto wypowiedział opinję, że ludność Pomorza nie potrzebuje tych obchodów imieninowych. Prokuratorjum dopatrzyła się w tem zniewagi władz urządzających obchód i pociągnęła redaktora do odpowiedzialnoci za „gruby wybryk". Sąd powiatowy oskarżonego uwolnił od winy i kary, ustalając w motywach wyroku, że może tu zachodzić conajwyżej zniewaga organizatorów obchodu, ze strony których nie było wniosku o ukaranie. Oskarżonego bronił adw. Michałek.

Zwiedzajcie Międzynarodową Wystawę Komunikacji i Turystyki w Poznaniu od 6 lipca do 10 sierpnia r. b.

O co chodzi na wystawie sztokholmskiej?

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego")

Sztokholm, 13 czerwca.

Jeżeli każda wystawa jest egzaminem i jeżeli nasza zeszłoroczna była czemś w rodzaju matury, to Szwedzi postanowili przystąpić do „zdania" tylko z jednego przedmiotu, ale jest on djablo szeroki i pogmatwany. Możnaby go określić jako „stosunek sztuki do życia codziennego". Przeszedłszy parę razy wystawę wzdłuż i potem wszerz, ma się po tym spacerze w kratkę pierwsze wrażenie, że mimo wszelkich zapewnień o jednolitości tej wystawy przypomina ona jakieś jajko o dwóch żółtkach. Bo proszę tylko pomyśleć: pierwsze pawilony przedstawiają nam czółna motorowe, autobusy i t. d.; opodal meble i tkaniny, dalej monopol tytoniowy szwedzki fabrykuje na oczach widza papierosy i cygara, dalej budynki różnych dzienników, jeszcze dalej czekolada... Mixtum compositum. Ale przy odrobinie ciepliwości wszystko się wyjaśnia i cały pasjans wystawowy „wychodzi" cudownie, ani jednej karty na stole nie zostawiając. Trzeba tylko pamiętać, że na terenie wystawy są budynki ściśle wystawowe, oraz tak zwani „lokatorzy". Do tych właśnie, mieszkających kątem, należy zarówno monopol, jak Jej Wysokość Prasa, jak czekolada i Armija Zbawienia ze swojemi wydawnictwami itd., itd. Poza tem wszystko należy do jednej przegródki, do „sztuki w życiu codziennem".

A auta, czółna, wagony kolejowe? Właśnie. Słusznie je tutaj umieszczono. One także reprezentują piękno w życiu codziennem — tylko trzeba umieć na nie popatrzeć.

Oto motorówka: czerwonawa strzała, która nawet tutaj, na postumencie zdaje się drżeć pod swoim motorem, tak jest cała do pędu stworzona, taka zaostrzona, taka smukła z tą swoją wydłużoną sylwetą dzisiejszej kobiety-sportsmenki. Inżynierowie powiedzą o niej swoje rzeczy fachowe, ale my, laicy, mamy wrażenie, iż będzie wchodziła w wodę jak igła w płótno; to jej przeznaczenie, tę jej f u n k c j ę czytamy w jej kształtach i jesteśmy pewni, że ją spełni. Otóż to jest jej p i ę k n e m. Jest zbudowana racjonalnie, i będzie dobrze spełniała swoje funkcje, i dlatego jest piękna. „To, co jest racjonalne, jest piękne".

Mam wystawowy numer pisma „Stockholms Tidningen" (wydany zresztą modelowo: wyraźny druk, dobre i zabawne ilustracje, sporo satyry). Powtarza się w nim najmniej sto razy wyraz: „funkcjonalizm", jest nawet osobna stronica poświęcona na żarty z niego. Funkcjonalizm zaś jest to nic innego, jak wtłoczony w jedno słowo dogmat o tem, co jest racjonalne, to jest piękne. Dogmat ten jest rozciągliwszy, niżby się zdawało. Przy motorówce „racjonalność" na tem polega, aby statek dobrze płynął. Racjonalność równa się niejako celowości. Ale np. przy tkaninach ta sama racjonalność znaczy, że nitki są dobrze sprzędzone i powiązane ze sobą w taki sposób, jaki wynika z natury materjału. Zatem racjonalne użycie materjału, z którego się jakiś przedmiot sporządza, sprawia, że przedmiot będzie piękny.

Idzie tylko o to, aby tego piękna nie zabrzydzić, a to naprzykład ozdobami. Gdy srebrna łyżka jest tak uformowana, że jej materjał, srebro, przedstawia się w całej swojej piękności, gdy ma kształt taki, że dobrze się nabiera nią zupy i dobrze się zupę do ust wlewa — wówczas łyżka z pewnością będzie piękna. Ale gdy się ją pokryje cyzelaturami, gdy nasadzi się wypukłych ozdóbek, to jej przyrodzone piękno jest w niebezpieczeństwie. Może się ostać, ale może pójść w kawałki. Bezpieczniej nie ozdabiać, ale też ile trudniej...

W łamaniu się z tą trudnością są Szwedzi istotnie daleko zaawansowani, chociaż nie tak to dawno, jak sobie powiedzieli: zerwiemy z mechanicznem paśladownictwem tego, co nam w przemyśle artystycznym dały czasy minione, a co początkujący „maszynizm" fabryczny zaczął rubasznie podrabiać, produkując masowo przedmioty codziennego użytku, wypieszczane ongi przez rzemieślników-artystów i piękne właśnie przez to widoczne na nich dotknięcie ludzkiej ręki. I dodali: nowe dziedziny życia potrzebują nowych przedmiotów, których forma musi wynikać z ich funkcyj. Aparat radjowy w stylu empire jest głupstwem i grubjaństwem. Automobil renesansowy — taksamo. (Mówiąc nawiasem, mignęło mi się gdzieś w pismach, że takim właśnie samochodem czy też wagonem salonowym postanowiła uczcić Papieża jakaś pełna gustu fabryka włoska. A potem będą nam ci Petroniusze klarowali szeroko o swoim futuryzmie i wogóle o swojej kulturze, a naszem barbarzyństwie.) Ale najciekawsze jest w tym szwedzkim funkcjonalizmie, że ani nie skazuje on na zagładę rzemiosła artystycznego, które w Szwecji od wieków istnieje, ani nie stara się oderwać zupełnie od pnia, ale nawiązuje do dawności, adaptuje ją i technicznie udoskonala. Dość przejść się np. po dziale tkanin...

Ale o tem kiedy indziej. Wogóle trzeba się spodziewać, że o tej wystawie sami Szwedzi napiszą kilka poważnych dzieł — coś jak protokół z egzaminu, więc niech lepiej dziennik nie plącze się im pod nogami, zwłaszcza co do teoryj estetycznych. Nim się zajmę sprawą tak ciekawą i dla dziennikarskiej „łopatologji" dostępną, jak stosunek społeczeństwa szwedzkiego do kultury estetycznej, i nim się okaże, czemu taka wystawa jest właśnie w Szwecji daleko bardziej na miejscu, niż gdziekolwiek indziej na całym globusie, — muszę wyjaśnić, że tych i wszystkich przyszłych szczegółów nie zawdzięczają czytelnicy samym moim przechadzkom po wystawie, ale systemowi, jaki do tych przechadzek zastał zastosowany, dzięki pewnemu niesłychanie uprzejmemu człowiekowi, który nazywa się Simonsson, zna wybornie Polskę, gdzie spędził kilka lat, a na wystawie, której jest współorganizatorem, zajmuje się także informowaniem dziennikarzy. Do tej „urwaniegłowowej" czynności posiada on bezgraniczną cierpliwość, oraz wielką szafę, w której piętrzą się tak zwane „materjały" („priora", powiedziałby radca Tyralik), przychodzące p. Simonssonowi do ręki na każde zawołanie i rozdawane przez niego dziennikarzom z tak radosnym uśmiechem, jak gdyby dawanie się zanudzać było najwyższą przyjemnością.

Otóż dzięki panu temu, pełnemu wdzięku człowiekowi, może gość z zagranicy chodzić po wystawie nie tylko z otwartemi ustami, ale z dość szeroko otwartą głową, i może nietylko patrzeć, ale i widzieć. Czytelnicy zaś odnośnego pisma mogą nietylko czytać, ale i rozumieć, co może nie być konieczne, ale i nie zaszkodzi. Niech więc będzie zapisane, że ten f u n k c j o n a l i z m listów z wystawy ma bezpośredni związek z kulturą, cierpliwością i spokojem ducha p. Simonssona. Trzeba go widzieć, jak jedną ręką rozkłada na stole stosy fotografij, drugą wyciąga z szafy metry kubiczne „materjału", a wśród tych równoczesnych funkcyj rozmawia równocześnie z trzema interesentami w trzech różnych językach, z których żaden nie jest szwedzkim!...

Jestem pewien, że nasza nieoceniona ofiara ma takich zaświadczeń entuzjazmu tuziny w różnych językach świata. Niechże przybędzie do nich i polskie, skoro go jeszcze nie ma — i z tem przejdziemy na przyszły raz do dalszych eksplikacyj.

Witold Noskowski.

Pamiętaj, że tylko wówczas będzie **dobrze w Polsce,**

gdy się wyzbędziesz nałogu kupowania zagranicznych towarów.

Związek Obrony Przemysłu Polskiego.

POZNAŃ ulica Rzeczypospolitej 1.

Z uroczystości Bractwa Kurkowego

Oficjalna proklamacja króla — Życzenia — Uczta królewska

Wczoraj po tygodniowem zmaganiu się o godność króla kurkowego, nastąpiło oficjalne zamknięcie uroczystości przez urzędową proklamację króla.

Dzień był pogodny, słoneczny, to też tłumy poznańczyków pospieszyły na Szeląg, by uczestniczyć w tradycyjnej uroczystości, podczas której koncertowała mistrzowska orkiestra 58 p.p. pod wytrawnem kierownictwem kpt. kplm. M. Chmielewicza.

Krótko po godzinie 14, przybył na Szeląg samochodem król — Kazimierz Przybyła, który w otoczeniu rycerzy M. Frankiewicza i Wereszczako, oraz członków zarządu Związku i Bractwa Kurkowego, jak również korpusu oficerskiego Bractwa, przeszedł przed frontem licznie zebranej braci, poczem cały pochód przy dźwiękach orkiestry podążył na salę bracką.

Tutaj prezes Bractwa p. Aleksander Ratajczak wniósł na wstępie okrzyk na cześć Najj. Rzeczypospolitej, któremu to okrzykowi, powtórzonemu przez zebranych, towarzyszyły salwy karabinowe a orkiestra odegrała hymn narodowy.

Po powitaniu przez prezesa p. Ratajczaka przedstawicieli władz tak państwowych jak samorządowych, komunalnych, członków zarządu, Zjednoczenia przedstawicieli prasy, oraz gości, odczytano nadesłane telegramy i życzenia m. i. od naczelnego redaktora „Kurjera Pozn." p. senatora dr. M. Seydy, p. Tylczyńskiego i t. d. Następnie prezes A. Ratajczak w przemówieniu swem scharakteryzował wzniosłe i szlachetne tradycje poznańskiego Bractwa Kurkowego. Zawody o zaszczytną godność króla kurkowego — mówi p. Ratajczak — mają już od wieków swą ustaloną sławę, organizacja była i jest wybitnie narodową, interesuje się nią całe społeczeństwo naszego grodu, które potrafi tradycję tę uszanować.

Mówiąc o królu nominacie, podkreślił mówca, że należy on do warstwy ludzi, którzy uczciwą pracą zdobyli sobie uznanie i szacunek.

Następnie proklamował p. Przybyłę oficjalnie królem, wręczając mu, jako symbol dostojeństwa, szczerozłoty łańcuch, ufundowany przed 246 laty, który to łańcuch — jak zaznacza mówca — różne radosne i smutne przechodził koleje. Były już bowiem momenty, że zaborcy zabrać go chcieli, ale stanowisko energiczne Bractwa temu przeszkodzić potrafiło. Tym tradycyjnym łańcuchem ozdobił mówca-prezes nowego króla, prosząc, by go godnie i z należną dźwigał powagą.

Wniesiono trzykrotny, burzliwy okrzyk na cześć króla, bito z moździerzy, a orkiestra odegrała hymn. Dalej obdarzono króla dyplomem, tradycyjnemi łyżkami oraz kwotą 500 zł, należną do tytułu króla, którą tenże przekazał ubogim m. Poznania, co zebrani przyjęli z wielkim aplauzem.

Zeszłoroczny król p. Różycki wręczył starym zwyczajem nowemu królowi złotą szablę, którą dotąd sam przez rok cały nosił.

Członek zarządu T. Jaruszewski proklamował następnie I. rycerza M. Frankiewicza, dekorując go srebrnym łańcuchem i odznaką, drugiego rycerza p. K. Wereszczako proklamował major Leon Türk, którego również przybrano w łańcuch i odznakę.

Nastąpiły oficjalne przemówienia. I. mieniem pana wojewody przemawiał radca p. Zawadzki, im. dowódcy D.O.K. VII płk. Malczewski, im. Prezydenta miasta radca Słomiński, im. Rady Miejskiej radny p. Libera, im. pism naszych i wydawnictwa złożył życzenia b. poseł i red. p. Adam Piotrowski.

Przemawiali względnie składali życzenia w dalszym ciągu pp. prezes Zjednoczenia J. Łuczak, wiceprezes Zjedn. Maciejewski, major L. Türk im. korpusu oficerskiego Bractwa Kurkowego, im. jubilatów brat Witkowski, im. Zw. Tow. Powstańców i Wojaków prezes Zw. dr. St. Celichowski, im. Uczestn. Powstania prezes p. St. Koch, dalej członek zarządu E. Radomski i t. d.

Prezes A. Ratajczak podziękował za uczestnictwo w uroczystości oraz ogłosił raz jeszcze wyniki z tarczy królewskiej, poczem wniósł toast na cześć wojewody i prezydenta Ratajskiego. Odznaczono dwóch jubilatów pp. Mendlewskiego i Kamińskiego Jana. Pierwszy do Bractwa Kurkowego należy od 40 lat, drugi od 25 lat.

W końcu król Przybyła podziękował za przybycie i życzliwość przedstawicielom władz i gości, wnosząc okrzyk na cześć Bractwa Kurkowego.

Dalszy ciąg uroczystości odbył się po uczcie królewskiej w ogrodzie, gdzie bawiono się do późnego wieczora. (z)

XI Zjazd Zw. Cechów Kowalskich Woj. Pozn.

połączony z 350-tą rocznicą założenia cechu i uroczystem poświęceniem sztandaru Cechu Kowalsko - Ślusarskiego w Grodzisku — odbędzie się w niedzielę 6 lipca 1930 r., w Grodzisku, z następującym programem:

Część I. O godz. 8,45 uroczyste nabożeństwo na intencję Zjazdu z poświęceniem sztandaru. Po nabożeństwie pochód przez miasto do lokalu posiedzeń; wspólne śniadanie. Otwarcie uroczystego posiedzenia. Sprawozdanie z przeszłości cechu. Przemówienie delegatów i gości połączone z uroczystem wbijaniem gwoździ pamiątkowych.

Część II. Otwarcie Zjazdu Związków Cechów. Stwierdzenie delegatów. Odczytanie protokółów. Sprawozdanie Zarządu, oraz uchwalenie pokwitowania zarządowi. Referat na temat Ustawa Przemysłowa a Rzemiosło i dyskusja, oraz uchwalenie rezolucji. Komunikaty Zarządu nad sprawami bieżącemi i organizacyjnemi, oraz uchwały do tychże. Wybór miejscowości przyszłorocznego zjazdu. Wnioski. Wolne głosy. Zamknięcie.

Część III. Od godz. 4 po poł. koncert w ogrodzie, strzelanie do tarczy, kulanie w kręgle i inne rozrywki, wieczorem zabawa taneczna.

U w a g a: Cechy biorące udział w Zjeździe winny ilość delegatów zgłosić na ręce st. cechu p. Cygańskiego w Grodzisku najpóźniej na 10 dni przed Zjazdem.

Informacyj o przystankach i odjeździe autobusów udziela sekretarjat Związku Przedsiębiorstw Autobusowych przy ulicy Kantaka nr. 1 w godzinach od 8 do 1 i od 15 do 18 (Telefon 33-33).

Wielkie Zebranie Informacyjne

dla młodzieży akademickiej

w sprawie

I. Krajowego Kongresu Eucharystycznego

odbędzie się **w środę, 18 b. m. o godz. 20 w sali 18 Coll. Minus.**

Przemawiać m. i. będzie:

Przewielebny Ks. Prałat Józef Prądzyński.

Komitet Sekcji Akademickiej.

WIADOMOŚCI POTOCZNE

O tężyznę młodego pokolenia

Uroczystości z okazji dziesięciolecia wychowania fizycznego w Wielkopolsce po odzyskaniu niepodległości

Niedzielne uroczystości wychowania fizycznego wypadły bardzo dobrze; imponująco zwłaszcza przedstawiała się defilada zawodniczek i zawodników oraz różnorodne pokazy szkół i organizacyj w. f. na boisku „Sokoła", gdzie przy pięknej pogodzie ćwiczące oddziały w swych barwnych koszulkach tworzyły malowniczy obraz. Trudno kogoś wyróżniać, gdyż wszystkie zespoły wykonały swe ćwiczenia dobrze. Słabo jedynie przedstawiało się informowanie publiczności, czego w przyszłości należy unikać, gdyż zniechęca to widzów i szkodzi idei propagandy.

Obchód zakończył się uroczystością w auli uniwersytetu poznańskiego, która się rozpoczęła o godz. 20,30. Po odegraniu przez kompozytora Nowowiejskiego na organach fragmentu z Oratorjum „Quo vadis", krótkie przemówienie powitalne wygłosił prezes miejskiego komitetu w. f. i p. w. p. rad. dr Sokołowski. Zkolei przemawiali pp.: nacz. Wilczyński, dowódca O. K. VII. gen. Dzierżanowski, prof. dr. Niezabitowski i wizytator dr. Wład.

Referat programowy wygłosił prof. uniw. pozn. dr. Gantkowski. Mówca wykazał, że hasła wychowania fizycznego w narodzie polskim nie są czczem naśladownictwem zagranicy i pewnego rodzaju modą, a wypływają głęboko z tradycji rycerskiej naszego narodu. W czasach porozbiorowych, po epoce klęsk i niepowodzeń w powstaniach, w 1867 r. lekarz lwowski dr. Wenanty Piasecki założył pierwszego w Polsce Sokoła na wzorach czeskich. Sokół ten stał się niebawem we wszystkich zakątkach Polski szkołą karności, dyscypliny oraz wychowania fizycznego, i odegrał ogromną rolę w okresie niewoli. W wolnej Polsce Sokół wzrasta postępnie dalej i nieraz sięga po laury zagranicą.

Szczegółowo przedstawił dalej mówca rozwój harcerstwa polskiego Zjednoczenia Młodzieży Polskiej oraz rozwoju sportu u nas podkreślając, że nie należy się w nim dopatrywać celu, ale środka wychowawczego. Instytucje naukowe dały piękny przykład, a mianowicie uniwersytet poznański tworząc podstawy naukowe na katedrze wychowania fizycznego przy współpracy zasłużonych wychowawców w dziedzinie sportu, pułk. Sikorskiego i prof. Piaseckiego. Mówca podkreślił na zakończenie, że niema lepszej formy na którejby łagodzić można zatargi polityczne jak teren wychowania fizycznego i zakończył słowami: „Prośmy Boga o pokój, ale przygotujmy obronę naszej Ojczyzny. Jest to jedno z najpoważniejszych zadań".

Nastąpiły przemówienia przedstawicieli stowarzyszeń i instytucyj. Imieniem Państw. Instytutu Wych. Fiz. zabierał głos p. kap. dr Pawełek. Członek Przewodnictwa Dzieln. Wlkp. Sokoła drh. red. Powidzki przemawiał im. przewodnictwa Dzielnicy Wielkopolskej, podkreślając, że Sokół jest niejako ojcem przysposobienia wojskowego i wypowiadając życzenie pod adresem miejskiego komitetu p. w., ażeby dołożył wszelkich starań, celem przekonania wszystkich czynników, że Sokół nie domagał się żadnych względów, a jego sprawiedliwe poparcie jest konieczne dla dobra państwa. Im. K. S. „Warta" przemawiał p. inż. Otlewski, im. poznańskiego komitetu Tow. Wioślarskiego p. Chudziński. Zkolei prezes A. Z. S. prof. dr. Jurasz wręczył następnie zasłużonemu wychowawcy i pracownikowi na polu wychowania fizycznego kuratorowi A. Z. S. prof. Piaseckiemu wśród burzy oklasków dyplom członka honorowego. Głęboko wzruszony odpowiedział prof. Piasecki, podkreślając radość, że młodzież studjująca wychowanie fizyczne okazała tyle zapału i poświęcenia dla tej nowej gałęzi wiedzy. Po rozdaniu nagród przez generała Dzierżanowskiego podniosłą uroczystość zakończono odegraniem na organach przez prof. Nowowiejskiego hymnu „Jeszcze Polska nie zginęła". (k)

„Caritas Catholica"

Przed międzynarodowym kongresem w Bazylei

W związku z zbliżającym się terminem kongresu „Caritas — Catolica" w Bazylei zwołał Związek Towarzystw Dobroczynności „Caritas" konferencję prasową, by przedstawicieli poszczególnych pism zapoznać z całokształtem pracy „Caritasu" na terenie międzynarodowym. Ks. dyr. Janiak, który przejął agendy Związku Tow. Dob. „Caritas" po obecnym ks. biskupie Dymku, udzielał wyjaśnień.

Zrodziła się myśl nawiązania ściślejszego kontaktu między instytucjami charytatywnemi, a po raz pierwszy wprowadzono ją w życie w lipcu 1924 r. w czasie Kongresu Eucharystycznego w Amsterdamie. Druga konferencja odbyła się w 1926 r. w Luzernie, na której ks. dr. Müller-Simonis zdał sprawę z pobytu w Rzymie, gdzie udzielił informacyj o tworzącym się komitecie międzynarodowym — sekretarzowi stanu kard. Gaspari'emu. Niebawem ukonstytuował się zarząd główny Komitetu Międzynarodowego w skład którego weszli: ks. prał. Müller-Simonis — (Francja) — prezes, ks. dr. Kissling (Szwajcarja) — generalny sekretarz, ks. Joerger (Niemcy) — wiceprezes i p. Maus (Belgja) — II wiceprezes. Jako siedzibę Komitetu obrano Luzernę. W 1927 miał się odbyć w Strassbourgu międzynarodowy kongres charytatywny, jednak nie doszedł on do skutku. Prace „Caritas — Internationalis" podzielono na szereg sekcyj. W 1927 r. miała Polska w t. zw. stałym komitecie swego przedstawiciela ówczesnego ks. kan. Dymka. W r. 1928 kooptowano jako drugiego członka obecnego dyr. „Caritasu" w Poznaniu ks. Stefana Janiaka. W październiku 1929 r. odbyła się w Bazylei poufna konferencja stałego komitetu, w której brał udział z ramienia Polski ks. dyr. Janiak; wówczas Polska uzyskała 6 miejsc narówni z Francją i Niemcami, a stało się to na skutek protestu, gdyż pierwotnie chciano Polsce tyle dać miejsc, ile posiada Belgja oraz Irlandja. W roku bież. odbędzie się od 29 września do 3 października kongres charytatywny w Bazylei, na którym delegaci Polski wygłoszą 3 referaty, a mianowicie: o szpitalnictwie, wychowaniu młodzieży oraz o rozbudowie organizacji „Caritas".

Oto bilans zmudnej i wytrwałej pracy naszego Zw. Caritas z ks. Janiakiem na czele, który na terenie międzynrodowym zdziałał b. wiele dla akcji charytatywnej w Polsce. (z)

Uczcie się pływać!

Liczba ofiar kąpieli mnoży się w zastraszający sposób

Upały zwiększyły niezwykle ilość kąpiących się i, niestety, równocześnie wzrosła liczba utonięć, co wskazuje na konieczność uczenia się pływania.

W Wilanowie w pow. śmigielskim podczas kąpieli w dole glinianym utonął 16-letni Władysław Brambor. Chłopca wydobyto wprawdzie w krótkim czasie z wody, lecz nie zdołano go przywrócić do życia, gdyż śmierć nastąpiła wskutek udaru serca. W stawie pod Przebędowem w pow. obornickim poszedł na dno 21letni czeladnik rzeźnicki Józef Malke, z Murowanej Gośliny; z wody wydobyto już tylko zwłoki. W sadzawce w Przyborówku (pow. szamotulski) utonął 5-letni Wincenty Kurkowiak z pobliskich Podkówek. Chłopiec poszedł do kąpieli z rówieśnikami w czasie, gdy rodzice byli u pracy. W Noteci natrafił na głęgię i zginął 19 letni Hans Schiewe z Czarnkowa. Zwłok jego nie zdołano dotychczas odnaleźć.

Zwłoki Feliksa Trzepika (zamieszkałego przy św. Wojciechu 25), który utonął w sobotę, wydobyto w niedzielę po południu z Warty w pobliżu Szeląga. Na topielca natknęła się patrolująca łódź policyjna. W Strzeszynie w pobliżu Poznania, utonął w jeziorze 18-letni Edward Zakrzewski z Poznania, Dąbrowskiego 98. Zakrzewski pojechał do Strzeszyna i zginął podczas kąpieli.

W Puszczykowie poczęło tonąć w Warcie w pobliżu łazienek „Rusałka" troje ludzi; zdołano ich jednak wyratować dzięki energicznej akcji personelu zakładu kąpielowego, z p. Stefanem Kujawą na czele. W innym wypadku o około 500 metrów od łazienek, na lewym brzegu poczęła tonąć jakaś panienka; obserwujący zajście z brzegu nieznany mężczyzna pospieszył jej z ratunkiem, sam jednak nie zdołał ujść zdradzieckiej toni. Obojgu pospieszyli z ratunkiem wioślarze gimnazjalnego klubu wioślarskiego im. Karola Marcinkowskiego i wydobyli ich z wody. — Niedaleko tak zwanej dzikiej plaży przy restauracji „Rusałka", zaczęły tonąć dwie panienki, jedna z nich nazwiskiem Janina Borowczykówna z Poznania. Nieszczęśliwym pospieszył z pomocą pewien wioślarz z kajakiem. Kiedy tonące uczepiły się kajaka, znalazł się i sam wybawca w niebezpieczeństwie. Dopiero natychmiastowa pomoc personelu z łazienek z p. St. Pawlakiem na czele zdołała zlikwidować całe niebezpieczeństwo. (k)

Fala ognia

Szereg groźnych pożarów na prowincji

W Czarnkowie powstał ogień od lokomobili w tartaku firmy Hasse, gdzie zapaliły się wióry i trociny, niszcząc częściowo szopę. Straty wynoszą około 3 tys. zł.

Na folwarku w Gustawowie w pow. pleszewskim spaliła się stodoła oraz dwa chlewy, przerobione częściowo na domy mieszkalne. Poszkodowaną jest p. Murawska z majętności Karmin — (pow. pleszewski). Ogień powstał wskutek nieostrożności.

W Krotoszynie z nieustalonej przyczyny wybuchł pożar w zabudowaniach handlarza Maksymiljana Kapuścińskiego, któremu spaliła się stodoła z przeszłorocznym sprzętem i narzędziami rolniczemi. Szkody ocenia się na około 30 tys. zł.

W Turzanach (pow. inowrocławski) też z nieustalonej przyczyny poszła z dymem stodoła ze zbożem i narzędziami rolniczemi, własność rolnika Władysława Kopcia. Strata wynosi około 13 tys. zł.

W lesie państwowym Zielone w nadleśnictwie Osiek (pow. inowrocławski), z nieustalonej przyczyny spłonęło około 3 ha 10-letniego zagajnika.

W majętności Lubostroń w pow. szubińskim własności Skórzewskich wybuchł pożar na strychu domu robotników dominjalnych, spowodowany wadliwością komina. Pożar zdołano wkrótce stłumić, to też straty powstałe są niewielkie.

W folwarku Żelazno w majątku hr. Bnińskiej (pow. wyrzyski) z nieustalonej przyczyny spaliła się świniarnia. Poszkodowany jest dzierżawca Stefan Kozłowski a łączne straty ocenia się na około 13 tys. zł.

W Mierzewie (pow. wrzesiński) spaliła się stodoła i chlew, własność Józefa Wiśniewskiego. Straty ocenia się na 30 tys. zł. Również w pow. wrzesińskim w Barczyźnie poszła z dymem stodoła Fryderyka Rusa. Budynek nie był ubezpieczony. (k)

* * *

Nasz korespondent pomorski (iks) donosi:

Wielki pożar wybuchł w zabudowaniach gospodarza Stacha w Liscewie pod Chełmżą. Ogień objął z niezwykłą szybkością wszystkie budynki gospodarcze. W płomieniach zginęło 18 sztuk bydła rogatego i kilkadziesiąt świń, poza tem wartościowe maszyny rolnicze i zapasy paszy. Straty wynoszą w przybliżeniu 100 tys. zł. Były niestety też ofiary w ludziach. W stodole, która zgorzała, spalił się 14 letni Chudziński, pogrążony we śnie. Właściciel Stach i pomocnik szwajcara Anuszewski odnieśli w czasie pożaru ciężkie poparzenia. Przyczyny pożaru dotąd nie ustalono. Ogień powstał w stodole, w której spało kilka chłopców z Chełmży.

KALENDARZYK

Poniedziałek, 16 czerwca 1930.

Słońce: wschód 3,29; zachód 20,17; — długość dnia 16 godz. 48 min.

Księżyc: wschód 23,55; zachód 8,08; — przed ostatnią kwadrą.

Stan pogody według spostrzeżeń Stacji Meteorologicznej przy Uniw. Pozn.: Poniedziałek, godz. 7 rano: Temperatura powietrza umiarkowana plus 17 st. C. Pogodnie. Wiatr: południowo-wschodni. Ciśnienie atmosferyczne wysokie 762 milimetrów. — W ubiegłej dobie temperatura najwyższa plus 31 st. C., najniższa plus 13 st. C.

Stan wody w Warcie według notowań Inspekcji Dróg Wodnych w Poznaniu: Wczoraj plus 0,16 m.; dziś plus 0,17 cmtr.

Kal. rz.-kat.: Benon, jutro Adolf.

Kal. słow.: Budzimir, jutro Drogomysł.

Bóle w żołądku, ściskanie w dołku, obstrukcje, gnicie w kiszkach, gorycz w ustach, złe trawienie, bóle głowy, obłożony język, bladą cerę, łatwo usunąć, stosując często wodę gorzką **Franciszka Józefa** i biorąc wieczorem przed udaniem się na spoczynek pełną szklankę takowej. Specjaliści chorób narządów trawienia bardzo zalecają wodę **Franciszka Józefa,** jako jeden z najskuteczniejszych środków domowych. Żądać w aptek. i drog. nw 12 218

KRONIKA KOŚCIELNA

— * **Prymicje.** W artykule „Duchowni-harcerze" zaszła drobna omyłka. Otóż ks. Porankiewicz odprawi pierwszą mszę św. dnia 17. bm. w kościele św. Marcina nie o godz. 8, lecz o 10.

— * **Sodalicja Nauczycielek w Poznaniu.** Rekolekcje zamknięte odbędą się w klasztorze S. S. Urszulanek przy Wałach Leszczyńskiego 13. — Na rekolekcje zaprasza się nauczycielki wszystkich kategoryj bez względu na to, czy należą do Sodalicji lub nie. Początek 29. bm. o godz. 19. Zakończenie, połączone z przyjęciem aspirantek, nastąpi 2 lipca rano. Koszta utrzymania wynoszą ogółem 15 zł. Pościel należy mieć własną. Bilet wstępu 2 zł. Informacyj udziela i zgłoszenia przyjmuje do dnia 26. bm. włącznie p. Przybyłowska Poznań, ul. Wodna 15.

— * **Sodalicja Pań Miejskich w Poznaniu.** Nabożeństwo miesięczne w wtorek dnia 17. bm. o godz. 8½ w kościele św. Józefa. Zebranie plenarne tego samego dnia o godz. 4½ w Uczelni szkoły Dąbrówki przy ul. Młyńskiej. Referat wygłosi ks. dyr. Cieszyński o Kartaginie. O liczny udział członków i gości prosi Zarząd.

— * **Na intencję akademickiej korporacji „Filomatia Posnaniensies"** w dniu 15. bm. odprawił ks. kanclerz Durzyński nabożeństwo w kaplicy nowego domu akademickiego. Po Mszy św. ks. kanclerz wygłosił stosowne kazanie, wzywając młodzież do pracy dla Boga i Narodu. W czasie Mszy św. członkowie korporacji przystąpili do Stołu Pańskiego.

OSOBISTE

— * **W państw. gimn. mat.-przyr. im. Bergera w Poznaniu** odbył się w dniach od 26 do 31 maja egzamin dojrzałości pod kierownictwem p. prof. dr. Dreżepolskiego. Egzamin złożyli pp.: Baranowski Aleksander, Borzeszkowski Edmund, Czarnecki Kazimierz, Domicz Stanisław, Gabryel Mieczysław, Głogowski Antoni, Herdan Aleksander, Horowski Czesław, Jakubczyk Jerzy, Jerzykiewicz Bogdan, Krasiński Jerzy, Kluck Henryk, Kornobis Stefan, Kotkowski Stefan, Kubś Marjan, Kwiek Marek, Leszczyński Stanisław, Łukasiewicz Kazimierz, Moczarski Ludwik, Morski Kazimierz, Morski Stanisław, Nickel Henryk, Ostrowski Bogdan, Ratajczak Józef, Rochowicz Feliks, Rubik Włodzimierz, Ruszczyński Janusz, Rutkowski Kazimierz, Szubert Władysław, Talarczyk Zbigniew, Ulatowski Stanisław, Wąsowski Bolesław, Wellnitz Felicjan, Witowski Janusz.

ZEBRANIA, ZJAZDY

— * **Poznański Oddział Polskiego Tow. Tatrzańskiego.** Walne zgromadzenie odbędzie się dnia 21 bm. o godz. 20 w Collegium Minus, sala 17. Zebranie poprzedzi odczyt prof. dr. Dedio: „Przejście przez Tajget".

— * **Komitet Wykonawczy Sekcji Akademickiej Kongresu Eucharystycznego** urządza dnia 18. bm. w sali 18 Coll. Minus zebranie informacyjne. Przemawiać będzie m. in. ks. prałat Józef Prądzyński. Wszyscy na zebranie informacyjne.

— * **Sodalicja Panien Urzędniczek.** Zebranie sekcji eucharystycznej odbędzie się dnia 18. bm. o godz. 19,30 przy ulicy Wodnej 8.

— * **Stow. Samopomocy Doraźnej.** Zebranie informacyjne odbędzie się dnia 17 bm. o godz. 19 w dużej sali Domu Królowej Jadwigi przy Alejach Marcinkowskiego 1.

WYKŁADY

— * **Ks. dr. Janicki** wygłosi dzisiaj, o godz. 18 w auli W. S. H. (Aleje Marcinkowskiego 3) bardzo ciekawy odczyt n. t. „Z życia emigracji polskiej w Stanach Zjednoczonych". Bilety w cenie 50 gr. wcześniej do nabycia w księgarni św. Wojciecha — później przy kasie. Dla młodzieży szkolnej wstęp 30 gr. Ciekawy ten odczyt będzie ilustrowany przeźroczami.

WIECZORY, KONCERTY

— * **Wlkp. Szkoła Muzyczna w Poznaniu** organizuje dwa popisy uczniowskie. Pierwszy dla klas niższych i średnich odbędzie się w sali Domu Amarantowego P. K. E. przy ul. Słowackiego 19/21 dnia 18. bm. o godz. 19,30. Drugi dla klas średnich i wyższych oraz dla wydziału dramatycznego odbędzie się w sali Domu Ewangelickiego przy ul. Wjazdowej 8, dnia 21. bm. o godz. 20. Bilety wstępu wydaje po 2 zł i 1 zł. skład cygar p. Szrejbrowskiego przy ul. Gwarnej 20 oraz kancelarja Wlkp. Szkoły Muzycznej przy ul. Ratajczaka 36.

KOMUNIKATY RÓŻNE

— * **Stow. Techników w Poznaniu** organizuje w czasie od 27 sierpnia do 2 września rb. wycieczkę do Sztokholmu statkiem „Gdynia". Koszta przejazdu statkiem łącznie utrzymania wynoszą od 250 zł do 600 zł. Zgłoszenia przyjmuje w terminie do 25 bm. przy wpłacie 33 proc. kosztów, skarbnik St. Trawczyński przy ul. św. Jerzego 8-10. Zaliczkę można również przesłać na konto czekowe P. K. O. nr. 207 565.

— * **Na intencję korporacji akademickiej „Filomatia Posnaniensis"** odprawiona będzie dziś o godz. 10.30 w kaplicy Nowego Domu Akademickiego msza św., w czasie której członkowie K! przystąpią do Stołu Pańskiego.

— * **Koło Matematyczno - Fizyczne.** Dnia 17. bm. o godz. 12 odbędzie się przed Uniwersytetem wspólna fotografja wszystkich kolegów matematyków i fizyków z czwartego roku. Żadnego z kolegów nie powinno zabraknąć.

— * **Maturzystki z r. 1925 Seminarjum Nauczycielskiego im. M. Konopnickiej w Poznaniu** uprasza się o zgłoszenie swych adresów, celem informowania o zjeździe koleżeńskim, do koleżanek: St. Ruszczyńskiej, Nowinki, p. Mosina, pow. Śrem, względnie M. Daszkiewiczówny, Wymysław, p. Zacharzyn, pow. Chodzież.

— * **Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Poznaniu** donosi, że dnia 17 bm. od godz. 9—13 i od 15—18 odbędzie się w składnicy znalezionych przedmiotów na dworcu w Poznaniu licytacja znalezionych przedmiotów. Wstęp na peron dozwolony za biletami peronowemi.

— * **Tow. Muzyczne Łazarz.** Próba orkiestry dnia 18. bm. o godz. 19 w lokalu p. Silskiego przy ul. Marszałka Focha 55. Po próbie o godz. 20,30 plenarne zebranie.

KRONIKA MIEJSCOWA

— * **Szanuj zdrowie bliźniego!** Nie po raz pierwszy otrzymujemy zażalenia od obywateli mieszkających w domach położonych u zbiegu ulic Górnej Wildy i Wierzbięcice, skarżących się na zadymianie mieszkań. Na placu budowlanym przy Górnej Wildzie 50 uruchomiono niedawno w małym domku piekarnię. Niski komin piekarni, sięgający zaledwie do wysokości pierwszego piętra, rozsiewa naokoło duszące dymy i sadze. Już we wczesnych godzinach porannych trzeba przerywać wypoczynek i zamykać spiesznie okna, bo komin zaczyna dymić. Obecnie w porze upałów, stan ten jest tembardziej przykry. Byłoby pożądane, aby sprawą zainteresowała się policja budowlana. Postawienie komina o odpowiedniej wysokości zaradziłoby złemu z pewnością. (k)

— * **Międzynarodowy Kongres Bankowców w Warszawie.** Na wszechpolskim kongresie delegatów Związku Zawodowego Pracowników Bankowych, odbytym tego roku w Krakowie, uchwalono urządzić w przyszłym roku międzynarodowy kongres bankowców z racji 25-lecia istnienia centralnego Związku. Komitet międzynarodowego kongresu został wybrany w składzie następującym: pp. dr. Grosman (Lwów), dr. Roszek (Lwów), dr. Friediger (Kraków), Hochberg (Warszawa), Jabłkowski (Poznań). Program kongresu obejmować będzie wszelkie najważniejsze zagadnienia z dziedziny warunków pracy zawodowej i ustawodawstwa społecznego. Zwołanie tego międzynarodowego kongresu do Warszawy, na którym reprezentowane będą wszystkie państwa europejskie, niezawodnie stanowić będzie poważny sukces pod względem propagandy życia społecznego w polskich organizacjach zawodowych. (tr.)

— * **Z targu.** Dnia 16. bm. na pl. Sapieżyńskim płacono za nabiał: 1 kg. masła wiejskiego 360—4,40 zł; masła mleczarskiego 5,20 zł; kg. twarogu 1,00—1,20 zł; mendel jaj 1,90—2,00 zł; litr śmietany 2,00—2,40 zł; litr mleka pełn 30—32 gr; za mięso: 1 kg. słoniny świeżej 3,00 zł słoniny wędzonej 3,60 do 4,00 zł; wieprzowiny 3,00—3,80 zł; wołowiny 2,40 do 4.00 zł; cielęciny 2,40—2,80 zł; skopowiny 2,80—3,20 zł; koziny 2,00—2,20 zł; smalcu 4—4,20 zł; za drób: kura 4—5 zł; perlica 5.00—6,00 zł; kaczka 5,00—6.00 zł; 1 kg. tucznej gęsi 4.00 zł; para gołębi 2,00 do 3,00 zł; indyk 10.00 do 16.00 złotych; para kurcząt 3.50—5.00 złotych, królik 3—4 zł; ryby: 1 kg karpia 4,80 zł; lina 3,00—4,00 zł; karasia 1,60—2,00 zł; leszcza 2.60—3,20 zł; okonia 2,60—3,60 zł; suma 4,00—5,00 zł; białych ryb 0,80—1,20 zł; 1 kg. sandacza 5.60—6.40 zł; miętusa 4 zł; szczupaka 5,00—6,00 zł; barweny 4—5 zł; 1 kilogram węgorza 4.80 do 5.20 złotych; za jarzyny: 1 kg. ziemniaków 8—10 gr; młodych ziemniaków za kg. 30—40 gr; 1 kg. marchwi 20 gr; buraków 10—15 gr; cebuli 20 groszy; szpinaku 20 groszy; jarmużu 60—80 gr; pietruszki 50—60 gr; seleru 0,80—1,20 zł; 1 pęczek kalarepy 20 gr; 1 kg. bobu 1,20 zł; truskawek 2,60 do 3 zł; agrestu 1,00—1,20 zł; czereśni 2—2,40 zł; sałatka zielona główka 5—10 gr; 1 kg rabarberu 25—40 gr; pęczek rzodkiewek 10 gr; 1 ogórek 0,50—0,80 zł; pęczek młodej marchewki 10—20 gr; 1 kalafjor 0,60—2,00 zł; 1 kg. szparagów 0,80—2,40 zł; mendel raków 2,00 zł — Grzyby: pieczarki 1,60 za 1 kg. Targ mało ożywiony, dowozy niewielkie, ceny bez zmian. (hu).

KRONIKA WYPADKÓW

— * **Groźny wypadek samochodowy.** W nocy na 16. bm. kierowca samochodu PZ. 41 511 Karol Heinze zamieszk. przy ul. Fabrycznej 21 wjechał przy Wałach Król. Jadwigi narożnik Drogi Dębińskiej na latarnię uliczną. Samochód został znacznie uszkodzony. Pasażer Karasiewicz, Antoni, zam. przy ul. Strzałowej 6 odniósł złamanie lewej nogi, Józefa Kujawianka zaś, zam. przy ul. Fabrycznej 9 doznała lekkiego wstrząśnienia mózgu, a Maksymiljan Franke, zam. przy ul. Górna Wilda 122 lekkiego obrażenia twarzy. Pogotowie ratunkowe odstawiło rannych do lecznicy. (z)

— * **Nagły zgon.** Dnia 14. bm. o godz. 11,45 zmarł nagle na udar serca w składzie spożywczym przy ul. Strumykowej 32 Liwacz Jan, zamieszkały przy ul. Gen. Umińskiego 12. Przywołany lekarz stwierdził już tylko śmierć. Zwłoki odstawiono do Szpitala Miejskiego. (z)

— * **Spłoszony koń.** Dnia 14. bm. o godz. 23,45 na ul. Górna Wilda spłoszył się koń Franciszka Skrzypczyńskiego, zam. przy ul. Gen. Kosińskiego 13 i wpadł na tramwaj linji 4. Koń odniósł okaleczenie nogi. (z)

— * **Uprowadzenie chłopca.** Wincenty Piątek, zam. przy ul. Górna Wilda 111 doniósł policji, że dnia 6. bm. uprowadzono jego chłopca Marjana Pacholskiego vel Piątka. Podejrzany o uprowadzenie jest Grześkowiak Kazimierz, zam. przy ul. Gen. Chłapowskiego 26. (z)

— * **Tramwaj zderzył się z wozem.** Na ul. Kraszewskiego narożnik ul. Sienkiewicz zderzył się tramwaj linji 7 z wozem, którym kierował woźnica Nowak Marcin, zam. przy ul. Poznańskiej 46/48. Wóz został uszkodzony. (z)

KRONIKA POLICYJNA

— * **Włamywacze w stacji opieki nad matką.** Włamano się do Stacji opieki nad matką i dzieckiem w Głównej przy ul. Gnieźnieńskiej 47. Sprawcy porozbijali szafy i skradli 18 ręczników, 3 białe płaszcze lekarskie, 2 paszcze pielęgniarskie z znakami Czerwonego Krzyża na kieszonkach, 8 pieluszek płóciennych, 19 metrów flaneli żółtej, różowej i białej, 19 metrów białej flaneli, 27 metrów płócienka białego pokrajanego w kawałki, 11 metrów płócienka różowego i liljowego, 31 kaftaników dziecięcych białych i różowych w niebieskie paski, 30 kołderek niebieskich, szarych i liljowych. Ogólna wartość 400 złotych. Dochodzenia w toku. (z)

Z OSTATNIEJ CHWILI

— * **Lotnik zauważył pożar lasu.** Przed kilku dniami w godzinach porannych zapalił się las w rejonie leśnictwa Kobyle Błoto (pow. bydgoski) na terenie nadleśnictwa Bartodzieje. Spaliło się około 40 hektarów 30 do 40-letniego lasu. Pożar zauważył szybujący nad lasem lotnik i zaalarmował pomoc. Straty ocenia się na kilkanaście tysięcy złotych. Przyczyny ognia narazie nie stwierdzono. (k)

— * **Nieszczęśliwy wypadek cyklisty.** W nocy na poniedziałek około godz. 3 wracał 23-letni pomocnik handlowy Antoni Madajczyk rowerem z zabawy do domu. W drodze uderzył o przydrożne drzewo tak silnie, że spadł z roweru i rozbił sobie czaszkę. Pierwszej pomocy udzielił nieszczęśliwemu dr. Gerstenberger. W stanie nieprzytomnym odwieziono Madajczyka do szpitala, gdzie walczy ze śmiercią. (ske)

JARMARKI

— * **Mielżyn.** Jarmark odbędzie się nie dnia 19, lecz 26. bm.

Z WIELKOPOLSKI

— * **Rogoźno.** (Spółka Drenarska.) Na posiedzeniu, które odbyło się w sali ratuszowej pod przewodnictwem wójta Szulczyńskiego, utworzono Spółkę Drenarską na Rogoźno. Do zarządu wybrano jako przewodniczącego p. por. Dzierzgowskiego, jego zastępcą p. Vercha, a w roli ławników pp.: Dokowicza, Kuśnierkiewicza i Wojciechowskiego.

— (Burza gradowa.) Niedaleko Rogoźna przeszła olbrzymich rozmiarów burza, połączona z gradem. W pibliskim Gościejewie grad zniszczył zupełnie zboża, buraki i ziemniaki. Szkody wyrządzone przez grad, mniejwięcej wielkości gołębich jaj, sięgają kilkudziesięciu tysięcy złotych. Zrujnowani są następujący gospodarze: Banasiak Piotr, Biercholz, Dega, Pawłowicz, Konrad, Bełka, Kawecki i Wrzeszcz. Ponadto w Sokołowie od uderzenia gromu zapaliła się stodoła rolnika Kurta Hugona i spłonęła doszczętnie z narzędziami i zbiorami zeszłorocznemi. Szkody wynoszą około 24 000 złotych. (ske)

— * **Inowrocław.** (Święto 4. p. a. p.) — Bardzo uroczyście obchodził 4 pułk artylerji polowej 12-lecie swego istnienia. — Dn. 7 bm. odbyło się rano w kościele garnizonowym uroczyste nabożeństwo żałobne za poległych żołnierzy pułku, poczem odsłonięto umieszczoną w przedsionku kościoła tablicę pamiątkową ku czci ś. p. pułkownika Witolda Roszkowskiego. Tegoż dnia wieczorem złożono wieńce przed pomnikiem poległych żołnierzy 4 p. a. p., a delegacja przyjaciół pułku wręczyła pułkownikowi de Hauke dary oraz życzenia. Uroczystościom wieczornym towarzyszyli: J. E. ks. dr. Gall, p. prez. miasta Jankowski, wiceprez. Juengst, ks. dziekan Sienkiewicz z Torunia, ks. prob. Pilipowski i inni. Ks. biskup Gall i pułkownik Hauke przemawiali do żołnierzy; nastrój był naogół bardzo podniosły. O godz. 21 w sali „Parku Miejskiego" odbyła się uroczysta akademja z udziałem orkiestry 59 p. p. — Kapitan Mięsowicz wygłosił piękny referat na temat historji 4 pułku artylerji polowej, a na zakończenie zademonstrowano żywy obraz z historji pułku. — Następnego dnia uroczystą mszę pontyfikalną celebrował ks. biskup Gall. Dwudziestu żołnierzy przystąpiło do Sakramentu Bierzmowania. Oznaki pułkowe otrzymali m. in. ks. biskup Gall, ks. dziekan Kubski, gen. Skierski, p. Hedingerówna, p. January Korytowski, pułk. Wolikowski, dentysta Sielski i in. Tegoż dnia wieczorem odbyły się na placu „Aryston" zawody konne, przyczem zaofiarowano cały szereg cennych nagród. Pierwszą nagrodę oficerską zdobył ppor. Szreiber, pierwszą zaś podoficerską ogniomistrz Skrzypczak. Wieczorem tegoż dnia odbyły się zabawy, a więc bal dla oficerów oraz zabawa taneczna dla podoficerów.

— (Święto Bractwa Kurkowego.) W niedzielę i poniedziałek dn. 8 i 9 bm. w czasie zabaw i niespodzianek, urządzonych staraniem Bractwa Kurkowego w parku przy Strzelnicy, odbyły się zawody o godność króla kurkowego. Tytuł ten zdobył p. Mieczysław Krajewski, godność pierwszego rycerza przyznano p. Wacławowi Urbańskiemu, drugiego zaś p. Juljuszowi Kisielnickiemu. Z gości pierwsze miejsce wśród celnych strzelców zajął p. prezyd. Jankowski. Pochodem przez miasto i ucztą „królewską" zakończono święto braci kurkowej. (em)

Z życia Towarzystw

Z Spółdzielni Budowlanej urzędn. państwowych. Członkowie Spółdzielni Budowlanej Wlkp. Urzędników Państw. w Poznaniu odbyli w sali gimn. im. A. Mickiewicza zwyczajne walne zebranie. Obrady zagaił prezes inż. Romański. Po odczytaniu protokółu z ostatniego walnego zebrania rektor Kryzan przedstawił działalność zarządu, który usilnie dążył do ożywienia ruchu budowlanego, aby jaknajwiększej ilości członków Spółdzielni dostarczyć mieszkań. Zarząd czyni obecnie starania o nabycie nowych terenów budowlanych przy ul. Chociszewskiego. Warunki nabycia ich są dogodne. Spółdzielnia przystępuje do związku rewizyjnego przy Patronacie Zw. Spółek. Dotąd bowiem spółdzielnia należała do Rady Spółdzielczej w Warszawie, jednakże ze względów oszczędnościowych wystąpiono z Rady zapisując się do Patronatu w Poznaniu. Sprawozdanie rady nadzorczej przedstawił prezes inż. Romański. Rada pracowała wspólnie z zarządem, odbywając konferencje, na których omawiano ważniejsze zagadnienia. Spółdzielnia istnieje od 1923 r. i posiada kilka parcel na Sołaczu a obecnie toczą się pertraktacje co do nabycia dalszych 10 parcel. Liczba członków wynosi około 70. Celem spółdzielni jest nabywanie na własność gruntów i domów dla udzielenia pomieszczenia swoim członkom, dalej pomoc w budowie domów przez udzielanie kredytów, materjałów, stwarzanie i prowadzenie wspólnych letnisk itd. Po dyskusji udzielono zarządowi pokwitowania i wyrażono mu uznanie za owocną pracę. Przy końcu dokonano zmian kilku paragrafów w statucie i dokonano wyborów uzupełniających. (z)

RUCH W TOWARZYSTWACH

— **Tow. Kobiet „Wzajemna Pomoc".** Zebranie plenarne odbędzie się dnia 18 bm. o godz. 19 w salce Król. Jadwigi.

Składki i pokwitowania

W administracji pisma naszego złożono w dalszym ciągu:

Na pomnik Serca Jezusowego: Stanisławowa Szałkowska, Inowrocław 10 zł, E. S. 20 zł, M. K. 5 zł, J. R. z podziękowaniem za otrzymane łaski z prośbą o dalsze 2,50 zł, P. J. 10 zł, Dunaj 2 zł, St. Antkowiak, 25 zł, M. P. Porawskie 20 zł, Janostwo L. 5 zł, Jan Maćkowiak 10 zł, Chodkiewiczówna z podziękowaniem za dwukrotne uleczenie nogi z zupełnego kalectwa 20 zł, Marja Kowalska za otrzymane łaski 10 zł, Wł. W. 5 zł, Maćkowiak 2,10 zł Janostwo Śmigielscy ul. Fr. Ratajczaka 7 zamiast wieńca na trumnę szwagra śp. Jana Glazińskiego 20 zł, razem z poprzednio pokwitowanemi 1.436,50 zł.

Na chleb św. Antoniego: J. R. z podziękowaniem za otrzymane łaski z prośbą o dalsze 2,50 zł razem z poprzednio pokwitowanemi 169,50 zł.

Na dom sierót na Śródce Z. M. 50 zł.

RADJO

Programy radjofoniczne

Wtorek, dnia 17 czerwca 1930 r.

Poznań (335 m) godz. **7.00** gimnastyka poranna (prof. Waxmann); godz. **13.05** koncert gramofonowy; godz. **14.00** notowania giełdowe i komunikaty gosp. roln.; godz. **17.05** pogadanka radjotechniczna (wygł. p. Bresiński); godz. **17.25** kurs średni języka francuskiego. Bernardin de St. Pierre: „Paul et Virginie" — lecture et explication (wykł. p. Omer Neveux); godz. **17.45** koncert popularny (transmisja z Warszawy); godz. **19.00** audycja wokalna w wyk. p. Jadwigi Palaczowej. Przy fortepianie prof. Sauer (arje koncertowe); godz. **19.15** interludjum muzyczne z płyt gramofonowych; godz. **19.30** odczyt p. t. „O Polakach na Litwie" (wygł. p. Korwin - Pawłowski; godz. **19.50** transmisja z opery Warszawskiej; godz. **22.45** sygnał czasu, komunikaty PAT i sportowe; godz. **23.00** muzyka taneczna.

Katowice (409 m) godz. **17.15** Wł. Włosik: „Ogrodnik śląski"; godz. **17.45** koncert popularny (P. R. Warszawa); godz. **19.20** prof. Bolesław Błażek: „Z wędrówek po Bułgarji: Mesembrja, perła Czarnego Morza"; godz. **19.50** transmisja opery z Teatru Wielkiego w Warszawie.

Warszawa (1412 m) godz. **12.10** radjowy poranek szkolny; godz. **16.15** muzyka z płyt gramofonowych; godz. **17.45** koncert popołudniowy ork. Polskiego Radja; godz. **19.10** giełda rolnicza; godz. **19.25** płyty gramofonowe; godz. **19.50** transmisja z Teatru Wielkiego w Warszawie. Po transmisji i komunikatach — retransmisje ze stacji zagranicznych.

Ilustracja Poznańska i Nowiny Sportowe

tygodnik 8-stronny

bezpłatny

dodatek dla naszych abonentów.

TEATRY

— * **Teatr Polski.** Dziś po raz 25 krotochwilne widowisko „Przygody dobrego wojaka Szwejka". Jutro i w środę pełna pogody fantastyczna komedja Stefana Krzywoszewskiego „Djabeł i Karczmarka" z pp.: Zasempianką i Nowackim w rolach tytułowych. W czwartek raz jeszcze odegrana będzie zawsze mile widziana propagandowa komedja J. Rączkowskiego „Nad polskiem morzem".

— * **Z Teatru Nowego.** Dziś po raz ostatni sztuka G. Zapolskiej p. t. „Carewicz" z gościnnym występem Al. Węgierko. Sztuka ta, osnuta na tle stosunków dworu carskiego, porywa i zachwyca publiczność, która darzy niemilknącemi oklaskami naszego gościa Al. Węgierko i p. Cieszkowską w roli Soni.

— * **„Powrót do grzechu".** Jutro ta najlepsza komedja świetnego autora St. Kiedrzyńskiego z Al. Węgierko w jego popisowej roli. „Powrót do grzechu" grany był w Warszawie 120 razy z ogromnem powodzeniem. Obsadę stanowią pp. Czarnecka, Gruszecka, Żeromska, Bystrzyński, Chmurkowski, Kitka - Sokołowski i Rolicz. Dekoracje Al. Kobrynia.

Dziś, w poniedziałek, wystąpi w Domu Ewangelickim — wszechświatowej sławy eksperymentator

LO KITTAY

Olbrzymie zainteresowanie występem !!!

Dziś zatem zaprezentuje się publiczności poznańskiej wszechświatowej **sławy** eksperymentator, znakomity LO KITTAY, którego cała prasa światowa nazywa bezsprzecznie **jednym z najznakomitszych eksperymentatorów współczesnych.**

LO KITTAY znany jest również dobrze w naszem mieście. Przed dwoma laty znakomity eksperymentator występował w Poznaniu, a jego niesamowite wprost produkcje wywołały zdumienie publiczności i fachowej krytyki. Tym razem znakomity **LO KITTAY** wykona szereg **fenomenalnych doświadczeń, u nas dotychczas niewidzianych, jak prawdziwy fakiryzm indyjski, telepatje jedynie bez jakiegokolwiek kontaktu, doświadczenia, jasnowidzenia, wyczuwania myśli na odległość imaginacją sugestywną, przekłuwanie ciała, wreszcie eksperymenty „gry wyobraźni", w których osoby bez usypiania, zupełnie na jawie widzą najodleglejsze zakątki kuli ziemskiej, odbywają cudowne podróże, przeżywają jak najmilsze przygody.** Czyż potrzeba dodawać, że dzisiejszy Wieczór LO KITTAY'a wywołał olbrzymie zainteresowanie w naszem mieście i zgromadzi niewątpliwie wszystkich interesujących się temi fenomenalnemi doświadczeniami, które imię LO KITTAY'a wsławiły w całej Europie.

Jutro, we wtorek, drugi i ostatni Wieczór LO KITTAY'a w Domu Ewangelickim.

Bilety po cenach popularnych są do nabycia wcześniej w składzie cygar p. Szrejbrowskiego — ul. Gwarna 20, tel. 56-38, a od godz. 7 wiecz. przy kasie w Domu Ewangelickim. zw 24 117/8

Teatr Polski

DZIŚ — „Przygody dobrego wojaka Szwejka".
Wtorek, 17. 6. „Djabeł i karczmarka".
Środa, 18. 6. „Djabeł i karczmarka".
Czwartek, 19. 6. „Nad polskiem morzem".
Piątek, 20. 6. „Djabeł i karczmarka".
Sobota, 21. 6. „Djabeł i karczmarka".
Niedziela, 22. 6. „Djabeł i karczmarka".
Poniedziałek, 23. 6. „Piorun z jasnego nieba".

Teatr Nowy

DZIŚ — „Carewicz", gościnny występ Al. Węgierko.
Wtorek, 17. 6. „Powrót do grzechu", gościnny występ Al. Węgierko.
Środa, 18. 6. „Powrót do grzechu", gościnny występ Al. Węgierko.

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

W NAUKOWYM POZNANIU

SĄDOWNICTWO KMIECE DAWNEJ WIELKOPOLSKI

Jedno z ostatnich posiedzeń Komisji Historycznej Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk poświęcone było referatowi prof. K. Tymienieckiego p. t. Kmieć w zapiskach sądowych wielkopolskich XV w., cz. IV: Sądownictwo.

Temat ten należy do zagadnień zdawna i obszernie opracowanych przez prof. Tymienieckiego. Szczególną uwagę zwrócił w tym zakresie prof. Tymieniecki na Mazowsze, ogłaszając przed laty w publikacjach T. P. N. pracę o Sądownictwie kmiecem na Mazowszu w XV w. Wykazał tam, że sądy ziemskie, którym dla XV w. przyznaje się w nauce ogólnie charakter sądów samorządowo - stanowych szlacheckich, w XV w. noszą na Mazowszu jeszcze dawne piętno sądów państwowo - ogólnych tj. właściwych nie tylko dla szlachty jako pozwanej, ale i dla kmieci, którzy występują w tych sądach tak jako powodowie, jak i — w czem sedno rzeczy — jako pozwani. Bo skoro actor sequitur forum rei, a reus jest włościan i staje przed sądem ziemskim ten sąd jest jeszcze dla niego właściwy. Nie jest to więc jeszcze sąd stanowy szlachecki, nie jest też jeszcze sąd samorządowy, ponieważ decydującą rolę odgrywa w nim czynnik państwowy przez osobę księcia.

Referowane obecnie stosunki wielkopolskie wykazują tak pewne podobieństwo do typu mazowieckiego, jak i pewne odchylenie. Podobieństwo leży w tem, że w XV w. jest sąd ziemski w Wielkopolsce sądem o silnie zaznaczonych elementach państwowych — dzięki osobie Starosty, który występuje tu jako zastępca króla, sądzi z mocą królewską, dlatego od sądu jego niema apelacji do króla, a wyroki jego noszą miano królewskich. Zwolna w XV w. sąd ten przekształca się w samorządowy, co wyraża się tak w koniecznej obecności assessorów szlacheckich, jak też i w prawie szlachty do przedstawienia królowi kandydatów na sędziego ziemskiego. W każdym razie element samorządowy jest tu w XV w. silniejszy, niż na Mazowszu.

Dlatego też słabsze — choć są jeszcze — ślady udziału kmieci w sądach w charakterze osób pozwanych. Ale sąd ławniczy wiejski ma tendencję do wyłączności jako sąd samorządowo - stanowy chłopski (przy silnym udziale pana prywatnego). Natomiast często spotyka się kmieci jako powodów powołujących przed sąd własnych panów. Płyną stąd wskazówki dla określenia społecznego stanowiska chłopów. Wiadomo, jak zaciążyła nad ich losem praktyka sądów królewskich w XVI w., usuwająca chłopom możność powoływania własnych panów przed sąd państwowy.

Warto zaznaczyć, że w tej kolejce cech regjonalnych najbardziej „samorządowo - stanowe" elementy wykaże sąd ziemski małopolski głównie dzięki brakowi silnego wpływu państwowego. W Małopolsce nie było starosty, króla zastępował ogół assessorów, złożonych z dostojników ziemskich (barones in colloquiis generalibus congregati personam nostram repraesentant), a ci assessorowie nosili wybitne piętno czynnika samorządowego szlacheckiego.

W dalszym ciągu referatu poruszył prof. Tymieniecki rodzaje sądów chłopskich. Tak ta część, jak i poprzednie ukażą się w obszerniejszych streszczeniach w Sprawozdaniach Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Poznaniu, dorzucając do naszej wiedzy o dawnem włościaństwie polskiem dane oparte o archiwalny materjał wielkopolski.

Dr. Z. W.

Pisma nadesłane

„Biuletyn Wydawniczy Księgarni Św. Wojciecha." Nr. 2. Treść: P.: „Promienne przykłady". — R. B.: „Nasze pieczęcie". — Beletrystyka. — Wydawnictwa naukowe. Kronika.

„Przyjaciel Szkoły". Nr. 10. Treść: „O chrześcijańskiem wychowaniu młodzieży". Encyklika Jego Świątobliwości Piusa XI. — J. Biliński: „Projekt programu nauki języka polskiego a szkoła powszechna". — M. Mścisz: „Polska jako kraj przejściowy" (lekcja konkursowa). — Czytanka: „Nie damy puszczy" (lekcja). — Różne wiadomości. — Nowości wydawnicze. — Poradnik bibljograficzny: Aleksander Brückner: „Dzieje kultury polskiej".

ŻYCIE KULTURALNE

NAUKA

Z Tow. Przyjaciół Nauk. Doroczne Walne Zebranie członków Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk odbędzie się dziś, w poniedziałek, dnia 16 czerwca br. o godz. 6 popoł. w sali Towarzystwa, ul. Sew. Mielżyńskiego 26/27 z następującym porządkiem dziennym: 1) Zagajenie przez prezesa Towarzystwa, prof. Dembińskiego. 2) Wybór przewodniczącego Zebrania i 2 delegatów do podpisania protokółu. 3) Sprawozdanie sekretarza generalnego prof. Lisowskiego. 4) Sprawozdanie Komisji rewizyjnej. 5) Ustalenie wysokości składki na rok 1930 (§ 10 1. 2. Statutu). 6) Wybór 3 członków Komisji rewizyjnej na r. 1930. 7) Wolne głosy. 8) Odczyt czł. prof. Kapuścińskiego: Stanowisko okulistyki wśród nauk lekarskich.

Poznańscy członkowie Polskiej Akademji Umiejętności. Członkami P. A. U. wybrani zostali z uczonych poznańskich członek koresp. prof. W. Klinger członkiem czynnym na Wydziale Filologicznym. Na Wydziale Historyczno-Filozoficznym członkami korespondentami zostali obrani prof. A. Skałkowski i prof. E. Taylor. Jako członkowie Akademji lekarskiej w Warszawie weszli w skład nowoutworzonego Wydziału lekarskiego: członkowie czynni — prof. Stefan Dąbrowski i prof. Adam Wrzosek, jako członek korespondent — prof. Henryk Lubieniecki.

SLAWISTYKA

„Ruch Słowiański" o Masaryku. Już trzeci rok wychodzi we Lwowie świetnie redagowany organ prof. dr. Tadeusza Lehr Spławińskiego. Wybitny ten slawista czyni wszystko, by poziom organu odpowiadał potrzebom chwili i dorzucał w każdym numerze nowe szczegóły do naszej wiedzy o Słowiańszczyźnie. Polityką się nie zajmuje, chce zwracać się do wszystkich, którym postęp u nas slawistyki jest bliski i drogi. — Ostatni zeszyt poświęcił wielkiemu wodzowi narodu czesko-słowackiego. Głośny publicysta Adolf Czerny omawia filozofję Masaryka, który stał się założycielem czeskiego kierunku realistycznego w nauce. Stosunek Masaryka do Słowiańszczyzny określa slawista Władysław Wisłocki. Masaryk zaleca uważanie wszystkich narodów słowiańskich za równe, potępia panslawizm, każe śledzić teraźniejszość. Jak długo on stoi na czele swego narodu, każdy dzień przyczyniać się będzie do umocnienia i rozbudowy idei słowiańskiej. Inny slawista Jan Jirasek zauważa, że Masaryk jest fanatykiem pracy. Nie będąc w zasadzie przeciwnikiem socjalizmu, potępia materjalizm Marksa i dochodzi do swego własnego socjalizmu humanitarnego. Nie wierzy, że masa ma moc twórczą, bo jest indywidualistą. Celem życia człowieka silnego jest pomagać słabym, by byli silnymi. — Inne artykuły dotyczą spraw słowiańskich wogóle. Dział recenzyj uderza zwięzłością i rzeczowością. (T. Gr.)

MUZYKA

Warszawa przeciw operze. Piszą nam z Warszawy: Dojrzewające postanowienie sfer miejskich, aby zrzucić ciężar deficytu operowego, nie pozostające w żadnym stosunku do kulturalnych korzyści z opery, wywołało w prasie dyskusję zasadniczą nad operą. Wybitny krytyk warszawski p. Karol Stromenger streszcza te rozprawy, stwierdzając, że przeprowadzono w nich „rachunek sumienia przeciwstawiony rachunkom kasowym, już nie dającym się załatwić zużytemi słowami o „twórczości rodzimej", „reprezentacji" itd. Za wiele pokładano zaufania w brzęk tych słów, raz musiał się zachwiać ich kredyt. To otrzeźwienie jest dziełem deficytu". — I dodaje: „Wielkie słowa o względach kulturalnych albo reprezentacji przechodzą obecnie spadek swego dotychczasowego znaczenia. Nawet „tradycja" okazuje się słowem, porosłem „frazesem". Za frazesem tym ukrywały się dość długo gaże, a nawet synekury. To, że opinja kulturalna Warszawy zdecydowała się frazesy te wziąć pod lupę i wykazać ich nicość, dobrze wróży o przyszłości. (mw)

Praga dla swej Filharmonji. Donoszą nam z Pragi: Miasto podwyższa subwencję, udzielaną Filharmonji czeskiej, do 200 tys. koron czeskich rocznie. (pm)

SZKOLNICTWO

Studenci poloniści poznańscy w Krakowie. Koło Polonistów Uniw. Pozn. zorganizowało pięciodniową wycieczkę na Zjazd Polonistów i Naukowy im. Kochanowskiego do Krakowa. Od uczestników tej wycieczki otrzymujemy z prośbą o umieszczenie następujący list:

„Atmosfera Zjazdu i uroczystości jubileuszowych, podniosły nastrój przesyconego pogodą i słońcem miasta, złote serca Gospodarzy Krakowskiego Koła — zgotowały przyjęcie wspaniałe, wzruszające staropolską gościnnością i zacieśniły węzły przyjaźni, jakie już oddawna łączyły nasze Koło z Kołem Polonistów w Krakowie. Na tem miejscu składamy Krakowianom gorące podziękowania i zapraszamy do siebie, w mury naszej Wszechnicy i naszego grodu. Chcemy sercem za serce odpłacić". (H. G.)

WSZECHEUROPEJSKA ANKIETA O MISTRALU

Podczas gdy cała Francja się wysila, by z okazji setnej rocznicy urodzin Frederyka Mistrala jak najgodniej uczcić pamięć autora „Mirèio", jeden z dzienników paryskich (Comoedia) zainicjował wszecheuropejską ankietę o Mistralu rozsyłając do różnych przedstawicieli świata naukowego i literackiego kwestjonarjusz złożony z czterech następujących punktów.

1. Czy dzieło Frederyka Mistrala może interesować jedynie mieszkańców wybrzeży Morza Śródziemnego, czy też powinno ono uchodzić wogóle za jedną z najświetniejszych inkarnacyj ducha grecko - łacińskiego? Czy według Pańskiego zdania wieszcz z Maillane nie był wraz z Homerem, Wergilim, Dantem i Goethem jednym z owych „aojdów etnicznych", o których niegdyś wspominał G. Boissy?

2. Czy studjum filologji romańskiej nie należałoby uzupełniać wykładami o twórczości pieśniarza „Mirelji"?

3. Czy sądzi Pan, że nauczanie literatury i djalektów „langue d'or" jest w stanie regresji na Uniwersytetach Waszych i że młodzież dzisiejsza „dezertuje" studja filologji romańskiej?

4. Czy zdaniem Pana Europa powojenna dąży do ustroju federalnego, którego doskonałość Mistral za Proudhonem stale podnosił?

Co się tyczy punktu 1, to nie ulega kwestji, że Mistral był istotnie nietylko wieszczem, ale i wodzem narodu i że jako taki godzien jest stanąć obok wielkich koryfeuszów ludzkości. Nic dziwnego, że uroczystości mistralowskie przybierają coraz bardziej charakter wielkiej manifestacji panłacińskiej, w której przedstawiciele Francji Włoch, Hiszpanji, Rumunji, Ameryki południowej łączą się i bratają we wspólnem uwielbieniu dla mistrza, który „chciał uwiecznić to co jednoczy, nie to co rozdziela". Mistrala „Mirèio" jest ostatnią epopeą śródziemnomorską, wprawdzie nie tak szczytną, jak metafizyczne epos Dantego lub odyssea błędnego rycerza, raczej może podobną do idylicznego eposu Goethego, „Hermana i Dorotei", lub do „Pana Tadeusza", choć i tym dziełom nie dorównuje pod względem oryginalności koncepcji ani głębokości psychologji. Ale za to o ile bliższą jest ona pieśniom Homera! Bije z niej ta sama świeżość i pierwotność wrażeń i uczuć, ten sam naiwny, pełen niewypowiedzianego wdzięku stosunek człowieka do przyrody, ta sama radosna afirmacja życia i promienistość, ta sama żywiołowa potęga w prostocie. Jest to poprostu epopea słońca i miłości. Mistral sam siebie nazwał „skromnym uczniem wielkiego Homera" (umble escoulan d'ou grand Oumèro). Nie zna czy to, żeby autor „Mirèio" kopjował greków. Słusznie zauważył Gaston Paris, że cała starożytność grecka nie byłaby w stanie natchnąć Mistrala do tej poezji, gdyby ten najbardziej grecki wśród nowożytnych poetów nie był jej miał w sobie. Pięknie też Lamartine gorący wielbiciel Mistrala, opisał wrażenie, jakie na nim wywarła „Mirelja". „Rzekłbyś, iż nocą któraś z wysp Archipelagu, jakaś Delos płynąca, odczepiła się od swej grupy wysp greckich lub jońskich, by niepostrzeżenie złączyć się z kontynentem woniejącej Prowancji".

Drugi punkt ankiety, czy należy uwzględniać twórczość Mistrala (a przypuszczalnie i innych felibrów) w wykładach uniwersyteckich, wiąże się z ogólniejszem zagadnieniem, czy i jak dalece powinno się uwzględniać autorów regjonalistycznych w ramach historji literatury. Gdyby Mistral dzieła swe był napisał w języku francuskim, sprawa byłaby przesądzona, boć dzieło prawdziwie piękne lub odtwarzające uczucia i typy ogólno ludzkie — choćby na tle zapadłego gniazda prowincjonalnego — zawsze znajdzie zaszczytne miejsce w narodowym panteonie literatury. Ale dzieło pisane w narzeczu i to w dodatku jednem z narzeczy odrębnego zupełnie języka prowanckiego stanowiącego według filologów pomost między francuszczyzną a włoszczyzną, czy może rościć sobie takie same prawa do „literatury" co, dajmy na to, regjonalistycznie zabarwiona powieść pani George Sand lub Flauberta? Otóż literatura prowancka była dotychczas traktowana bardzo nierównomiernie. Wśród historyków literatury francuskiej są tacy co ją pomijają zupełnie, gdyż wychodzą z założenia, że literatura francuska tylko dziełami pisanemi w języku francuskim zajmować się powinna. Inni rozwodzą się nad literaturą staroprowancką ze względu na jej wielkie znaczenie historyczno - kulturalne, neoprowancką zaś uważają za „quantité négligeable". Znowu inni uwzględniają tylko tę ostatnią, wykluczając trubadurów, gdyż za ich czasów Prowancja stanowiła jeszcze państwo odrębne. — Trzeba zresztą przyznać, że poezja felibrów jest zupełnie niezależną od poezji trubarurów, trudno nawet wyobrazić sobie większy kontrast. Pieśń trubadurów interesuje nas głównie jako wytwór i wyraz bardzo już rafinowanej kultury i jako wehikuł owej wytworności i „dworskości" będącej jedną z podstaw naszej cywilizacji. A była to poezja kunsztowna nawskroś arystokratyczna i uczona, hermetyczna nawet, niby kwiat cieplarniany i anemiczny, sztucznie przez mecenasów wychodowany. Poezja felibrów natomiast jest nawskroś ludowa i bezpretensjonalna, płynie prosto z ziemi, śpiewa z niej dusza Prowancji, odżywa bujna jej wegetacja, woń kwiatów, bzyk owadów i gra świateł. Tam góruje chłodna reflekcja, tu bezpośredniość uczucia, tam surowa, bezbarwna architektura łacińska, tu plastyka grecka, kształty, barwy i swiatła, tam sztuka dla sztuki, Mallarmé i Valéry, tu przyroda, Lamartine i Brémond. — Ale i pod względem językowym różnią się te dwie szkoły. Gdy bowiem trubadurowie posługiwali się w swych kanconach narzeczem limuzyńskiem, felibrowie podnieśli do godności języka literackiego narzecze używane w Saint - Remi i jego okolicach. Renesans prowancki nie jest więc wskrzeszeniem dawnej poezji trubadurów (felibrom chyba z nazwiska tylko znanych), nie ma on też nic wspólnego z tak modnym w dobie romantyzmu „genre troubadour". Obie poezje, staro- i neoprowancką, powinno się więc traktować osobno a ponieważ, ściśle biorąc, ani jedna ani druga nie należy do literatury francuskiej, najodpowiedniejszą formą wykładu będą kursa uzupełniające, przy czem medjewista będzie mówił o trubadurach a historyk nowszej literatury o Mistralu i felibrach.

Praktykę tę — i tu przechodzę do punktu 3 — zaprowadził Uniwersytet Poznański już w r. 1922, wstawiając do programu studjów romańskich specjalne kursa literatury staro- i neoprowanckiej. Kursa takie wystarczy wznawiać co czwarty rok studjów, by umożliwić wszystkim słuchaczom zaznajomienie się z ich przedmiotem. Zresztą lirykę trubadurów trzeba uwzględniać również i w wykładach o kulturze romańskiej, a Mistrala i felibrów można wcielić do wykładów o regjonaliźmie francuskim. O „dezertowaniu" studjów filologji romańskiej przez naszą młodzież oczywiście nie może być mowy, przeciwnie, stwierdzamy z satysfakcją coraz żywsze dla nich zainteresowanie.

Najwięcej kłopotu sprawiła mi odpowiedź na punkt 4. Wszak federalizm inaczej pojmował socjalista, Proudhon, inaczej poeta Mistral, — inaczej pojmuje go polityk, Briand. Mistral był przedewszystkiem regjonalistą, i to w najszlachetniejszem tego słowa znaczeniu. Regjonalizm pojmował jako serdeczne przywiązanie do gleby rodzinnej i do folkloru, jako szlachetny wyścig terytorjów związanych tradycją i językiem. Był więc Mistral zwolennikiem decentralizacji Francji i równouprawnienia Prowancji pod względem językowym jeśli nie administracyjnym ale partykularyzm ten nie miał zabarwienia politycznego (jak w Katalonji) jakkolwiek, na podstawie alegorycznego poematu o „Hrabinie", i Mistrala o propagandę separatystyczną pomawiano. Mistral był zbyt wielkim patrjotą francuskim, żeby marzyć o oderwaniu się Prowancji od Francji. Nie to co rozłącza, lecz to co jednoczy — było jego hasłem.

Dr. Józef Morawski.

Poznań.

Książki nadesłane

Bernard Szarlitt: „Polskość Nietschego i jego filozofji". Warszawa 1930. Tow. Wydawnicze J. Mortkowicz.

Inż. B. Nowakowski: „Tablice samochodowe do szybkiego odnajdywania i usuwania uszkodzeń". Warszawa 1930. Skł. gł. Księgarnia Robotnicza.

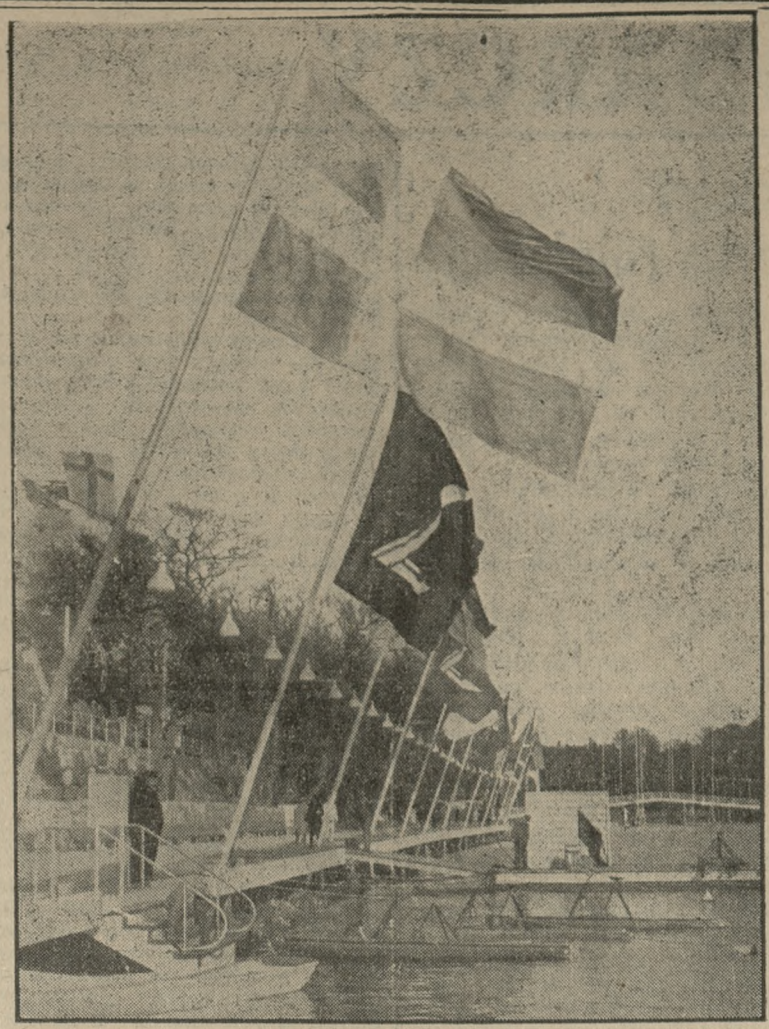

Z Wystawy w Sztokholmie. Aleja chorągwi nad zatoką. (Porównaj nasze korespondencje).

Węże i skóry wężowe

Starożytni uważali węża za wcielenie zła, a niektóre ludy sądziły nawet, że w tych płazach pokutują duchy złośliwe. Wiemy, że Egipcjanie otaczali czcią węże a zwłaszcza kult dla żmiji był zachowywany.. Była to zwłaszcza „Naja", znana także pod nazwą żmiji Kleopatry, gdyż od jej ukąszenia królowa ta własnowolnie śmierć poniosła. Węże w Egipcie były także uważane za bogów opiekuńczych: sądzono ogólnie, że to była ziemska powłoka bogów zmarłych przypadkowo podczas ich pobytu na ziemi. U niektórych dzikich ludów odkryto jeszcze w ubiegłym wieku dziwaczne zwyczaje: tam cześć dla wężów wypływała z mniemania, że dusza ludzka odradzała się w tym płazie. Jeżeli Europejczyk zabił lub zranił węża, narażał się na utratę życia, gdyż w tem właśnie stworzeniu pokutował jeden z przodków, którym opiekują się żyjący potomkowie.

Pewien szczep ma zwyczaj trzymania w każdej zagrodzie i karmienia mlekiem oswojonego węża, pełzającego swobodnie po domostwie i posłusznego na każde zawołanie. Skoro się pomyśli, że to lube stworzonko, to zazwyczaj Pyton, długości 6—8 metrów, zimny pot oblewa człowieka. Starożytni Egipcjanie chowali również oswojone Naje w swoich pałacach, a imperatorowie indyjscy utrzymywali całe sfory tych gadów, przedstawiające nawet pewną wartość. Cezar Tyberjusz karmił własną dłonią oswojonego węża. A matrony rzymskie, podczas upalnego lata, nosiły węże owinięte naokoło szyi i ramion, dla ochłodzenia się.

W Indjach zaklinacze wężów jeszcze nie zaginęli. Wężów jadowitych nie można oswajać tak jak inne nieszkodliwe gatunki, jedynie zaklinacze indyjscy potrafią pono tęsztukę. Ale można je pozbawić zębów jad zawierających: robi się to w ten sposób, że podsuwa się gadowi do ugryzienia kawałek jedwabiu, wówczas, zaklinacz nagłym ruchem pociąga materję, na skutek czego zęby wyłamują się jak szkło.

Najpiękniejsze okazy wężów, poza Indjami, Brazylją, Peru i Ameryką, znajdują się w kolonjach francuskich dalekiego Wschodu, a więc w Indochinach, Gujanie i w Afryce. Najokazalsze Pytony i Boa, dosięgają 6—8 m. długości i są barwy żółtej, centkowanej bronzowo lub czerwono. Boa jest wielobarwny: bronzowy, czarny i niebiesko - stalowy, z płatami bronzowemi, czerwonemi i czarnemi. Najwspanialsze jego okazy znajdują się w międzyzwrotnikowej Afryce. Najdłuższy ze znanych nam wężów, dochodzący do 10 m., to Anakonda, pożeracz szczurów, żyjących w wodzie. Jest bardzo piękny, a ponieważ przebywa w piasku, skóra jego i łuski s ąmniej wytarte od pełzania p otwardym gruncie, dla tego należy, do najdroższych i najwięcej poszukiwanych.

Dla otrzymania skóry z węża, obdziera się go z niej jak węgorza, odwracając ją i ściągając jak rękawiczkę ,albo nacinając na linji brzucha, gdzie skóra jest bardziej zużyta; część wierzchnia z łuskami jest najcenniejsza, a wogóle skóry wężów są z pośród wszystkich innych, najodporniejsze i najtrwalsze, co jest zresztą zrozumiałe, wobec tego, że gad nie mając nóg, pełza stale. A gdy zrzuca skórę odnawia ją w skutek czego jest zawsze świeża i odporna.

Ale prawdziwem dobrodziejstwem jakie mamy dzięki wężom, to „serum" przeciwko śmiercionośnym ukąszeniom: serum to zaszczepia się mieszkańcom krajów, gdzie żyje najwięcej jadowitych gatunków, od których ukąszenia ginie corocznie setki tysięcy ludzi.

Nietylko węże obdziera się z ich skór kosztownych, temu samemu losowi ulegają, aby zadowolić kaprysy mody, wszelkie jaszczurki i krokodyle. Zapotrzebowanie tych skór jest tak wielkie, że w kolonjach podzwrotnikowych hoduje się stada całe milutkich krokodyląt, obsługiwanych przez krajowców.

Skóra krokodyla ma dużą wartość, a najbardziej poszukiwane są skórki młodych okazów, mierzących zaledwie 1,50 do 2 m., bo starsze mają tarcze grzbietową zbyt już zwapnioną. Te jednak właśnie części, używa się do wyrobu oryginalnych, mocnych waliz, a nawet damskich woreczków. Z Indji także sprowadza się piękne jaszczurki, których skórek używa się jedynie do wyrobu pantofelków i rozmaitych bibelotów.

Sama ta nazwa: Węże! przyprawia o dreszcze najodważniejszą z kobiet. Ale rzućmy okiem na drobne stopy pięknej pani, a zobaczymy je obute w pantofelki uszyte ze skóry najprawdziwszego Pytona. Na jej rączce zwisa prześliczna torebka, do której dostarczył niezbyt chętnie swej powłoki, Boa dusiciel. Spojrzmy wyżej, a zobaczymy na puszystym kołnierzu z kosztownego futra, tkwiący kwiat zrobiony z dziwnego materjału, o różnobarwnych centkach i falistych deseniach przypominających morę: to także skóra stworzenia należącego do tego samego gatunku i to jest ostatni krzyk mody!

(Scientia)

Fantazja bandycka

Dziwnego rodzaju napad bandycki został wykonany na pierwszorzędny pensjonat w miejscowości klimatycznej, Fox Lake, koło Chicago. Goście zasiedli właśnie do obiadu, gdy nagle rozległy się salwy z karabinów maszynowych i szyby sali jadalnej posypały się z brzękiem na podłogę. Jednocześnie kilku gości zwaliło się z jękiem z krzeseł, reszta uciekła przerażona. Z trafionych trzej mężczyźni zmarli natychmiast, jeden mężczyzna i kobieta walczą ze śmiercią. Jak się okazało, strzelali bandyci z karabinów maszynowych, zmontowanych na aucie, w którem podkradli się niespostrzeżenie pod hotel. Najciekawsze jest to, że nikt się nie domyśla nawet powodu tej śmiertelnej strzelaniny. (wl)

Ludzie czytają co raz mniej

Angielskie bibljoteki państwowe biją na alarm, stwierdzając, że ilość czytelników zmniejsza się w zastraszający sposób. Naprzykład bibljoteka miejska w Leeds wypożyczyła w r. 1929 o 50.000 książek mniej, aniżeli w roku ubiegłym. Przedstawiciel jednej z londyńskich bibljotek tłumaczy ten stan rzeczy tem, że wrogiem książki są krzyżówki, radjo i kino, rozrywki te bowiem wymagają mniej inteligencji, aniżeli nawet popularny dziś rodzaj literatury, przystosowanej do użytku przeciętnego czytelnika. (wl)

Kiedy zostało wynalezione łóżko?

W dawnych czasach sypiali ludzie na kocach, względnie na wschodzie na dywanach, nakrywając się zwierzęcemi skórami lub derkami. Z pojęciem łóżka spotykamy się po raz pierwszy u Herodota, który opowiada, jak to w roku 450 po Chr. tyran wyspy Samos, przyjmując posła perskiego, „spoczywał na łożu z twarzą zwróconą ku ścianie, nie wykazując nawet tyle uprzejmości, by się na gościa swojego obejrzeć". W tym wypadku chodziło o prawdziwe łóżko, w którem można się było zupełnie wyciągnąć, a nietylko siedzieć. Łoże takie było podobne do dzisiejszego tapczana, umieszczane zaś było na podwyższeniu, na niem zaś znajdowało się wiele miękkich poduszek. Opierało się ono na 4 nogach, które odpowiednio do stanu zamożności właściciela wykonane były z bronzu, złota, srebra, żelaza lub drzewa. Materac tworzyły gurty lub rzemienie nakryte płótnem, na tem zaś leżały poduszki skórzane, napełnione płótnem lub pierzem. Łóżko ówczesne umieszczone było tak wysoko, że wchodziło się na nie po schodach. W kilkaset lat później dopiero zaczęto budować łóżka z baldachimem, które naprzód przyjęły się we Włoszech. (wl)

Włamanie jako reklama

Bohaterem wypadku jest Amerykanin, który, obdarzony wrodzonym sprytem, nie stracił głowy i umiał wykorzystać dla reklamy włamanie, którego padł ofiarą.

Kilka dni przed Wielkanocą, gdy wystawa jego była zapełniona drogocennemi przedmiotami, włamywacze rozbili szybę, aby obrabować jego okno wystawowe. — Dzięki szczęśliwym okolicznościom zamach zbrodniarzy się nie udał i zmuszeni oni byli łup swój pozostawić na miejscu.

Właściciel magazynu wykorzystał okoliczność tę w sposób praktyczny. Przylepił na rozbite okno wystawowe wielki afisz, następującej treści:

„Podarki wielkanocne firmy Talkenberg są tak piękne, że wczoraj klienci nie mogli doczekać się chwili otwarcia naszych magazynów. Otworzyliśmy je rano o godzinie ósmej, a zamknęliśmy wieczorem o tymże samym czasie. Pomimo to, aby dać klientom, którzy nie są w tym czasie wolni, możność poczynienia zakupów, pozostawiamy magazyn nasz jeszcze dłużej otwarty. Wzmocniliśmy nasz personel tak, że każdy zostanie najstaranniej i najskorzej obsłużony. Nie jest koniecznem wybijanie szyby, każdy zostanie obsłużony". Dr. Rz.

Nowe perpetuum mobile?

We francuskich pismach zawodowych czytamy, że ogłasza się znów wynalazca oświadczający, że odkrył maszynę wieczną, perpetuum mobile! Enuncjacje takie przyjmować należy zawsze z zastrzeżeniem, to też ograniczamy się jedynie do opublikowania notatki, jaka się ukazała w kilku dziennikach.

„Charles Clabots, belgijski urzędnik państwowy, ogłasza ostatnio, że wynalazł maszynę, która zrewolucjonizuje cały przemysł mechaniczny. Wynalazca oświadcza, że maszyna jego zamieni energję siły ciążenia na energję elektryczną. 50 proc. energji wyprodukowanej zużywa się do utrzymania maszyny w ruchu, pozostałe zaś 50 proc. służyć może do wykonania jakiejkolwiek pracy: oświetlenia ogrzewania, pędzenia silników i przedstawia tem samem siłę użytkową maszyny. Gdyby maszynę wykonano w większych rozmiarach, mogłaby ona produkować energję elektryczną po cenie bardzo umiarkowanej. Z chwilą gdy maszyna zostaje puszczona w ruch, działa ona stale bez zatrzymywania się, skutkiem pośrednictwa wahadła, które zasila stale motor elektryczny.

Technicy i inżynierowie, zainteresowani temi oświadczeniami — niektórzy z nich są profesorami Uniwersytetu — skomunikowali się z p. Clabots, aby im udzielił pewnych bliższych informacyj. Wynalazca prosił ich, aby sami zbadali dokładnie zasady, na których wynalazek jego się opiera. Obecnie technicy badania swe ukończyli.

W sprawozdaniach, które ogłaszają, oświadczają oni, iż zasada wynalazku, zasada zupełnie nowa, polegająca na równowadze ciała, jest bardzo ciekawa. Wszystkie obliczenia i wykresy, które wynalazca im przedstawił, są realne. Stwierdzają oni sami, że w teorji istnieje przy tej maszynie możność uzyskania pracy do 61,026%. Co do maszyny samej podkreślają inżynierowie, że można ją ulepszyć, a tem samem uprościć. Jednak — kończy się sprawozdanie — gdy się uwzględni, że jest to pierwsza maszyna tego rodzaju, (a żadna maszyna nie jest absolutnie doskonała) można o niej powiedzieć, że jest cudownie przemyślaną.

P. Clabots zamierza wynalazek swój opatentować w Belgji i we wszystkich krajach europejskich oraz w Kanadzie i w Stanach Zjednoczonych Ameryki.

Wynalazek opisany jest, jak widzimy, bardzo niejasno, i z tego powodu należy oczekiwać obszerniejszych wiadomości technicznych, aby móc je omówić.

Dr. Rz.

Stop!

Niedoorze Pan jedzie — — zaraz widać że nie czyta Pan ilustrowanego tygodnika „Samochód", oficjalnego organu Międzynarodowej Wystawy Komunikacji i Turystyki w Poznaniu.

Rozszerzenie granic miasta Lwowa

Za przykładem Krakowa i Poznania włączono do m. Lwowa przyległe gminy wiejskie: Zamarstynów, Kleparów, Hołosko, Wzniesienie, Sygniówka, Kulparków, oraz niektóre części gmin: Biłohorszcze, Kozielniki, Krzywczyce i Lesienice.

Tak zwiększony Lwów zajął trzecie miejsce co do liczby ludności w Polsce po Warszawie i Łodzi. Liczba ludności powiększonego Lwowa będzie odtąd wynosić znacznie ponad 300.000. Na czwartem miejscu stoi Poznań, następnie Kraków i Wilno.

Pryw. Lecznica Chirurgiczna
Dr. Parczewskiego
Poznań ul. Mickiewicza 22
tel. 18-99.
aw 11020

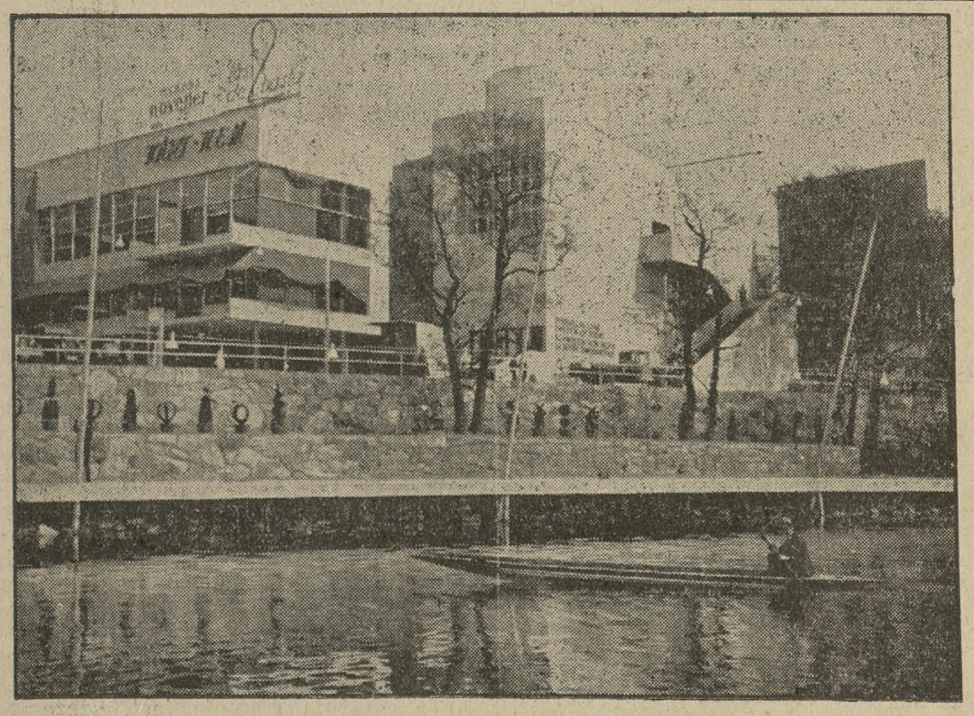

Z wystawy w Sztokholmie. Przykłady „domów pudełkowych" (Porównaj nasze korespondencje).

DZIAŁ GOSPODARCZY

Z chwili

„Klęska" urodzaju

Wieści nadchodzące ze świata zapowiadają powszechne dobre żniwa na żyto Niezależnie od tego, zapasy żyta, zamagazynowane w głównych krajach produkujących są jeszcze olbrzymie. W połowie maja r. b. zarejestrowano w Stanach Zjednoczonych i Kanadzie 16 miljonów buszli żyta zapasowego; dla porównania dodajemy, że w maju ub. r. zamagazynowanych było tylko 10 miljonów buszli.

Można więc z całą pewnością twierdzić, że w przyszłym roku gospodarczym znowu będziemy mieli nadwyżkę żyta i że znowu mowa będzie o t. zw. klęsce urodzaju. Są ludzie, którzy protestują przeciwko temu określeniu, słusznie uważając, że bluźnierstwem jest nazywanie urodzaju z łaski Bożej — plagą. Atoli skutki nadprodukcji żyta są fatalne. Odczuwamy je już dotkliwie, ale dotkliwiej jeszcze odczujemy je na jesień, gdy nadejdą terminy płatności zobowiązań rolniczych.

Według oficjalnych obliczeń, rolnictwo polskie zamknie bieżący rok gospodarczy deficytem sięgającym pół miljarda złotych. Deficyt ten został wywołany ogromną zniżką cen zbożowych, przedewszystkiem żytnich, który to spadek cen tłumaczy się z jednej strony nadprodukcją żyta, zaś z drugiej strony spadkiem konsumcji w świecie. Deficyt rolnictwa posiada postać weksli i innych krótkoterminowych zobowiązań, płatnych przeważnie w drugiej połowie r. b Rolnicy nie posiadają żadnych zapasów pieniężnych, któreby im umożliwiły spłatę długów. Cóż więc poczną, gdy nadejdą terminy płatności? Naturalnym odruchem będzie rzucenie olbrzymich ilości zboża na rynek. Z powodu urodzaju, ceny zbóż będą tą czy tak niskie, zaś gdyby w dodatku podaż zboża przy brała niebywałe rozmiary — nastąpiłaby na rynku zbożowym katastrofa, która odbiłaby się w sposób straszny na całem naszem życiu gospodarczem.

Dni temu kilka zakończono obrady w ministerjum rolnictwa, których celem było zaradzenie groźnej przyszłości. Jednomyślnie uznano za niezbędne przyjście rolnictwu z pomocą kredytową, któraby umożliwiła mu rozłożenie spłaty lotnego długu na kilka lat. Postulat ten jest jaknajsłuszniejszy. Nie można, nie wolno dopuścić, aby ceny zbożowe spadłu poniżej poziomu, zapewniającego minimalną rentowność produkcji rolnej. Musimy uświadomić sobie, że w Polsce niepowodzenie wsi odbija się automatycznie na życiu miast, na ruchu w przemyśle i handlu.

Nadto należy pamiętać, że zmiana polityki rolnej, która jest niezbędna wobec stałości zjawiska nadprodukcji zbóż, może być dokonana jedynie w warunkach jako takiej rentowności wytwórczości zbożowej. Są ludzie, którzy przypuszczają, że rolnicy, doświadczeni kryzysem, sami przeprowadzą w swoich warsztatach reformy w kierunku plantacji więcej wartościowych roślin lub też uszlachetnienia produkcji hodowlanej, czy też racjonalizacji pracy gospodarskiej. Jakże się mylą ci, co tak przypuszczają! Kryzys prowadzi w prostej linji do gospodarki ugorowej, a nie do doskonalenia form produkcji rolnej! Z tem trzeba się liczyć, i pragnąć trwałej poprawy, trzeba doraźnej pomocy dla przetrzymania „czarnych godzin" i wykorzystania ich dla zmiany kierunku naszej polityki rolnej.

Bez natychmiastowej pomocy nie wybrniemy z tarapat, w jakie nas wpędziła i coraz dalej wpędza „klęska" urodzaju.

Krótkie informacje gospodarcze

— Zawijanie do Gdyni statków linji „Polsko-Brytyjskiego Towarzystwa Okrętowego" uzależnione było od uruchomienia w Gdyni chłodni portowej. W dniu 10 bm. statek „Premjer" powyższej linji zabrał pierwszy transport (45 tonn masła dla Londynu) z Gdyni i odtąd już stale odchodzić będzie z portu gdyńskiego.

— Minister przemysłu i handlu podpisał z firmą Antoni Malczewski umowę na budowę zakładu do przygotowania masła na eksport w porcie gdyńskim. Umożliwi to przy wykorzystaniu przytem chłodni eksportowej w Gdyni, standaryzowanie i polepszenie masła dla naszego eksportu i tem samem przyczyni się do rozwoju tego portu

Znaczenie rynku francuskiego dla naszego eksportu rolniczego

Traktat handlowy polsko-niemiecki poza plusami, (jak się okazało iluzorycznemi), jakie pociąga za sobą otwarcie do pewnego stopnia rynku niemieckiego dla zbytu towarów polskiej produkcji rolniczej, posiada wtórną cechę dodatnią, a mianowicie zbliżenie rynku francuskiego.

Jak wiadomo, Polska uzyskała uprawnienie do przewozu przez obszar celny Niemiec oprócz towarów dopuszczonych do przywozu, jeszcze wszelkiego mięsa świeżego, a więc również wołowego i baraniego.

Dotychczas wywóz do Francji odbywał się bądź to drogą lądową przez Czechosłowację, Austrję i Szwajcarję, bądź to drogą morską przez Gdynię lub Gdańsk. Pierwsza droga była dość długa i połączona przez to z pewnem ryzykiem, zwłaszcza w okresie ciepłych miesięcy letnich, druga posiadała pewne braki z powodu niedostatecznego zorganizowania transportu chłodniczego. W każdym razie eksport do północnych departamentów Francji zostaje znakomicie ułatwiony możnością tranzytu przez Niemcy.

Wiadomo również, że polsko-francuski traktat handlowy z dnia 24 kwietnia 1929 r., uzupełniony konwencją weterynaryjną, opiera się na klauzuli największego uprzywilejowania i stwarza dostateczne ramy formalne dla ekspansji gospodarczej.

Pomimo, że Francja, podobnie jak i Polska, należy do krajów rolniczo-przemysłowych (ludność rolnicza wynosi około 54%), to jednak francuska produkcja rolnicza jest tak odmienna od polskiej, że nasz import do Francji nie jest dla francuskich rolników niebezpieczny.

Rolnictwo francuskie eksportuje głównie wino, owoce, kwiaty, sery, — polskie zaś — jaja, trzodę chlewną, mięso, bekony, masło, jęczmień, żyto, ziemniaki, chmiel i t. p. Ten stan rzeczy łagodzi ostrość konkurencji i sprzyja rozwojowi stosunków gospodarczych.

Ogólny obrót handlowy z Francją jest dotąd stosunkowo niewielki i tak np. w 1928 r. polski wywóz do Francji stanowił zaledwie 1,7% całego wywozu, przywóz zaś z Francji 7,4% całego przywozu, w czem jednak wywóz produktów rolnych stanowił 54,3%, gdy przywóz tych produktów był b. nikły.

Naturalnie, rynek francuski nie odegra nigdy tak dużej roli dla polskiego rolnictwa, jak rynki niemiecki, austrjacki, czechosłowacki i angielski, pomimo to jednak nie jest on pozbawiony znaczenia i przy możności tranzytu przez Niemcy może i powinien być odpowiednio wyzyskany.

Pojemność rynku francuskiego dla płodów rolnych jest znaczna, na co wskazują poważne cyfry przywozu. Według danych urzędowych Francja sprowadziła w 1928 r.:

zbóż i przetworów zbożowych	3.146.228	tonn
ziemniaków	371.648	„
nasion, zwł. buraków	2.176	„
roślin strączkowych	124 947	„
chmielu	1.971	„
zwierząt rzeźnych	35.071	„
mięsa	53.090	„
jaj	13.966	„
masła	2 634	„
cukru	440.562	„
drzewa	1.898.172	„

Ogólna wartość tych sprowadzonych towarów wynosił, znaczną kwotę 5.622.363.000 fr. Dla objaśnienia powyższych cyfr należy dodać, że w zakresie zbóż Francja sprowadza głównie pszenicę i kukurydzę, t. j. zboża, których Polska nie posiada na zbyt, ponadto Francja wywozi znaczne ilości jaj i masła i w obu tych dziedzinach posiada saldo dodatnie.

Dlatego też należy uznać jako nadające się do eksportu z Polski do Francji ze zbóż: żyto i jęczmień, potem rośliny strączkowe, ziemniaki zarówno konsumcyjne, jak i sadzeniaki, a także przetwory ziemniaczane, więc krochmal i płatki ziemniaczane, drzewo, a przedewszystkiem trzodę chlewną oraz wszelkiego rodzaju wędliny, zwłaszcza kiełbasy.

Ta ostatnia pozycja jest szczególnie ważna, wobec tego, że drożyzna obsługi we Francji powoduje coraz większe zaniedbanie w dziedzinie hodowli trzody, na co wpływa również drożyzna ziemniaków. Taki stan rzeczy sprawia, że import żywych świń i mięsa wieprzowego do Francji, wciąż się wzmaga i w 1928 r. wyniósł łącznie przeszło 40.000 tonn.

Konkurentami eksporterów polskich w departamentach północnych byliby kupcy holenderscy, w południowych zaś, acz w mniejszym stopniu, — włoscy.

Nie ulega wątpliwości, że transport z tych krajów do Francji jest i łatwiejszy, i tańszy. Jednakże jeśli zważymy, że w okresie walki celnej z Niemcami, mógł istnieć również w tej dziedzinie nasz wywóz do Francji, i nawet droga okrężna kalkulowała się, to z pewnością po wejściu w życie traktatu nastąpiłaby pora, w której transport będzie w mniejszym stopniu obciążał cenę, niżeli to miało miejsce dotychczas.

Organizacje rolnicze polskie oraz instytucje eksporterskie mają przed sobą obecnie duży szmat pracy, polegający na odpowiedniem skontrolowaniu tych pozycyj, jakie przynosi ze sobą możliwość tranzytu przez Niemcy. Nie ulega wątpliwości, że w pierwszej mierze należy poddać dokładnemu przeglądowi rynek francuski.

Sprawa ta wydaje się tem ważniejsza, że dotychczasowe posunięcia celne rządu niemieckiego oraz zapowiadany na najbliższą przyszłość program, nie zostawiają miejsca na zbyt różowe nadzieje co do ożywienia naszego wywozu do Niemiec. Raczej przeciwnie, obawiać się należy, że wysokie cła przywozowe mocno zaciążą na kalkulacji cen dla wielu produktów.

Rozsądna polityka gospodarcza unika wiązania się tylko z jedną możliwością, gdyż bardzo często przez samą wyłączność owa możliwość przestaje istnieć.

Mówiąc prościej, należy stwierdzić, że im więcej rynków zdobędzie dla siebie polski eksport produktów rolnych, tem łatwiejsze i dostępniejsze będzie również wykorzystanie praktyczne tych formalnych uprawnień, jakie nam daje traktat gospodarczy z naszym sąsiadem zachodnim. Wszechstronność inicjatywy daje gwarancję największej ekspansji.

W dużej mierze od nas samych zależeć będzie możność pełnego wyzyskania nowej sytuacji gospodarczej, powstałej po zlikwidowaniu wojny celnej.

Coprawda, istnieje mało nadziei, — ze względu na wewnętrzno-polityczną sytuację Polski, jak i z powodu przesadnego protekcjonizmu agrarnego Niemiec — by traktat polsko-niemiecki miał rychło wejść w życie w dotychczasowej swej formie. Niemniej należy pamiętać o możliwościach pozyskania nowych rynków z chwilą umożliwienia nam tranzytu przez Niemcy.

Rz.

KRONIKA GOSPODARCZA

(k) **Nowe rozporządzenia.** Dziennik Ustaw R. P. nr. 43 z dnia 11 czerwca r. b. zawiera m. in. rozporządzenia ministrów: skarbu, przemysłu i handlu oraz rolnictwa z dnia 1 maja 1930 r. w sprawie cła wywozowego od odpadków skór surowych, skarbu, przemysłu i handlu oraz rolnictwa z dnia 28 maja 1930 r. o częściowej zmianie rozporządzenia z dnia 29 czerwca 1929 roku w sprawie zwrotu ceł przy wywozie gotowych wyrobów włókienniczych.

(k) **Możliwości wywozu ziemniaków z Polski do Brazylji.** Zainicjowana niedawno wysyłka próbnego transportu ziemniaków z Polski do Brazylji dała wynik pomyślny, wobec czego przewiduje się rozpoczęcie w jesieni bieżącego roku eksportu tego artykułu w 'anym kierunku w szerszych rozmiarach. Jest to zapowiedź tem donioślejsza, że europejscy nasi odbiorcy starają się coraz bardziej chronić własną produkcję zakazami przywozu ziemniaków.

(k) **Sprzedaż cukru polskiego.** Ogólna sprzedaż cukru w maju r. b. wyniosła 45 642 tonny w wartości cukru białego, wobec 71 756 t. w kwietniu r. b., a 57 278 t. w maju 1929 r. Z powyższej ilości na konsumcję wewnętrzną przypada 25 751 t. (w kwietniu 27 453, a w maju ub. r. 28 185), na eksport zaś 19 891 t. (w kwietniu 44 303 tonn, w maju 1929 r. — 29 093 t.). Widzimy z tego, że w maju r. b. zmniejszył się silnie eksport, spadło również dość znacznie spożycie wewnętrzne. W pierwszych ośmiu miesiącach bieżącej kampanji, t. j. w okresie od 1. X. 1929 r. do 1. VI. 1930 r. sprzedano ogółem 583 942 t., z czego 218 665 tonn skonsumowano w kraju, a 365 277 t. wywieziono zagranicę. W analogicznym okresie kampanji 1928/29 odnośne cyfry przedstawiały się następująco: ogólna wysyłka z cukrowni 486 495 t., w tem spożycie wewnętrzne 283 602 tonn, a eksport 252 893 tonn.

(k) **Taryfa wyjątkowa na wywóz drobiu.** Na wniosek sfer gospodarczych, poparty przez poznańską Izbę przemysłowo-handlową, ministerstwo komunikacji postanowiło zarządzić najbliższym dodatkiem do taryfy towarowej część II, zeszyt 1, stosowanie taryfy wyjątkowej C. 1 również do przesyłek drobiu nadawanych do stacyj granicznych celem segregowania (sortowania) i nakarmienia przed ostatecznym wywozem zagranicę, jeżeli czynności te odbywają się na terenie stacyjnym, a po ich wykonaniu drób zostaje załadowany z powrotem i wysłany zagranicę celną.

(k) **Rumuński przemysł domowy na Targach Wschodnich.** W związku z coraz wybitniej w Polsce i Rumunji występującą dążnością do popierania wszelkiej akcji, mogącej przyczynić się do zacieśnienia kulturalnych i gospodarczych węzłów między obu krajami, urządza sekcja rumuńskiego przemysłu domowego przy min. przemysłu i handlu w Bukareszcie na tegorocznych X. Targach Wschodnich wystawę swych artykułów. — Projektowana wystawa umożliwi miłośnikom sztuki ludowej zaznajomienie się z odrębnym charakterem rumuńskich motywów zdobniczych, opartych na pierwiastkach ludowych, a zbliżonych niejednokrotnie do analogicznych wzorów u ludów słowiańskich.

(k) **Działalność Polskiego Komitetu Narodowego Międzynarodowej Izby handlowej.** W siedzibie Izby przem. - handlowej w Warszawie odbyło się pod przewodnictwem prezesa B Hersego plenarne zebranie Polskiego Komitetu Narodowego Międzynarodowej Izby handlowej celem złożenia sprawozdania za rok ubiegły. Dzięki reorganizacji Komitetu i poparciu finansowemu organizacyj zakres działalności Komitetu uległ znacznemu rozszerzeniu. Komitet powołał do życia własne biuro w Paryżu dla celów informacyjnych i usprawnienia pracy przez stały kontakt z Międzynarodową Izbą handlową w Paryżu. Komitet zapewnił sobie współpracę szeregu wybitnych przedstawicieli życia gospodarczego dla studjów poszczególnych zagadnień gospodarczych o znaczeniu międzynarodowem. Opinje Komitetu Polskiego zyskały na terenie paryskim należyte znaczenie i powagę. Na zebraniu omówiono projekt raportu Międzynarodowej Izby handlowej dla Komitetu doradczego Ligi Narodów, stwierdzając że pokrywa się on z wysuwanemi przez Komitet Polski dezyderatami.

(k) **Długi państwowe Polski.** Ogólna suma długów państwowych Polski na dzień 1 stycznia rb. wynosiła 472 205 694 dolarów czyli, w przeliczeniu na złote 4 211 530 680 zł. Z powyższej sumy przypada na długi wewnętrzne 520 736 306 zł (w tem długi oprocentowane 495 574 497 zł długi bezprocentowe 25 161 809 zł), na długi zagraniczne 3 690 794 374 zł (w tem pożyczki 1 168 742 939, długi wobec państw obcych 2 153 204 430, długi likwidacyjne powojenne 325 186 205, a wobec instytucji prywatnych 43 660 800 zł.

(k) **Rokowania o nową konwencję handlową polsko-rumuńską** są w pełnym toku i tekst konwencji już został uzgodniony prawie w całości. Nie załatwiona jest jeszcze sprawa zniżek celnych konwencyjnych, a wymiana zdań na ten temat między oboma delegacjami właśnie się odbywa. Rokowania o zniżki konwencyjne są utrudnione wskutek specyficznej struktury rumuńskiej taryfy celnej.

(k) **Wystawa polska w Lizbonie.** Czynione są przygotowania do odbyć się mającej w Lizbonie 1-ej Polskiej Wystawy. Wystawa organizowana jest przez Polską Izbę Handlową w Portugalji i mieścić się będzie w zakontraktowanym już pałacu Sztuk Pięknych. Obok wystawy przemysłowej odbędzie się także wystawa sztuki polskiej. Termin wystawy wyznaczony został na czas od 1 do 15 listopada — ze względu na ułatwienie wystawcom Targów Wschodnich kolektywnego przesłania eksponatów.

Z ZAGRANICY

(z) **Międzynarodowy syndykat butelek.** Utworzony został syndykat wywozowy butelek p. n. „Internationales Flaschenverkaufkantor G. m. b. H." z siedzibą w Düsseldorfie. Przystąpiła do niego większość fabryk niemieckich oraz niektóre czeskosłowackie, austrjackie, węgierskie, jugosłowiańskie, rumuńskie, polskie i holenderskie. Łączna kwota wywozu na wszystkie rynki sięga niespełna 120 milj. sztuk rocznie.

(z) **Statystyka bezrobocia we Włoszech.** Według wyliczeń Kasy Narodowej Ubezpieczeń Społecznych, na stu bezrobotnych we Włoszech przypada 26 robotników przemysłu budowlanego, 25 rolników, 15 robotników tkackich, 9 robotników przemysłu rolnego pomocniczego, 7 metalowców, 3 górników, 2 robotników robót publicznych, 8 robotników robót zbiorowych i 1 robotnik przemysłu chemicznego Jak wiadomo, liczba bezrobotnych we Włoszech wynosi 350 000 osób.

SPORT

Piękne zwycięstwo!

Polska pokonała Austrję w piłce nożnej 3 : 1

Polska grała w składzie: Fontowicz — Martyna i Ziemian — Szaller, Kotlarczyk I i Mysiak — Balcer, Kossok, Reyman, Pazurek i Czulak. Ciszewski, który miał zastąpić Pazurka, przybył do Krakowa dopiero w niedzielę rano, wobec czego kapitan związkowy nie wstawił go do reprezentacji. Polska wygrała zupełnie zasłużenie, gdyż jako całość przedstawiała się bardzo dobrze, nie wykazując słabych stron. Balcer do pauzy grał nieszczególnie, po przerwie jednak bardzo się poprawił; najlepszym był Pazurek; pomoc — bez zarzutu; w obronie wyróżnił się Ziemian; grał on taktycznie lepiej od Martyny, który górował natomiast siłą wykopu i szybciej się decydował, miał jednak specjalne „szczęście" robienia fouli w polu podbramkowem i o mało nie przyczynił się do utraty punktu z karnego. Kossok — zbyt powolny, jednąk strzelił najładniejszą bramkę. Wspaniały był Fontowicz, który coprawda przed pauzą miał niewiele do roboty, po przerwie jednak wszystkie piłki wyłapywał, robinzonując w odpowiednim momencie. — W drużynie Austrji wyróżniała się środkowa trójka ataku, której gra jednak raziła zbytnią kombinacją, a odznaczała się brakiem strzałów. Upał osłabił obie drużyny, co zwłaszcza po przerwie odbiło się na tempie. Publiczności zebrało się około 12 000 osób.

Grę rozpoczyna Polska, lecz Austrjacy natychmiast odbierają piłkę, a wypad lewoskrzydłowego gości załamuje się na Martynie. W następnej minucie pięknie opracowany atak kończy się strzałem w aut Reymana. W 5 min. również Reyman podaje do Balcera, który ładną centrę skierowuje do Pazurka a ten strzela ponad poprzeczkę. Kossok kilkakrotnie dribluje, jednak chociaż mija kilku graczy — jego akcja zawodzi z powodu braku wykończenia. Austrjacy raz po raz, zwłaszcza przez Novotnego, goszczą coraz częściej na polu karnem Polski. W 11 min. po pięknej akcji Pazurka, który podaje piłkę Reymanowi, ten ostatni, zwodząc obrońcę Gessinga, celnym strzałem pakuje piłkę do siatki, co widownia przyjmuje entuzjastycznemi oklaskami. Indywidualnie akcje Kossoka i jego egoistyczne wykopy kończą się strzałami na aut. Piłka przechodzi od czasu do czasu na stronę Polski i Martyna wykopuje ją w pewnym momencie na róg. Strzał, ślicznie wykonany przez lewoskrzydłowego, wybija Mysiak głową na aut. W 18 min. po pięknej kombinacji Novotny — Tahlhammer, ten ostatni strzela wprost w ręce Fontowiczowi. W 22 min. pada druga bramka dla Polski. Po zmyleniu środkowego pomocnika przez Reymana i krótkiem podaniu piłki Kossokowi, ten bez namysłu plasuje w róg. Austrjacy zrywają się, nadając ostrzejsze tempo. W 29 i 30 min. piłka znajduje się kilkakrotnie w polu karnem Polski, lecz Ziemian i Martyna z powodzeniem interwenjują. Tymczasem centrę Reymana psuje Kossok. W tym okresie kontuzjowany w twarz Kotlarczyk opuszcza na 4 min. boisko. W 32 min. Pazurek ma możność podwyższenia wyniku, mija pięknie Schlossera, lecz strzela z kilku metrów obok słupka. W obronie Ziemian stacza z powodzeniem pojedynki z trójką ataku gości. 33 minuta jest najgroźniejszym momentem dla Polski: Novotny myli Martynę, Fontowicz wybiega, natomiast Martyna przytrzymuje Austrjaka rękami, za co sędzia dyktuje rzut karny, który wykonuje Spechtel, ostro strzelając w poprzeczkę. W dalszym ciągu do przerwy przewaga Polski, a goście tylko od czasu do czasu podchodzą pod naszą bramkę.

Po pauzie gra jest ospała. Obie drużyny wskutek tropikalnej temperatury zmęczyły się. Austrjacy jednak częściej atakują, lecz Fontowicz dobrze broni. W 17 min. jest on w poważnej opresji, ale ślicznie wykopuje piłkę. Następują zmienne ataki, jednak wciąż przy większej inicjatywie gości. W 42 min. pada trzecia bramka dla Polski: Balcer, otrzymując piłkę od Reymana, strzela z czterech metrów. W minutę później Austrjacy zdobywają honorowy punkt przez Tahlhammera z podania Novotnego strzałem nie do obrony. Sędzia p. Birlem z Berlina — doskonały. Po meczu oświadczył on, że drużyna Polski w zupełności na ten wynik zasłużyła jako całość swą piękną grą przy dobrej pomocy, świetnym Fontowiczu, lotnych skrzydłach ataku i doskonałej grze Pazurka; do tych zawodników dostrajała się reszta. Obecnie przedstawia się tabela następująco: w nawiasach ilość gier i stosunek bramek: 1. Polska 7 pkt. (5, 14:8), 2. Austrja 6, (6, 14:15, 3. Węgry 4, (5, 9:12), 4. Czechosłowacja 3 (4, 9:11).

Dwa rekordy polskie!

Świetne zwycięstwo Kusocińskiego na 5 tys. m. — Adamczak uzyskuje w tyczce 3,68 m.

Atrakcją niedzielnych międzynarodowych zawodów w Warszawie z okazji jubileuszu P. Z. L. A. był bieg na 5 000 m przy udziale Kusocińskiego, Koszczaka i Yokivirty; do nich dołączyło się jeszcze paru innych zawodników, którzy jednak prócz Puchalskiego z „Legji" nie odegrali ważniejszej roli. Bieg zakończył się wspaniałem zwycięstwem Polaka, który ustanowił nowy rekord polski w czasie 14:59.4. Od startu poprowadził Puchalski, wkrótce jednak wysunął się Yokivirta, za którym podążali Kusociński i Koszczak, a kilka metrów za nimi reszta zawodników. Kolejność ta utrzymała się przez trzy okrążenia. W czwartem stawka się rozciąga, poczem na zmianę prowadzą przez dwa okrążenia Kusociński i Yokivirta. Na szóstem Czech odpada a Yokivirta i Kusociński idą dalej krok w krok; w tym czasie tempo na okrężeniu waha się pomiędzy 1:12 i 1:14, przyczem Finn pokrywa 3 000 m w 9:04. Podczas dziewiątego okrążenia próbuje on parokrotnie uciec Kusocińskiemu, który jednak jest ostrożny i pilnuje przeciwnika, zwiększając, to znów zwalniając tempo. Na przedostatniem kole Finn wysuwa się blisko o 10 m, jednak Kusociński wkrótce na prostej dogania go i rozpoczyna, świetnie dysponowany, finisz i od ostatnich 400 m oddala się nadspodziewanie lekko, by po znakomitym, końcowym zrywie przerwać przed Finnem taśmę. Zwycięstwo to wywołało entuzjazm widzów, walka bowiem była bardzo emocjonująca i uzyskanoby może czas znacznie lepszy, a jedynie przez ostrożność Kusociński nie wzmocnił tempa. Wynik techniczny był następujący: 1) Kusociński 14:59.4, 2) Yokivirta o 100 m (15:17.2), 3) Koszczak o 300 m (15:51.8), 4) Puchalski 16:23.4. Petkiewicz w biegu tym nie startował.

Inne wyniki są następujące: 110 m pł.: 1) Nowosielski (Crac.) 15.7 (przewrócił 1 płotek), 2) Zajusz (Stad.-Kr. Huta) 16 s., 3) Trojanowski (AZS. Warsz.), któremu służba wojskowa daje się widocznie we znaki; dysk: 1) Kiwi (Fin.) 42.17 m, 2) Kozłowski (Białystok) 39.59 m (rewelacja zawodów), 3) Cejzik (Pol.) 39.34 m; 200 m: 1) Engel (Czech) 22.5, 2) Solt (Węgry) 22.6, 3) Piechocki 22.8; skok w dal: 1) Nowosielski 6.85 m, 2) Sobieraj (AZS. War.) 6.68 m, 3) Lukhaus 6.58 m; 800 m: 1) Lesicki (Sokół Bydg.) 1:59.4, 2) Rzepuś (Stad. Król. Huta) 1:59.4, 3) Sidorowicz (Wilno) 2:00, 4) Kruczkowski (AZS. War.) 2:03.2; skok o tyczce: 1) Adamczak 3.68 (rekord polski o 4 cm lepszy od poprzedniego), 2) Majtkowski (Sokół Bydg.) 3.60 m, 3) Zakrzewski (AZS. Pozn.) 3.50 m, 4) Wieczorek (Wilno) 3.30 m; sztafeta szwedzka: 1) AZS. (w składzie: Miller, Holfena, Łada i Kosnicki) w czasie 2:6.8, 2) zagranica (w składzie (Yokivirta, Engel, Koszczak i Solz). Panie: 200 m finał: 1) Orłowska (Stad. Kr. Hut.) 27.6, 2) Schabińska 28.5, 3) Gędziorowska (Crac.); oszczep: 1) Kobielska 32 m, 2) Hulanicka (Graż.) 29.25 m, 3) Schabińska 28.60 m;; sztafeta 4×75 m: „AZS." Warszawa 40.4, 2) „Legja" 42 sek.

(Tel. wł.) T. S.

Gry sportowe

Szczypiorniak „AZS" — „Warta" 7:0 (3:0). Przewaga AZS nie była zbyt wielka. Atak „Warty" wykazał kompletną indolencję strzałową, o czem świadczy choćby fakt nie wykorzystania aż pięciu rzutów karnych. (ig)

Koszykówka. „Marcinkowski" — „Berger". Finał o nagrodę wędrowną komitetu w. f. i p. w. Wynik niewiadomy, gdyż jeden z sekretarzy odnotowane miał 29:25, drugi 29:28 dla „Marcinkowskiego". O dalszym losie rozgrywki zadecyduje Pozn. O. Z. G. S. (ig.)

Hippika

Doroczne „Derby" w Warszawie odbyły się w niedzielę przy ogromnym napływie publiczności. Na starcie stanęło 13 koni. Nagroda wynosiła 75 tys. zł. Wygrał półtora długości „Beyruth" gr. of. 17 p. ul. pod Gołowkinem; 2) „Grand Chukle" p. Przyłęskiego; 3) „Iridjon" pp. Zamoyskiego i Radwana; tot. 40:22, 22, 25. W biegu o nagrodę Prezydent Rzplitej (40 000 zł) wygrał „Faust" p. Szwejcera pod Czernuszenko, przed „Colombo" p. Bersona, 3) „Huk" p. Zamoyskiego.

Kolarstwo

Bieg dookoła Poznania. Zwyciężył Kluj (HCP) w czasie 58 min., 2. Lange Henryk (HCP), 3. Dziurleja (Grono Reja), 4. Wojciak, 5. Komorniczak (obaj Warta), 6. Magiera (HCP).

Lekka atletyka

Z okazji zakończenia wiosennego dnia komitetu w. f. odbyły się na boisku „Sokoła" sztafety, które dały nast. wyniki: 4×100 m: 1) „Warta" I. (Wojtkowiak, Kruszczyński, Marciniec, Stawiński) 47 s., 2) „A. Z. S.", 3) „Sokół"; „Warta" II. z powodu zgubienia pałki nie ukończyła. — 800+100+200+100: 1) „Warta" I. (Pawlak, Korek, Wojtkowiak, Stawiński) 3 m 42.2, 2) „Warta" II., 3) „Warta" III., 4) „Sokół", 5) „Gimn. Marcinkowskiego", 6) „Gimnazjum Marji Magdaleny", 6) „S. M. P." Sztafety pań 4×75 m: 1) „Warta" (Chudzicka, Korytowska, J. Kryżanka, S. Kryżanka) 42 s., 2) „A. Z. S.", 3) „Sokół". — 4×200 m: 1) „Warta" (Niewodowska, Chudzicka, J. Kryżanka, Korytowska. „A. Z. S." biegu nie ukończył. (ig.)

Pięciobój drużynowy rozegrano przedpołudniem na stadjonie „Ośrodka". Zwycięstwo odniosła „Warta" I. (Pawlak, Sobkiewicz, Gatkowski, Maliński) 8.389 pkt., 2) „Warta" IV. — 7.513 pkt., 3) „Warta" II 6.173 pkt., 4) „Warta" III. 6.140 pkt., 5) „Błękitni" 5.231 pkt., 6) „Warta" V. 5.225 pkt. Indywidualnie 1) Pawlak (W.) 2.539 pkt., 2) Sobkiewicz (W.) 2.250 pkt., 3) Kędzia (W.) 2.197 pkt., 4) Gatkowski (W.), 5) Borczkowski (W.), 6) Łaszyk (Błękitni).

Bieg na przełaj na 5 000 m wygrał Jakubowski (S.) 20 min. 54,2 s. Czas uzyskany dowodzi, że dystans był źle odmierzony; 2) Miałkas (S.), 3) Kluge (SMP.), 4 Nogaj (W.), 5) Maciejewski (Błękitni), 6 Tomczak (W.), 7) Stróżyk (W.), 8) Klimaszewski (W.). (ig.)

Reprezentację Polski na Trójmecz Bałtycki w Tallinie ustalono w następujący sposób: 100 m: Szenajch i Sikorski: 200 m: Szenajch i Biniakowski; 400 m: Biniakowski i Piechocki; 800 m: Lesicki i Kusociński (rezerwa Meyro); 1 500 m: Lesicki i Kusociński; 5 000 m: Kabut i Kusociński; 10 000 m: Kabut; 110 m pł.: Zajusz i Nowosielski; dysk: Mikula i Heljasz (rezerwa Górski); oszczep: Cejzik i Szydłowski; skok w dal: Nowosielski i Sikorski; w wyż: Meyro i Cejzik (rezerwa Majtkowski); o tyczce: Adamczak i Majtkowski; 4×100 m: Szenajch, Biniakowski, Sikorski i Piechocki; 4×400 m: Biniakowski, Piechocki, Meyro i Cejzik. (Tel. wł.) T. S.

Na czwórmeczu związkowym międzyokręgowym w Duesseldorfie zwyciężył Berlin, uzyskując 44 i pół pkt. przed Niemcami zachodniemi 40 i pół pkt., środkowemi 33 i pół pkt. oraz południowemi 30 i pół pkt. Z wyników na wyróżnienie zasługują: dysk. Hachnchen 45.46 m; 100 m: Koernig 10.5 s., 200 m: Koernig 21.2 s.; 4×100 m: SCC.-Berlin 42.2. (Tel. wł.)

W spotkaniu we Lwowie „Sokół" Macierz pokonał „Lechję" 58 i pół na 45 i pół.

O puhar Davisa

Włochy — Australja 2:1. W drugim dniu Australijczycy Hopman i Villard pokonali parę włoską de Morpurgo i Gaslini.

Pływanie

Drużyna lwowskiej „Pogoni" ustaliła nowy rekord polski w sztafecie 4×50 m w czasie 2:11.8. (Tel. wł.)

W Ostrowie „HCP." pokonał w piłce wodnej drużynę „Ostrowskiego Tow. Pływackiego w stosunku 8:0. (Tel. wł.)

Pięściarstwo

Dzień P. Z. B. W porozumieniu konieczności przyczynienia się P. Z. B. do zbiórki na fundusz olimpijski postanowił zarząd urządzić we wszystkich okręgowych związkach „Dzień Polskiego Związku Bokserskiego", w którym mają się odbyć spotkania z udziałem najlepszych zawodników z mistrzami Polski na czele. Wobec tego odbędą się w dniu 18 bm. o godz. 20 w sali Kl. Sp. „H. Cegielski" Górna Wilda 180 walki pięściarskie w których ujrzymy naszych „asów" z Majchrzyckim, Arskim, Stępniakiem i Wiśniewskim na czele. Zawody te zapowiadają się bardzo interesująco ze względu na doborowe zestawienie par.

Piłka nożna

„Warta" — Reprezentacja klasy A 3:0 (3:0). Reprezentacja przegrała spotkanie wskutek nieudolności swego ataku, który, zwłaszcza w pierwszej połowie, nie wykorzystał kilka pewnych pozycyj. „Warta" grała z czterema rezerwowymi, przyczem zamiast Knioły w drugiej części wystąpił Dembiński. Reprezentacja w drugiej części miała znaczną przewagę; wybijał się przedewszystkiem lewoskrzydłowy „Sokoła" leszczyńskiego Markiewicz, który był najlepszym graczem na boisku; on też jedyny z napadu strzelał i to bardzo niebezpiecznie. Bramki uzyskali: Śmiglak, Scherfke II a jedna była samobójcza. Sędziował — wobec niestawienia się wyznaczonego p. Koniecznego — p. Nawrocki bardzo dobrze.

Inne wyniki z Poznania. Repr. kl. B. pokonała „Spartę" zasłużenie 3:1 (1:1). — Bramki strzelił Gensler a dla „Sparty" — Wolf. Sędziował p. Leracz. Przed południem „Legja" i „HCP." walczyli z wynikiem remisowym 4:4 (2:1), przyczem bramki uzyskali: dla „Legji": Sroczyński i Mielcarek po jednej oraz Kwintkiewicz II. dwie, dla „HCP." — Lange i Górski. Na boisku „Sparty" pobiła zasłużenie repr. kl. C. zespół drugi kl. B 3:2 (2:2). Bramki dla zwycięzców uzyskali: Przybyłowicz dwie i Lange, dla pokonanych — Gajewski i Huebner.

W Lesznie „Sokół" pokonał „Polonję" 5:0 (0:2), przyczem gra była prowadzona bardzo ostro nawet brutalnie, skutkiem czego piłkarz „Sokoła" Handtke złamał dwukrotnie nogę. Po zawodach doszło do bójki, przyczem obustronnie pobito graczy.

W Ostrowie „Ostrowja", która wystąpiła z rezerwą, uległa nadspodziewanie „O. K. S." w stosunku 5:1.

„Ostrowja" — Warta" I b 3:2 (2:0). Zawody te należą jeszcze do pierwszej serji mistrzostwa kl. A. „Warta" przeważała, a „Ostrowja" lepiej strzelała; bramki uzyskali dla niej: Lechowicz i Grossek dwie. Dla „Warty" strzelili: Śmiglak i Andrzejewski. Sędziował p. Roszkiewicz.

Spotkania międzymiastowe. — Kraków: Kraków — Łódź 5:1 (1:0). Gra toczyła się przez cały czas pod znakiem przewagi Krakowa, w którego barwach wystąpiło 7 graczy z „Garbarni", trzech z „Cracovii" i jeden z „Makkabi". Bramki przed przerwą strzela w 8 i po przerwie w 16 i 18 minucie Mitusiński, w 30 min. Bator oraz w 33 minucie znów Mitusiński. Honorowy punkt po przerwie dla Łodzi uzyskał w ostatnich sekundach gry Pawlak. Sędzia p. Rumpler niezbyt dobry. (Tel. wł.) K. S.

Łódź. — Warszawa — Łódź 2:1 (0:1). Trzeci z rzędu mecz międzymiastowy o puhar wędrowny wygrywa Warszawa, zdobywając tem samem puhar na własność. Zwycięstwo gości, mimo słabego składu, było zasłużone. Łodzianie uzyskują prowadzenie w 14 min. przed przerwą przez Królika z wolnego. Wyrównanie zdobywa Ogrodziński w 10 min. a zwycięską bramkę w 23 min. po rzucie wolnym Przezdziecki. Sędziował p. Hanke.

(Tel. wł.) W. K.

Lwów. Kraków — Lwów 2:2 (0:0). Gra toczyła się przez cały czas z nieznaczną przewagą Krakowa, dla którego bramki strzelili Kisieliński i Ptak ten ostatni z karnego; dla gospodarzy — Reyman III i Maurer. Publiczności 4 000 osób. Sędzia p. Niedźwirski. (Tel. wł.)

Czerniowce. Druga reprezentacja Lwowa spotkała się w Czerniowcach z reprezentacją Bukowiny, ponosząc drugą porażkę w stosunku 3:2 (2:1). Siły obu drużyn były równorzędne. Bramki dla Lwowa zdobyli Kobzira i Wronka. W zespole polskim wyróżnili się Szabaszkiewicz, Kobzira i Parness. Sędzia p. dr. Wojucki. (PAT)

„WAC." (Wiedeń) — „AKS." i „Ruch" (komb.) 5:3 (5.1). Goście, którzy w sobotę pokonali Śląsk Opolski 15:1 (5:1) zadowolili tylko do pauzy, podczas gdy po przerwie grali znacznie słabiej. Bramki dla Polaków uzyskał wszystkie trzy Gleizer.

(Tel. wł.) F. G.

Liga śląska. „1. FC." — „06 Katowice" 1:3 (1:2); „Pogoń" — „Kolejowy KS." 2:1 (0:0); „Dąb" — „Śląsk" (Świętochłowice) 2:1 (2:0); „Naprzód" (Lipiny) — „BBSV." 7:1 (4:0). (Tel. wł.) F. G.

Wyniki zagraniczne. W półfinale mistrzostwa Niemiec „Hertha" berlińska pokonała nadspodziewanie wysoko słynny „F. C." z Norymbergji 6:2. „Hollstein Kiel" w Kolonji zwyciężył lepiej grający „Dresd. SC." 2:0. (Tel. wł.)

Tennis

Polska — Węgry 3:2. Maks Stolarow pokonał Ashnera 6:2, 6:3, 6:3. Takacs wygrał z Warmińskim po zaciętej walce 10:12, 3:6, 6:3, 6:1, 6:2. (Tel. wł.) T. S.

W turnieju o mistrzostwo Poznania rozegrano w niedzielę następujące spotkania. Pojedyńcza panów: Sioda — Wegner 6:2, 6:4; Sioda — Święcicki 6:3, 6:8, 6:3; Przybylski — Królikowski 6:1, 6:1; Szulwic — Znaniecki 6:2, 4:6, 10:8; Szulwic — Van Hamel 7:5, 6:8, 6:3; Lisowski — Schröder 4:6, 6:2, 6:2. Podwójna panów: Zongołłowicz i Przybylski — Schröder i Wegner 8:6, 7:5; Sioda i Wodzicki — Szulwic i Tomaszewski 6:1, 3:6, 6:3. Pojedyńcza pań: Hahnówna — Zimna 6:2, 6:3; Scarpowa — Hahnówna 6:3, 6:2. Dziś przyjeżdżają z Warszawy Warmiński, Loth, Popławski, oraz Fridetzky. (ux).

Wioślarstwo

Regaty propagandowe zgromadziły pokaźne tłumy po obu stronach Warty. Warunki były zrazu bardzo dobre i dopiero pod koniec zawodów zmieniły się, gdyż wielka fala utrudniała biegi, tem też należy tłumaczyć słabsze czasy, uzyskane wówczas. Pełny sukces święcił tym razem „Tryton"; bezkonkurencyjna była i nadal ósemka „K. W. 04", nie zawiódł również „A. Z. S.". Słabiej natomiast wypadły załogi „Polonji", które jednak zapowiadają się nieźle. Poszczególne biegi przyniosły następujące wyniki: czwórki nowicjuszy zwyciężył „K. W. 04" w czasie 8.05.8 (B. Zimny — Z. Robaszkiewicz, K. Lis, R. Rataj, W. Pietrosiński), 2) „Polonja" 8:22.2. — Dwójki podwójne półwyścigowe ze sternikiem: 1) „AZS." 9:23.4 (Petrykowski — Kocay, P. Nieciecki), 2) „Tryton" 9:31.8. — Dwójki podwójne: 1) „Tryton" 8:11.2 (R. Kostka, A. Włodarczak), 2) „K. W. 04" 8:29.4. — Czwórki o nagrodę stoł. m. Poznania: po ostrej walce przy zmiennem prowadzeniu zwyciężyła załoga „Trytona" o czub łodzi w czasie 7:46 (J. Grzybek — Z Twardowski, St. Babiński, M. Sabiniewicz, H. Lackowski), 2) „K. W. 04" 7:46.4. — Czwórki półwyścigowe startujących pierwszy raz: 1) „AZS". 8:19 (L. Petrykowski — Wieczorek, Dolatkowski, Czerski, Peczke). 2. Tryton 8:31. — Czwróki młodszych: 1) „Klub. Wioślarski 04" 7.50.2 (N. Budzyński — St. Kaniewski, Wł. Bernard, Zb. Tilgner, St. Jachimowicz), 2) „AZS." 8:12.8. — Jedynki: wygrał w. o. A. Włodarczak (Tryton). — Ósemki nowicjuszy: 1) „Tryton" 7:52.8 (J. Grzybek — St. Grzybek, J. Bertrand, Cz. Włodarczak, T. Grzybek, St. Ziętara, Z. Szatkowski, J. Pietrowiak, E. Antecki), 2) „K. W. 04" 7:55.2. — Czwórki półwyścigowe pań: 1) „Pozn. Kl. Wiośl." osada II: St. Sobczakówna — Kaubówna, J. Nitówna, F. Rzadkiewiczówna, N. Ziemska, 2) „P. K. W." osada I. — Czwórki wagi lekkiej: 1) „K. W. 04" 8:59 (N. Budziński — M. Musiał, M. Budziński, W. Dybalski, Z. Dybalski), 2) „Polonja" 9:14. Ósemki: 1) „K. W. 04" 6:55 (Br. Zimny — St. Mikołajczak, H. Budziński, Zdz. Kasprzak, N. Ziętkiewicz, A. Maschalewicz, Wł. Tuliszka, W. Leporowski, St. Jurkowski), 2) „Tryton" 7:14. — W eliminacji do pierwszego biegu „Polonja" pokonała „Trytona" oraz „K. W. 04" — pierwszą załogę „Polonji"; do drugiego biegu „Tryton" — „Polonja" i „AZS." — z „Kl. W. 04"; do piątego biegu „Polonja" — „Kl. W. 04", „AZS." — „Kl. W. 04", oraz w półfinale „Tryton" pokonał „Polonję"; do jedenastego biegu „Tryton" po pięknej walce na finisze „AZS". Organizacja bardzo dobra.

W spotkaniu międzypaństwowem Czechosłowacja — Belgja, które odbyło się na Mołdawie, zwyciężyła Czechosłowacja 2:1. Goście wygrali tylko bieg czwórek, a gospodarze triumfowali w ósemkach i jedynkach. (Tel. wł.)

21-sza Loterja Państwowa

Nieurzędowa).

W pierwszym dniu ciągnienia 2-giej klasy 21-ej polskiej loterji państwowej, padły wygrane na następujące numery:

10.000 złotych na nr. 16855.

5.000 złotych na nr. 89358.

Po **2.000 złtych** na nr. nr. 108374 140054.

Po **1.000 złotych** na nr. nr.: 20740 23058 41334 106416 147138.

Po **500 złotych** na nr. nr.: 6517 52551 59923 105515 133104 152277 165339 173448.

Po **400 złotych** na nr. nr.: 10898 39095 47376 49321 60006 73824 91646 93625 115698 132621 145256 164186 169928 170195 171550 190808 202082.

Po **300 zł.** nr nr.: 9842 13145 21344 23685 25408 27682 33028 38628 38856 38929 39030 39980 43120 45073 50287 61066 64443 71462 73020 74310 75761 79304 89040 89863 90959 99838 100916 102128 107164 111783 121239 122328 124105 124808 134212 136677 137586 139294 143969 144277 148532 160360 163578 164334 165837 165870 169074 172130 172257 172478 176197 185022 185 755 191 306.

Po **200 złotych** na nr. nr.: 110 1966 2133 2204 2557 2594 3029 3252 3477 4217 4388 4984 4995 5588 5813 5903 7987 7991 8512 9286 10976 12593 960 13553 17697 759 947 18410 20725 21555 22328 707 23107 531 23905 24159 173 353 26489 29607 32975 33840 35280 36219 37151 38380 41093 41385 42071 43874 45677 46699 788 47018 247 49539 52155 54765 55411 755 56472 487 63256 66432 67780 68997 70459 70787 72733 77548 679 81526 82236 924 83018 236 85607 85828 964 88244 91420 480 689 94100 907 95720 97326 97539 98739 813 101450 477 106451 667 974 108876 110363 113479 114126 527 115398 116850 117376 838 900 119828 120093 122695 123263 125 117 530 126194 127178 128470 129077 119 130555 567 131555 132286 134438 587 831 137300 536 139031 050 497 583 141326 442 554 142117 752 143444 145136 146181 147519 148301 665 748 858 150272 151009 654 153060 154616 756 156539 157365 679 158970 159312 604 160324 163312 163815 164022 164591 165237 165608 169137 729 171387 173036 175330 176697 763 178059 178352 180090 181740 182088 882 184806 185776 985 193884 194076 195510 196890 198552 201447 202476 555 966 203579 204055 509 205228 206571 207812 860 208286 926 209702.

Po 150 złotych wygrały numery następujące:

221 40 360 403 40 516 45 51 629 88 779 892 922 44 79 1052 177 78 81 93 252 64 99 327 89 521 69 78 735 887 997 2031 97 131 249 391 465 96 502 15 637 706 13 814 975 3036 183 209 426 531 52 662 66 776 98 861 975 4004 241 309 91 423 512 659 80 5109 55 78 90 217 344 527 93 739808 22 962 91 6045 100 19 227 595 637 55 80 848 66 901 58 93 99 7137 432 530 41 89 795 831 969 8136 86 686 88 811 53 9025 103 83 234 344 89 414 504 21 621 38 65 808 928 57 85 92 10000 26 201 80 362 424 42 57 505 53 601 42 776 817 969 85 11079 103 254 312 514 59 84 639 63 66 733 75 84 98 819 954 12003 12 114 202 26 444 75 507 21 27 703 4 910 59 13070 195 235 388 428 58 521 677 793 806 90 977 14019 63 198 321 33 562 69 745 872 929 15049 165 421 41 529 619 60 76 827 959 16133 246 49 330 45 80 497 543 55 62 721 94 901 15 17041 134 241 397 403 37 69 92 689 710 52 18223 75 356 61 74 430 508 38 67 621 99 19118 580 90 602 12 720 98 895 921 20038 50 303 60 78 463 505 42 79 767 831 21008 68 115 27 82 305 515 617 29 61 790 819 81 901 2 22314 522 90 623 29 87 728 46 87 868 928 76 23053 153 258 75 365 90 578 617 735 50 94 932 52 24024 47 102 35 36 295 375 526 670 718 883.

25069 112 64 204 73 353 422 80 651 80 715 834 50 939 26151 381 594 745 50 854 78 957 69 27036 57 135 60 62 214 76 325 443 532 59 60 625 44 59 79 768 79 839 42 981 29099 106 39 70 246 81 627 756 29078 106 20 45 303 47 60 414 21 678 782 874 907 30018 66 84 101 296 366 763 853 68 982 31159 289 378 522 36 70 662 64 829 94 914 32182 350 535 61 609 75 94 706 90 837 93 986 33068 159 284 85 303 86 612 775 974 34309 504 21 636 39 45 724 838 906 35028 151 213 493 500 83 638 773 84 979 36246 359 518 70 744 920 37103 62 74 200 7 308 534 97 705 890 959 38168 630 97 731 33 955 39101 59 278 315 92 427 79 611 37 745 61 62 67 820 44 53 906 40035 98 133 254 306 781 841 53 952 41080 141 58 88 248 371 512 58 666 80 923 42087 324 625 38 68 709 801 43013 75 166 68 232 400 33 54 59 502 8 18 665 67 737 52 827 63 983 44053 79 381 98 415 40 601 972 45042 163 79 308 10 453 76 549 674 760 900 46046 55 153 60 69 78 304 33 422 68 622 708 27 83 887 93 943 83 47093 257 367 428 555 91 701 800 76 48149 88 231 53 480 738 53 63 94 813 17 97 958 49115 342 542 617 21 48 702 841 934

50093 145 71 74 235 498 617 732 67 886 51063 75 92 170 240 534 62 621 75 82 942 52070 123 24 27 332 438 646 700 20 34 832 99 53088 170 284 362 402 85 502 85 502 20 53 61 87 603 85 91 97 710 37 874 960 54039 131 62 82 247 485 94 955 55203 22 306 499 532 620 95 866 950 56046 263 309 548 93 712 81 823 97 911 57080 105 74 360 77 404 517 79 713 802 949 58016 123 314 448 61 71 88 646 701 813 931 80 59060 117 76 214 41 559 93 646 55 75 702 857 72 60114 37 81 89 94 299 337 38 533 47 56 80 604 850 84 94 946 61242 65 396 441 508 19 649 753 78 863 62030 134 209 18 341 51 442 47 79 650 814 95 985 63160 92 211 74 93 593 638 47 836 71 937 64060 127 76 86 262 317 92 416 508 14 601 51 93 95 718 22 832 976 65042 385 408 95 557 607 65 82 874 926 28 72 66219 399 700 66 841 918 34 67009 37 209 34 392 488 577 659 728 54 85 834 46 87 904 10 11 23 48 90 68057 142 68 237 75 426 34 63 514 87 663 710 73 69083 121 250 88 508 20 686 734 877 970 70047 183 242 50 97 324 76 434 567 85 715 21 49 927 71255 90 332 508 12 80 601 72 829 43 78 934 62 98 72019 20 326 625 70 88 721 38 45 836 37 73020 63 94 340 92 463 528 49 86 95 683 35 66 717 24 42 45 89 858 932 74021 94 156 89 200 414 45 71 725 63 843 915 29 32.

75004 136 45 56 348 79 459 68 501 50 65 87 687 94 781 866 95 975 76074 232 304 91 98 400 696 803 67 77005 54 98 277 475 96 567 624 91 755 29 55 995 78138 97 288 301 426 47 84 545 659 95 708 829 56 79042 202 61 438 625 745 48 826 76 955 65 80209 28 369 92 406 75 593 691 798 845 98 959 81029 42 81 135 79 388 435 49 519 617 703 34 59 853 60 906 9 46 82102 213 37 98 319 474 86 570 603 33 48 84 707 918 66 83010 226 409 643 57 814 50 77 84034 171 75 325 438 601 4 70 85 95 98 754 94 823 39 907 85020 21 53 111 81 93 311 476 511 608 713 58 832 96 98 954 77 86023 168 213 30 81 344 507 19 729 76 816 76 921 87 87003 70 143 89 402 48 535 37 615 45 709 43 50 806 8 20 993 88107 88 346 647 55 815 943 78 89060 76 208 18 25 67 325 28 412 61 539 59 646 719 857 90098 337 38 512 710 18 89 804 14 49 50 79 92 50 91030 39 40 81 104 221 65 384 91 462 594 676 808 27 921 32 92061 116 314 94 569 624 89 709 77 98 93120 47 366 436 45 620 63 934 69 94026 53 77 161 75 93 472 75 80 531 96 784 890 917 54 73 76 85 95016 70 89 91 212 53 476 506 42 614 812 24 60 919 96199 202 24 40 400 15 54 678 890 962 97003 51 56 104 17 306 28 564 76 602 33 55 60 98 710 40 85 829 948 84 98011 112 302 34 45 407 24 516 868 970 99037 477 508 21 627 40 83 891 907 84 90.

100050 215 33 61 539 76 619 42 79 738 53 902 6 10 37 70 87 88 101282 465 509 619 713 88 961 102140 50 89 204 55 66 381 520 614 16 30 37 705 872 917 103002 11 36 38 115 508 650 70 708 829 59 104194 211 32 46 61 63 301 11 459 77 92 542 75 600 76 713 818 904 105085 95 241 439 78 589 95 879 99 106146 97 210 939 443 87 629 61 714 46 834 49 919 27 65 107158 99 241 381 402 13 21 606 963 98 108175 80 252 91 362 412 557 80 656 760 870 922 79 109023 77 431 758 97 956 110173 241 418 55 63 539 640 87 918 111110 22 53 404 11 609 71 866 992 112070 144 342 82 409 512 738 45 922 113034 65 89 245 89 413 15 92 616 787 98 114167 219 56 60 355 437 39 43 642 86 701 70 905 11 96 115001 3 73 117 76 92 227 29 33 87 321 485 547 94 614 18 23 24 36 712 47 849 96 116030 51 194 283 302 13 459 506 53 60 628 36 57 755 960 117159 79 257 59 409 13 529 55 65 73 602 42 87 701 12 19 37 828 901 118150 340 458 81 500 44 636 39 66 741 119014 85 205 24 371 439 500 4 44 63 615 783 99 801 42 902 69 85 120122 53 269 81 315 39 77 97 424 47 500 15 43 660 763 825 32 67 80 959 62 65 121048 191 96 31322 24 61 467 638 51 706 867 122071 94 123 47 211 66 74 324 432 502 360 730 877 976 123070 195 226 53 324 34 401 504 644 767 98 862 90 124003 54 150 64 81 336 79 435 68 519 42 760 79 805 6 21 38 64 902.

125220 57 73 306 86 444 546 623 79 739 46 98 838 126089 118 38 410 524 41 55 57 60 779 81 858 920 42 127156 237 79 328 510 643 44 705 67 800 982 128103 318 76 415 71 575 682 853 84 908 129001 13 81 100 1 33 56 76 205 465 76 508 678 85 703 68 69 811 130483 690 850 76 91 131096 203 330 45 71 485 506 27 604 27 760 805 68 925 132017 23 114 33 58 402 510 33 35 58 70 82 637 55 702 800 41 96 907 14 32 50 73 90 92 133237 72 312 613 43 54 71 86 701 12 48 54 933 76 134033 82 134 79 265 301 78 502 60 702 74 830 46 77 965 135020 103 42 328 35 401 79 86 658 99 753 817 985 136064 88 208 12 80 321 23 43 75 409 33 46 665 723 864 927 137166 83 95 308 59 72 415 29 559 683 702 6 78 935 47 138000 81 165 310 513 728 69 75 875 933 57 69 139215 35 57 95 411 526 33 719 20 38 140041 50 67 175 329 56 62 462 508 633 707 82 862 141040 208 9 28 456 75 637 39 881 142103 51 99 338 421 35 60 70 528 71 638 43 731 92 829 32 971 143061 168 202 45 436 46 527 46 637 802 11 15 77 903 144194 201 9 321 692 768 876 910 94 145080 195 205 64 89 366 400 523 671 717 877 902 17 56 146037 98 229 39 57 303 507 67 651 89 707 47 51 835 58 927 93 147060 151 72 89 644 816 43 72 974 87 148047 90 187 246 68 90 362 63 74 553 684 761 815 62 926 149199 214 304 504 737 830 97 923 59 82.

150050 146 342 71 571 82 709 34 864 68 151071 129 357 59 597 607 61 827 937 62 152007 42 43 223 24 28 31 98 317 90 463 536 46 620 730 58 825 30 919 22 32 33 153080 98 245 53 468 83 685 791 877 915 154234 79 82 458 96 605 54 58 726 55 800 155052 55 71 315 445 540 55 654 55 700 3 9 50 65 888 919 66 156134 210 347 60 79 411 21 74 504 612 47 54 93 778 85 96 937 157070 180 363 458 577 702 988 98 158038 133 91 203 52 324 469 512 630 86 768 993 159018 64 83 210 38 66 75 316 59 80 435 38 670 786 826 40 86 946 55 160084 119 75 320 442 511 41 98 622 848 93 161077 269 587 701 74 79 807 901 13 162027 41 151 269 387 487 731 67 836 945 79 163033 53 80 356 515 74 692 794 800 164069 105 41 55 262 466 560 709 10 25 84 899 165027 74 101 221 22 89 332 519 660 90 753 830 31 909 166031 95 123 66 216 438 557 738 88 862 906 9 13 167089 96 162 212 363 400 34 85 539 602 81 742 61 995 168022 42 48 102 37 76 484 610 14 45 728 95 801 15 19 33 94 169040 43 86 114 34 86 114 34 58 62 271 74 338 50 59 60 403 718 808 54 71 79 170163 92 343 444 512 625 75 720 806 55 995 171010 28 29 195 236 62 63 548 649 50 949 172025 62 153 80 228 315 51 403 49 545 83 694 727 58 947 80 173011 13 30 69 220 58 84 385 94 427 538 617 41 733 928 174041 165 382 466 505 608 712 92.

175009 91 117 297 356 76 486 94 530 83 663 847 64 912 21 42 76 176122 82 201 22 338 91 476 526 32 759 75 85 869 72 98 942 177207 83 942 177207 83 89 554 611 14 721 808 71 921 31 79 178091 143 86 225 40 71 319 33 423 722 48 803 6 8 68 793 90 179007 141 53 201 16 59 394 499 520 646 88 94 951 180009 35 119 39 200 334 451 80 93 516 25 90 643 88 772 933 63 65 88 181094 140 355 417 57 76 629 46 49 711 27 182114 29 64 215 75 81 340 77 451 702 18 886 88 907 36 67 183370 426 500 84 668 706 939 184059 101 85 289 318 38 564 651 712 185007 50 158 304 412 546 56 63 92 719 33 858 995 186067 420 505 16 602 93 759 64 75 187007 23 78 209 23 67 81 404 519 54 728 46 96 858 976 85 188009 190 201 13 33 37 99 307 453 85 525 849 944 189040 73 188 221 300 6 68 554 616 20 47 817 915 40 90 190011 38 54 55 83 90 107 73 208 14 366 445 92 694 761 73 951 98 191078 87 114 227 68 375 656 717 55 887 913 41 192076 316 460 71 550 802 16 28 193024 35 75 250 362 480 94 520 37 637 70 910 31 194043 46 62 129 299 301 3 81 87 402 77 543 88 676 732 57 88 846 52 925 35 195036 305 52 68 665 96 779 872 196419 69 83 533 64 90 730 75 841 43 62 943 197157 209 91 319 28 41 699 73153 75 78 82 896 198063 80 234 339 43 45 431 38 690 820 199031 39 112 41 237 320 51 52 67 558 81 614 56 91 729 849 984.

200035 69 82 142 366 465 97 552 55 667 794 813 902 6 201055 174 282 345 736 829 202054 120 34 75 91 96 218 84 379 82 486 595 732 807 27 937 203088 153 237 98 329 432 49 57 590 663 737 91 809 20 204014 94 205 85 99 318 68 600 813 67 940 41 205157 74 84 316 709 84 99 206012 136 205 378 416 511 19 42 46 629 55 64 714 997 207042 86 101 48 446 568 79 633 759 810 208031 55 359 444 60 64 85 551 607 42 85 969 73 209040 180 243 74 335 524 70 630 57.

WYŻSZE KURSA ZIEMIAŃSKIE
we Lwowie.

(ul. Stalmacha 1) kształcące młodzież obojga płci w ciągu dwuletnich studjów teoretycznych, połączonych z praktyką gospodarczą, na samoistnych kierownikow gospodarstw, przyjmują zgłoszenia na nowy rok szkolny 1930/31 do 15 września br.

Do przyjęcia na I. rok studjów wymagane są: 1) świadectwo dojrzałości jednego ze średnich zakładów naukowych ogólno-kształcących, 2) metryka chrztu, 3) ew. poświadczenie odbycia praktyki rolniczej.

Wszelkich szczegółów w sprawie organizacji itp. udziela Dyrekcja. Pozatem podane są one w sprawozdaniu i regulaminie, który tamże otrzymać można za opłatą 2 zł. zw 24 114

Na pokrycie kosztów I. Krajowego Kongresu Eucharystycznego w Polsce

wpłynęły następujące ofiary:

Mec Radca Cichowicz. Poznań 300.—
Dr. Ziołecki. Poznań 10.—
Ks. Dr Reczajski Przedbórz 10.—
Ks. W. Dubiel Lwów 5.—
Ks. I Steczka Polanka Wielka 5.—
Ks. J Górny Kraków 2.10
Ks. J. Karlicki Jasiennica Rosielna 5.—
Urząd par. kośc. św Elżbiety. Lwów 2.—
Dyr. Drzażdżyński. Poznań 100.—
Ks. J Kaczmarski Sandomierz 5.—
Ks. J. Tarnowski. Warszawa 10.—
Kss Misjonarze Lwów 20.—
OO Franciszkanie Nieszawa 5.—
W Fiałek. Chełmno 2.-
Ks. Dr Rylka Witanowice 3.—
Ks. Fr Nowak Wilkowice 10.—
Ks. K. Świeżewski Chwalbowo 5.—
Ks. Cz Maliszewski Nadarzyn 2.—
Ks. Prałat T Czerwiński Chęciny 10.—
Parafja N S P. Jezusa. Bydgoszcz 50.—
Urząd parafjalny, Krzyszkowice 5.—
Ks. J. Szewczyk Przeciszów 5.—
S. Samulski Poznań 100.-
Ks. P. Rozpedowski Andrzejew 5.—
Ks. J Wistenberg Brzaszewice 20.—
Ks. E. Gizowski Osiek Wielki 10.—
Ks. J. Bakalarczyk Mińsk 10.—
Ks Malzner Brześć Twierdza 5.—
Ks. Skulina Brenno Śląsk 1.—
Ks. J Chwistek. Tarnawa Sędziszów 5.—
Ks. Sokoła Niegazdów Słomniki 10.—
Parafja Mokrzko p Sobków 5.—
Ks. J Podczerwieński Rawa Ruska 1.—
Ks. W Przygodzki. Wieleń 10.—
Ks J Kuliński. Kielce 10.—
Ks. M Szdebski Tłuczań 20.—
Dr Piur Kowalewski. Bydgoszcz 2.—
Ks. W Wanielsta. Bieliny 5.—
Urząd parafjalny Trzeboś 5.—
Urząd parafjalny. Przybyszówiec 2.—
OO. Jezuici, Rudno Śląsk 5.—
Klaszto OO Franciszkanów. Panewniki 50.—
Ks. A Adamski Ptkanów 5.—
Klasztor Paulinów. Kraków 1.—
Urząd parafjalny Mogilanach 5.—
Ks J. Szustek Niedzice 1.—
Ks. K Laski Dydnia 3.—
Ks. J Wastulewski Felsztyn 5.—
Ks. A. Gawłowski Jodłówka 5.—
Urząd parafjalny Łobożno 2.—
Ks. W. Karaś Tustanowice 5.—
Ks. P Rozpedowski Andrzejew 10.—
Ks. Wł Biały Jaworowo 3.—
Ks Urbański Królikowo 5.—
Ks. J Figwer Strzyszowice 5.—
Ks J Forur Haczów 3.—
Klasztor OO Bernardynów Lwów 100.—
Ks. J. Wojewodzic Rychwald 10.—
Ks. Dziekan Br Geinert. Gebice 15.—
Ks. prob Putz Poznań 20.—
Ks. Chojnacki Ptaszkowo 3.—
Ks. Smorowski Pogorzelica 10.—
Ks. Dziekan Doering Kokoszkowy 6.—
Ks. M Matuszek Kórnik 5.—
Ks. J. Kandziora Bydgoszcz 5.—
Ks. L. Kurowski Lalkowy 5.—
Ks. Teod Babich Sarnowo 10.—

Konto P. K. O. Poznań nr. 213 063.

Dnia 15 czerwca 1930 r, o godz. 3,30 po południu, zasnął w Bogu, namaszczony Olejami św., mój najdroższy mąż, nasz najukochańszy ojciec, teść, dziadek i szwagier, ś. p.

Stanisław Muth

przeżywszy lat 74. Pogrzeb odbędzie się w środę, dnia 18 b. m. o godz. 6 po południu z kostnicy cmentarnej na Jeżycach.

W ciężkim smutku pogrążeni

żona z dziećmi i rodziną.

dw 5272/3

Poznań, Górczyn, Główna.

Najstarszy Zakład pogrzebowy P. Piasecki. Klasztorna 14. Telefon 2769.

†

Dnia 15. 6. 30 r. zasnęła w Bogu po długich i bardzo ciężkich cierpieniach moja najdroższa żona, nasza ukochana córka i siostra, ś. p.

z Rogalskich

Wanda Skrzypczakowa

w 30-tym roku życia.

Pogrzeb odbędzie się w środę, 18 b. m., o godz. 5-ej po poł. z Zakł. Św. Józefa na cmentarz parafj. Św. Wojciecha. zw 24 116

W ciężkim smutku pogrążeni

mąż i rodzina.

Poznań — Inowrocław.

†

Dnia 15 czerwca 1930 r. zmarł wskutek nieszczęśliwego wypadku ś. p. zw 24 118

Edward Zakrzewski

technik - rysowniczy

lat 17. W Zmarłym straciliśmy sumiennego i gorliwego pracownika, który zasłużył sobie na zaufanie i ogólne uznanie.

Fa Szafranek i Roszczyk.

W dniu 10 czerwca r. b. rozstał się z tym światem, ś. p.

Leopold hr. Zieten

właściciel dóbr Smolice w pow. gostyńskim,
członek Rady Nadzorczej Cukrowni w Miejskiej Górce.

W Zmarłym straciliśmy światłego i oddanego całkowicie sprawom naszej Cukrowni długoletniego współtowarzysza pracy, który od lat 33 był członkiem Rady Nadzorczej, a w ciągu lat 23 piastował urząd Prezesa Rady, wykazując zawsze gorące zainteresowanie się naszą Cukrownią, czem przyczynił się wybitnie do jej rozwoju. Zainteresowanie to i wysoce rzeczowy stosunek do cukrowni nie osłabły bynajmniej pomimo zmienionych stosunków politycznych, gdyż Zmarłemu jedynie leżało na sercu powodzenie i rozwój naszej fabryki.

Jego pogodne usposobienie, oraz głębokie oparte na długoletniem doświadczeniu zrozumienie wszelkich spraw cukrowni zjednały Mu wysokie uznanie i szacunek w najszerszych kołach, to też z prawdziwym żalem stajemy nad trumną człowieka, o którym pamięć nasza nigdy nie zaginie.

Cukrownia w Miejskiej Górce

Rada Nadzorcza:
Prezes
Olgierd Książę Czartoryski.

Zarząd:
Wł. Sczaniecki **St. hr. Czarnecki**
T. Karłowski **J. Drzewiecki.**

dw 5366

Za liczne dowody serdecznego współczucia i piękne wieńce z powodu zgonu naszej ukochanej matki i siostry, ś. p. zw 24 119

Marji Schroll

składamy na tej drodze nasze głęboko odczute

podziękowanie.

Dzieci i rodzeństwo.

BUICK

18/80 mało używany, wyborny wóz na dalsze podróże, z powodu zwinięcia przedsięb. zaraz tanio **na sprzedaż.** Informacje: **Bittner, Auto Garaże Poznań, ul. Dąbrowskiego 79.** zw 24 107

WYJĄTKOWA OKAZJA!

Tylko do dnia 25 czerwca 1930.

Za każdy wręczony mi stary, zniszczony, nawet połamany aparat do golenia jakiegokolwiek systemu lub starą brzytwę daję ***za dopłatą tylko zł 2.50***

NOWY SREBRZONY APARAT

ORYGINALNY „GILLETTE"

z 1-m nożykiem, w ładnem pudełeczku.

Ed. KARGE

Skład wyrobów nożowniczych

Poznań, ul. Nowa 7/8. Telefon 50-18.

Pw 14 091-23.285

Parcele budowlane

położone o obrębie Poznania, począwszy od zł 1 500 **sprzedam.** Bliższych informacyj udzieli **Mroczkowski, św. Marcin 68. Tel. 18-93 pomiędzy 11—13.** dw 5364

Rzadka okazja

wielka **kamienica** 4 piętrowa, masyw. budowana, włącznie lokale handlowe w centrum **Poznania, która przynosi 80 tys. zł** rocznie za pół miljona złotych, możliwie przy całej wpłacie **na sprzedaż.** Oferty tylko **poważnych** reflektantów, **nie agentów** pod **zw 24111** do Kurjera Poznańskiego.

Zagraniczna fabryka wirówek i maszyn mleczarskich poszukuje:

kierownika filji na Polskę

2 inżynierów do sprzedaży
i budowy mleczarń

4 podróżujących - inspektorów
do organizacji sprzedaży wirówek.

Reflektuje się tylko na siły z pierwszorzędnemi kwalifikacjami i praktyką. Oferty z życiorysami, podaniem referencji i żądanego wynagrodzenia nadsyłać do **„Par"**, Poznań, Al. Marcinkowskiego pod nr. 55,114

Pw 14 189-55.114

Willę

śliczną, wolna, miłe miasteczko niedaleko Poznania **sprzedam,** połowa wpłaty lub zamienię na dom lub przedsiębiorstwo w Poznaniu. Oferty do Kurjera pod **zw 24107**

Skład

narożnikowy, nadający się na każde przedsiębiorstwo z urządzeniem od 1. VII. do wydzierżawienia. **Kępno,** Wilkp. Rynek 39 Czechlowski. nw 12094

Mieszkanie

7 pokojowe komfortowe Poznań - Łazarz **odstąpię** na dogodnych warunkach zaraz. Adres wskaże Kurjer pod **zw 24112**

Rzeźnictwo

w Bydgoszczy, dobrze prosperujące, zapęd elektryczny **na sprzedaż.** Oferty pod „! 83/3" do Biura Ogłoszeń „Par". Bydgoszcz, Dworcowa 72.

nw 14155-68.399

DZIERŻAWA PROBOSTWA

na Kujawach. 320 mórg. ziemia pszenna, garnitur parowy, inwentarze komplet., 170 funtów z morgi, objęcie 46 tys., wpłaty 30 — 35. 96 mórg pszenno - żytniej ziemi, z budynkami, inwentarzami, 100 funt. z morgi, objęcie 6 tys., na Kujawach. 66 mórg pszennej ziemi, z budynkami, dobrze obsiane, bez inwentarzy, objęcie 6 tys., dzierżawy w każdej wielkości, duży wybór. Restauracja z mieszkaniem w mieście tylko jedną z koncesją na 6 lat, objęcie 3 000 zł na Kujawach, duży wybór do wydzierżawienia w każdej wielk. i za każdą cenę. Do sprzedania 48 mórg. przy dworcu, ziemia pszenno -żytnia z inwentarzami, budynkami 26 tys., wpłaty 12—15 tys. Resztówka 80 mórg na Kujawach blisko miasta, ziemia pszenna, budynkami, inwentarzami, dom 9 pokoi, w parku, ogrodzie 10 morgowym, 55 tys., wpłaty 30, reszta Bank Rolny. Zgłoszenia **Behr, Strzelno,** Rynek 73.

zw 24 115

Krynica

renomowany pensjonat Dra Łazarskiego w centrum Zdroju poleca słoneczne komfortowe pokoje z balkonami i wykwintną, obfitą i zdrową kuchnią. nw 12219

Świetny wyrób krajowy,
znacznie tańszy od zagranicznych.

1/1 lt. 7 zł, 1/2 lt. á zł 4, 1/4 lt. 2.50 zł.

Do nabycia w każdej drogerji.

Fabryka środków do zwalczania szkodników

„UNIVERSUM"

Poznań, Fr. Ratajczaka 38

Pw 11230-18.223/4

Mamy stale zapotrzebowanie na
tygodniowo 500 sztuk

świń bekonowych

o wadze 85 do 95 kg

Płacimy najwyższe ceny. Warunki płatności: gotówkowe. Zgłoszenia pod

MUSIOŁ i S-ka, Katowice

Rzeźnia Miejska, telefon nr. 2.

zw 24093

Stenotypistka

rutynowana w pracach kancelarji notarjalnej może się zgłosić.

Dr. Jeszke i Osmólski, Adwokaci,

Poznań, Pl. Wolności 18. zw 24109

Im doskonalszy objektyw tem lepsze zdjęcie daje nam kamera. A więc żądaj kamery z objektywem

ZEISS Tessar

Jest to ostro widzące oko kamery.

Wszystkie składy fotograficzne sprzedają kamery wyposażone w objektywy Zeissa.

Szczegółowe opisy wysyła na żądanie bezpłatnie Carl Zeiss — Jena.

nw 12229

Szukam

bardzo dobrej krawcowej na elegancką garderobę w dom lub poza domem. Oferty Kurjer zdw 61 783

Inkasent

stała pensja 300.— Warunek: kaucja 3—4.000. Zgłoszenia życiorys, odpis świadectw zdw 61 785

Cukrownia Kościańska ma do sprzedania

5 starych kotłów płomienicowych

(Lancaschiry), które nadają się do zużytkowania jako zbiorniki. zw 24086

Magazynier

starszy rutynowany fachowiec z branży rowerowej, z kaucją, znający dokładnie części rowerowe i prowadzenie większego magazynu, **potrzebny zaraz** do większego przedsiębiorstwa. Zgłoszenia z odp. świadectw i refer. do eksp. Kurjera Pozn. pod zw 24 064

Dostawa węgli i koksu.

Magistrat miasta Szamotuł rozpisuje niniejszem **przetarg publiczny na dostawę węgla i koksu.**

Zapotrzebowanie roczne wynosi ca 275 ton węgla górnośląskiego i 130 ton koksu hutniczego.

Dostawa wzgl. zamówienie nastąpi w miarę zapotrzebowania dla poszczególnych przedsiębiorstw wzgl. zakładów miejskich.

Oferty zalakowane z napisem „Oferta na dostawę węgla i koksu" z równoczesnem podaniem warunków zapłaty wzgl. kredytowych, składać należy w niżej podpisanym Magistracie, pokój 7, najpóźniej **do dnia 23 czerwca r. b. południa godz. 12.** dw 5371

Szamotuły, dnia 13 czerwca 1930 r.

MAGISTRAT
(—) Scholl

Wierzycieli Polskiego Banku handlowego, którzy złożyli wkładki w czerwcu, lipcu i sierpniu 1929 r., prosi się o zgłoszenie celem dochodzenia należności osobiście na członkach Dyrekcji i Rady nadzorczej Banku. Adresy do Kurjera Poznańskiego **zpw 24077**

Sąd Powiatowy w Szubinie 3 N 1/30. **UCHWAŁA.** W sprawie nadzoru sądowego nad firmą A. Zborowski i Syn, Nadnoteckie Huty Szkła w Turze. Postępowanie zapobiegawcze o odroczeniu wypłat, udzielone firmie A. Zborowski i Syn, Nadnoteckie Huty Szkła w Turze, uchwałą tut. Sądu z dnia 20 lutego 1930 na przeciąg trzech miesięcy umarza się z powodu upływu terminu odroczenia wypłat. Szubin, dnia 21 maja 1930. **Sąd Powiatowy.** nw 11 800

PRZETARG PRZYMUSOWY

W środę, 18. 6. 30. o godz. 10,30, Św. Marcin 11, parter, sprzedam publicznie najwięcej dającemu: nw 12 357
stół składowy.
W. Trzeciak, komornik sąd., Poznań, Młyńska 3. tel. 51 18.

W sprawie upadłościowej nad majątkiem firmy Władysława Struska, Poznań, ul. Ratajczaka 34, Sąd wyzn.aczył termin ugodowy na dzień 3 lipca 1930, godz. 11 w tutejszym Sądzie Powiatowym pokój 23. Propozycje układowe i oświadczenie wydziału wierzycieli są wyłożone w Sekretarjacie Sądu pokój 25. Poznań, 2 czerwca 1930 roku. nw 12 291 **Sekretarjat Sądu Powiatowego 2-a.**

LICYTACJA SPADKU

We wtorek, dnia 17 czerwca b. r. o godz. 4 po południu w biurze mojem przy ul. Wały Jagiełły 3. sprzedam publicznie najwięcej dającemu za gotówkę: nw 12 367
2 płaszcze wojskowe, garderobę, bieliznę męską i inne przedmioty.
Licytacja odbędzie się napewno.
Teof. Bartkowiak, kom. sąd. z pol. Poznań, Wały Jagiełły 3

PRZETARG PRZYMUSOWY

W środę, 18. 6. 30. o godz. 15, Św. Marcin 3, sprzedam publicznie najwięcej dającemu za gotówkę nw 12 361
maszynę piekarską do ciasta z motorem.
W. Trzeciak, komornik sąd., Poznań, Młyńska 3. tel. 51 18.

PRZETARG PRZYMUSOWY

W środę, 18. 6. 30. o godz. 11, Piekary 18, sprzedam publicznie najwięcej dającemu: nw 12 360
aparat do gotowania kawy.
W. Trzeciak, komornik sąd., Poznań, Młyńska 3. tel. 51 18.

PRZETARG PRZYMUSOWY

W środę, 18. 6. 30. o godz. 12, Fr. Ratajczaka 20, sprzedam publicznie najwięcej dającemu: nw 12 356
maszynę do pisania „Mercedes".
W. Trzeciak, komornik sąd., Poznań, Młyńska 3. tel. 51 18.

PRZETARG PRZYMUSOWY

W środę, 18. 6. 30. o godz. 10, Skarbowa 4, sprzedam publicznie najwięcej dającemu: nw 12 358
maszynę do pisania, kasę żelazną, biurko, stół.
W. Trzeciak, komornik sąd., Poznań, Młyńska 3. tel. 51 18.

PRZETARG PRZYMUSOWY

W środę, 18. 6. 30. o godz. 2, Garncarska 1 i 3, sprzedam publicznie najwięcej dającemu: nw 12 359
szafę do ubrań, umywalnię, lustro, 2 krzesełka.
W. Trzeciak, komornik sąd., Poznań, Młyńska 3. tel. 51 18.

Napisowe słowo (tłusto) 30 groszy, każde dalsze słowo 20 groszy, 5 liczb = jedno słowo i, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 50 słów.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:
1-łamowy milimetr 60 groszy

Znak oferty (na przykład: z 18924, n 2735, d 1 790 i t. d. = 1 słowo.

Drobne ogłoszenia przyjmuje się do godziny 10

1 SPRZEDAŻE

Chevrolet
limuzyna 6 osobowa najnowszy typ, 4 cylindrowy, sprzedam lub zamienię na tańszy samochód, warunk dopłata Spieszne zgłoszenia Kurjer zdw 62 348

Sprzedam
większą ilość parcel w jednym planie nadających się pod budowę fabryki zakł. przemysł. etc. w Lesznie (Wlkp.) Zgłoszenia: Wiśniewski, Leszno, Wolności 26. zdw 62 218

POŃCZOCHY
jedwabne „Bemberg"
w modnych kolorach. Wielki wybór. Ceny najniższe. S. Kaczmarek. ul. 27. Grudnia 20.
Pw 11 476-21,133

Gospodarstwo
100 mórg z żywym i martwym inwentarzem w tem 6 mórg łąki i 25 mórg lasu sprzedam zaraz. Gotl. Prescher, Piotrowo, p. Obrzycko, pow. Szamotuły.
zdw 62 211

Majątek
na Pomorzu 120 mórg dobrej ziemi, łąki i las, zabudowania pierwszorzędne, w tem dom mieszkalny, 7 pokoi, inwentarze nadkompletne sprzedam bardzo korzystnie byle zaraz. Oferty pod zdw 62 209 do Kurjera Poznańskiego, Poznań.

Wiertarkę
zapęd nożny, motor elektr. 5 K. S. tanio sprzeda. Narożny, Św. Marcin 69. zdw 62 238

Urządzenie
mleczarni parowej 3 500 sprzedam oraz zbiornik na 16 794 ltr. tanio Włodek, Kazimierz, powiat Szamotuły. zdw 62 235

Ogrodową
Restauracyjną Porcelanę, Szkło, Szklanki 10 gr. Kufle do piwa 45 gr. — tanio tylko w Hurtowni Porcelany, Wronicka 24, w podwórzu. zdw 62 230

Wprost
we fabryce o połowę taniej wysyłam wszelkiego rodzaju bieliznę męską, damską, dziecięcą i pościelową w najlepszych gatunkach po niezwykle niskich cenach. Na żądanie wysyłam bezpłatnie ilustrowany cennik Fabryka Bielizny — Maksymiljan Schein, Kraków, Stradom 11.
Pw 14 187-70.161

Beczki
od olejów mineralnych odda tanio. Fraas Nast., Wielka 15.
Pw 14 186 24.92

Parcelę
3 minuty od tramwaju w Górczynie sprzedam. Adres wskaże Kurjer zdw 61 670

Motocykl
500 ccm angielski korzystnie sprzedam. Wieczorek, Polna 2.
zdw 60 424

Lokomobila
Wolfa 12 K. M. korzystnie na sprzedaż w dobrym stanie. Przybylowicz, Dąbrowskiego 49.
zdw 61 889

Samochód
dziecięcy jak nowy sprzedam. Kamińska Kosińskiego 10
zdw 60 825

Skład
towarów krótkich i łokciowych, duży, w dobrym punkcie, dobrze zaprowadzony, w prowincjonaln. mieście z powodu wyjazdu zaraz sprzedam, przy składzie jest ładny pokój i kuchnia. Oferty do Kurjera Poznańskiego
zdw 61 514

Gdynia — Hallerowo
Najpiękniejsze parcele nadmorskie sprzedam Warszawa. Kredytowa 10 — 5 np 12 033

Ławki
szkolne nowe tanio sprzedam Adres Kurjer zdwp 62 089

Koncesję
samochodowo - dorożkarską — sprzedam. Adres wskaże Kurjer zdw 61 867

Limuzynę
nowoczesną, 6 cylindrów renomowanej fabryki, mało używaną, gotową do jazdy z powodu konieczności sprzedam za zł 6 000,— lecz gotówką. Oferty Kurjer
zdw 62 288

Kolonjalka
w Poznaniu, ruchliwa ulica, przyległe większe mieszkanie korzystnie sprzedam. Adres Kurjer zdw 62 308

Piekarnia
Poznaniu, mieszkanie zupełnie bez konkurencji natychmiast do sprzedania. Piotrowski, Szamarzewskiego 1. zdw 62 307

Kolonjalkę
zaprowadzoną, mieszkanie tanio sprzeda Piotrowski, Szamarzewskiego 1. zdw 62 306

Sprzedam
wózek dziecięcy, szportkę, używany, aparaty fotograficzne 9×12 13×18. Aleje Marcinkowskiego 28 podwórze. Jarmużkiewicz.
zdw 62 251

Regulator
tanio sprzedam. Adres Kurjer
zdw 62 247

Sprzedam
mój dom, okolica Bydgoszczy, II piętrowy centralne ogrzewanie, restauracja z ogrodem, ogród warzywny, główny punkt miasta wycieczkowego ewtl. wydzierżawię. Zgłoszenia Guhr, Gazety — Ostrów (Wlkp.) n 12 351

Powózka
półkryta na gumach. Bukowska 9, Kowalski. zdw 62 315

Willę
wielkopańską za Teatrem sprzeda okazyjnie Jaśkiewicz. Fredry 6, II. zdw 62 334

Resztówka
160 morgowa z dobrą glebą, pięknie położona, śliczny ogród, obszerny dom mieszkalny z wpłatą 50 tysięcy złotych na sprzedaż. Zgłoszenia do Kurjera
zdw 62 338

Tanio
biała sportkę sprzedam. Rybaki 21. III., front. lewo. zdw 62 327

Kanapę, łóżko, pościel
sprzedam. Adres Kurjer
zdw 62 331

Zakład fryzjerski
damsko-męski z najnowszym urządzeniem w śródmieściu korzystnie na sprzedaż. Oferty Kurjer zdw 62 321

Wózek
sportowy tanio sprzedam. Ulica Kraszewskiego 9. III., lewo
jw 4 099

Rzeźnictwo
mieszkanie, zapęd elektryczny, korzystnie sprzedam. Gen. Kosińskiego 17. rw 10 362

Kuchenki
gazowe, pojedyńcze dubeltowe poleca Szydłowski, Wronicka 4, porcelan, szkło. rw 10 347

250 koszyków
do czereśni sprzedam Kępno, Poniatowskiego. Józef Walkowiak. nw 12 365

Skład obuwia
z warsztatem dobrze zaprowadzony, stała klientela, z mieszkaniem 7 ubikacyj, w powiatowem mieście, w rynku, z powodu objęcia innego przedsiębiorstwa zaraz lub 1 lipca na sprzedaż. Do objęcia potrzeba 3—5 tysięcy zł. Zgłoszenia przyjmuje Stanisław Chlebowski, Kępno Wlkp., Rynek 39. nw 12 364

3 kamienice
w Poznaniu, 10 minut od Starego Rynku przy wpłacie 24, 40 i 60 tysięcy z powodu stosunków rodzinnych zaraz do sprzedania. Mieszkanie wolne. Czynsz jeszcze nie wyzyskany, wprost od gospodarza pozostaje na hipotekach. Zgłoszenia „Par", Aleje Marcinkowskiego 11 pod 55.220.
Pw 14 193-55.220

Pianino
powóz. Z powodu wyjazdu pianino krzyżowe mało używane, powóz półkryty gumach, szory tanio sprzedam Wiadomość Grunwaldzka 30, warsztatnia.
zdw 61 433

Tatra
2 cyl. kabriolet w najlepszym stanie po generalnym remoncie na sprzedaż za 8.000 zł gotówką. Zapytania tel. 28-13. zdw 61 463

Kapelusze damskie
czapeczki dziecięce, kwinty i fantazje w wielkim wyborze. Stanisław Schulz, Poznań Stary Rynek 80/82. Pw 13072-23.158

Fotograficzny
zakład z mieszkaniem centrum Poznania sprzedam Przybory fotograficzne. Szymkowiak Poznań, Aleje Marcinkowskiego 24
zdw 56 857

Dom
w rynku, narożnikowy wtem skład rzeźnicki i kolonjalny — sprzedam lub wydzierżawię. Stanisław Walkowiak, Mosina, Rynek 119. zdw 61 352

Dom
w Borku w najlepszem położeniu z składem, 2 okna wystawowe, obecnie skład bławatów i towarów krótkich, z mieszkaniem i ogrodem natychmiast do sprzedania lub do wydzierżawienia Fr. Durzyński, Zdzieżewska
rw 10 320

Fiat 501
bardzo tanio sprzedam. Adres wskaże Kurjer zdw 61 420

Koncesję
na taksówkę samochodową odstąpię Adres wskaże Kurjer
zdw 61 419

Drut kolczasty
ocynkowany używany słupki siatki druciane tanio rozsprzedaje Przewodnik Centrala Towarów Żelaznych Św Marcin 30.
zdw 60 339

Parasole od zł 3,90
W. Czysz, Poznań ul. Szkolna 11. Własna pracownia.
Pw 11 208 18,35

Oponę
autobusową 32 × 6, nową sprzedam okazyjnie tanio. Towarowa 21, czwarte piętro.
nw 12 170

Przy każdej uroczystości
jest obraz z firmy Witold Leworski, Wrocławska 36, najcenniejszym upominkiem.
Pw 11 475-21.122

Skrzyń
większą ilość odda „Lukullus", Poznań, Mostowa 32, telef. 20-77.
zdw 62 111

Skład
papieru w Poznaniu przy bardzo ruchliwej ulicy, istniejący od 30 lat, z powodu choroby właściciela zaraz do sprzedania. Oferty do Kurjera Poznańskiego
zdw 62 110

Dom
trzy-piętrowy z czteropokojowem mieszkaniem na sprzedaż. Oferty Kurjer zdw 62 106

Garnitur motorowy
do młócenia, używany, w dobrym stanie natychmiast na sprzedaż. Zgłoszenia J. Stawiński, Lwówek. zdw 62 103

Wózek
dziecięcy, dobrze utrzymany. — Czartorja 1, biuro, parter prawo
zdw 62 126

Skład
mieszkanie tanio sprzedam. — Adres Kurjer. zdw 62 140

Składnica
piwa najlepszego w Poznaniu przedsiębiorstwo doskonale prosperujące i dobrze się rentujące z kompletnem urządzeniem z powodu nagłej choroby właściciela tanio na sprzedaż, ewtl. mieszkanie wolne. Oferty Kurjer zdw 62 133

Samochód
Adler, 6 osobowy, otwarty, w bardzo dobrym stanie korzystnie sprzedam. Telefon 70 65.
zdw 62 356

Karoserję
autobusową zupełnie nową, na korzystnych warunkach sprzedam. Adres Kurjer zdw 62 186

Sztucer
z lunetą kal. 8, rower i lornetkę sprzedam. Kurjer zdw 62 184

Sprzedam
z powodu wyjazdu skład cukierków przy bardzo ożywionej ulicy. Oferty do Kurjera zdw 62 146

Mleka
30—50 litrów dziennie dosarcza franko Poznań majętność. Zgłoszenia pod zdw 61 951

Lodówkę
korzystnie sprzedam. Zgłoszenia Kurjer zdw 62 171

Pianino
krzyżowe dobre, 1 300 sprzedam. Wiśniewski, Prusa 18. zdw 62 170

Używane
meble sprzedaje Kozłowski, — Szewska 15. zdw 62 158/9

2 maszyny
damskie po 120, rower 100 i krawiecka Singera sprzeda Warsztat Mechaniczny, Kraszewskiego 5. zdw 62 231/32

Majątek
140 mórg pszennej ziemi, dwór nowy, 7 pokoi, zabudowania masywne, 7 koni, 20 bydła, 30 świń, inwnetarz martwy kompletny, Pomorze, cena 65 tys., wpłaty 40 tys. oraz kilka set majątków w każdej wielkości poleca Kwiatkowski, Gniezno, Lecha 4, telefon 36. nw 12 353-4

Dom
nowy za 3 000 złotych można mieć zaraz na własność. Białkowski, Wroniecka 18. rw 10 356-7

Parcela
budowlana za wpłatą 400 złotych do sprzedania. Białkowski, Wroniecka 18. rw 10 358-9

Skład galanterji
artykułów krótkich i pisemnych, dobrze prosperujący, urządzeniem mieszkaniem w ruchliwem mieście z powodu stosunków rodzinnych korzystnie sprzedam. Zgłoszenia Kurjer zdw 62 225

Sprzedam
z powodu wyjazdu skład cukierków i kawiarnię z koncesją na piwo i wino z kompletnem urządzeniem, wolnem mieszkaniem zaraz. Potrzeba 4 000 zł. Wiadomość: Chełmża-Pomorze, ulica Chełmińska 11. Helena Lipkowa.
zdw 62 224

Dom
składem, z chlewami w Fabianowie, 2 klm. od Poznania zazaraz na sprzedaż. Andrzej Skorupski, Fabianowo. zdw 62 271

Skrzydło
Ermlera w bardzo dobrym stanie sprzedam Adres wskaże Kurjer zdw 62 355

5 KUPNA

Tokarnię 3/4 do 1 metra
używaną w dobrym stanie kupię zaraz. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 61 548

Kamienicę
kupię, wpłacę 20 000 zł. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 62 104

Parcelę
pod willę kupię okolica Diakonisek lub Wilsona. Oferty Kurjer zdw 62 182

Domek
przy Poznaniu za wpłatą 10 tysięcy kupię. Zgłoszenia Kurjer
zdw 62 143

Rower
używany lecz bardzo dobrze utrzymany kupię. Zgłoszenia Kurjer zdw 62 172

Poszukuję
do sprzedaży większych i mniejszych majątków i gospodarstw. Oferty z podaniem ceny i opisem do biura Łanpol, Poznań, Skarbowa 11. I. p. zdw 61 836 7

Samochód
limuzynę mało używaną w dobrym stanie kupię za gotówkę przy bardzo przystępnej cenie. Oferty Kurjer Poznański
dw 5 365

Kupię
lodówkę. Ul. Ratuszowa 27/28, restauracja. zdw 62 120

Stołu
krawieckiego maszyny dobrze utrzymanej poszukuję. Oferty Kurjer zdw 62 202

Kupię
koncesję samochodową dorożkarską. Zgłoszenia Kurjer
zdw 62 283

Kupię wózek
4 kołowy dla starszej, chorej osoby, dobrze zbudowany na gumowych kółkach. Łaskawe oferty z podaniem ceny proszę nadesłać pod adresem: Majętność Brzóstków, poczta Żerków.
dw 5 367

Szafę
żelazną 2/1 m, głęb. ½ m kupię za gotówkę. Oferty Kurjer Poznański nw 12 352

Futro
spodem oposowem kupię. Oferty Kurjer zdw 62 322

6 KAMIENICE

Kamienica
centrum, dochód roczny 7 000, za 72 000, wpłaty 40 000 Małecki, Rybaki 20 a. zdw 62 154

Kamienica
nowoczesna, 5 pokoi wolne, centrum Poznania dochód 43 00, cena 375 000, wpłata 150 000. Jaśkiewicz Poznań, Fredry 6, II.
zdw 62 353

7 PIENIĄDZ

Pieniądze - pożyczki
Wiadomość: Poznań, Plac Sapieżyński 2-a, III. Weychan.
zdw 60 444

Wspólnika
z większem kapitałem na I. hipotekę poszukuje poważne przedsiębiorstwo. Adres Kurjer
zdw 62 080

1 000 zł
pożyczki na rok szukam. Procent pokój z częściowem utrzymaniem. Oferty Kurjer dw 5 363

Wspólnika
5—8 tysięcy poszukuje do przedsiębiorstwa handlowego. Zysk miesięczny 2 tysiące zł. Łaskawe zgłoszenia pod „Wspólnik" do „Par", Bydgoszcz, Dworcowa 72
Pw 14 185-63.401

1 000 do 1 500
poszukuję dla rozszerzenia interesu. Oferty Kurjer zdw 62 282

Wspólniczka
wspólnik poszukiwana do wypożyczalni książek, składu papieru. Kapitał około 10 tysięcy złotych. Oferty „Par", Al. Marcinkowskiego 11 pod 55 219.
Pw 14 192 55.219

8 DO WYNAJĘCIA

Pokój
kuchnia 35 miesięcznie rok zgóry. Adres Kurjer zdw 61 705

Do
wynajęcia lokale handlowe nadające się na biura, położone w nieruchomości przy Alejach Marcinkowskiego nr. 13. Informacyj udzieli Poznański Bank Ziemian Sp. Akc., Aleje Marcinkowskiego nr. 13. Pw 14 163-24.73

6 pokoi
siódmy dla służby, łazienka, komfort, słońce piękny widok w centrum Torunia do wynajęcia wprost od gospodarza Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego
dw 5326

Pokój
kuchnia z meblami lub bez odstąpię zaraz. Główna, ul. Smolna 9, II. piętro. zdw 62 094

2 pokoje
kuchnia, ładne frontowe 326 zł. w tem 1½ roku dzierżawy. Oferty Kurjer zdw 62 130

4 pokojowe
mieszkanie wprost od gospodarza objekt 6 500 zł, wtem dwuletnia dzierżawa. Oferty do eksped. Kurjera Poznańskiego pod
zdw 62 198

Pokój
z kuchnią, umeblowane za zgodą gospodarza zaraz do odstąpienia. Adres wskaże Kurjer
zdw 62 255

Mieszkanie
3 pokoj. komfortowe za 2 letnią dzierżawę, 5 pokojowe 6 000. — Zgłoszenia Szczepański, Kantaka 5, I. zdw 62 270

Mieszkanie
pokój kuchnia 700, rok dzierżawa wskaże Szczepański, Kantaka 5, I. zdw 62 269

Dwa
mieszkania wprost od gospodarza Adres wskaże Kurjer zdw 62 277

Pokój
kuchnia za dzierżawę próżny pokój czynsz miesięczny Informacje św. Marcin 15, I. prawo.
zdw 62 364

Pięciopokojowe
mieszkanie centrum od gospodarza. „Informator". Ratajczaka 15. zdw 62 362

3
pokoje 1 200, Jeżyce, wskaże Widziński, Małeckiego 15, podwórze
zdw 62 347

Mieszkanie
za kwartalną dzierżawę „Komis", Sew. Mielżyńskiego 25a.
zdw 62 280

2 pokoje
próżne, dzierżawa dwuletnia, gospodarz. Oferty Kurjer
zdw 62 290

Pokój
suterena na warsztat śródmieście azraz wynajmę. Adres wskaże Kurjer zdw 62 301

Mieszkanie
2 pokojowe i kuchnia. Swarzędz, Piaski 10. zdw 62 250

Mieszkanie
2, 3 i 4 pokojowe za dzierżawę oddam. Czarnecki, Ratajczaka 13
zdw 62 319

Mieszkanie
pokój z kuchnią wynajmę od 1. VII. Tomczak, ul. Kopanina 28.
zdw 62 335

Wydzierżawię
2 duże pokoje kuchnia Mosina, czynsz rok zgóry Oferty Kurjer
rw 10 370

Pokój
i kuchnia w Starołęce, dzierżawa za dwa lata zgóry 1 500 zł. Oferty do Kurjera dw 5 370

9 SZUKA MIESZK.

Poszukuję
1—2 pokoi z kuchnią, śródmieście Jeżyce. Pośrednicy wykluczeni. Oferty Kurjer
zdw 61 171

Poszukuję
mieszkania 4—6 pokojowego, z wszelkim komfortem, w dobrej, spokojnej części miasta. Spieszne oferty z dokładnemi warunkami proszę skierować pod adresem: Saenger, Łukowo, powiat Oborniki. zdw 62 053

Mieszkania
trzypokojowego poszukuje od września lub wcześniej emeryt państwowy. Czynsz według umowy. Może administrować realnością lub pomagać w prowadzeniu przedsiębiorstwa. Zgłoszenia tylko właściciele domów do Kurjera zdw 61 896

Mieszkania
1—2 pokojowego poszukuje. — Czynsz zgóry. Oferty Orędownik zd 62 017

Poszukuję
od 1 sierpnia lub zaraz słonecznego 5—6 pokojowego mieszkania łazienką, przynależytościami, możliwie ogrodzie lub z ogródkiem, może być sześciorowo umeblowane. Oferty Kurjer zdw 62 125

Poszukuję
2 pokoi kuchnią od gospodarza za dzierżawę zgóry. Oferty Kurjer zdw 62 191

3 — 5
pokojowego poszukuję. Oferty Kurjer zdw 62 183

Bezdzietne
małżeństwo poszukuje pokoju z kuchnią, płaci czynsz zgóry, lub piwnicy, którą można przerobić na własny koszt. Oferty Kurjer zdw 62 193

Szukam
mieszkania 1 do 3 pokojowego wprost od gospodarza. Spieszne zgłoszenia piekarnia. Półwiejska 32 telefon 2839 zdw 62 349

11 POKOJE UMEBL.

Pokój
umeblowany dla panienki wydzierżawię zaraz. Adres w Kurjerze zdw 62 197

Słoneczny
umeblowany niekrępujący dwom osobom. Wrocławska 5/6 IV., prawo. zdw 62 144

Pokój
z pianinem wynajmę. Szwajcarska 23, parter, lewo. zdw 62 192

Pokój
dwuosobowy. Kochanowskiego 1, parter, lewo. zdw 62 167

Jasna
1, II. lewo, pokój do wynajęcia, panom. zdw 62 165

Pokój
utrzymanie zaraz. Skarbowa 6, III., lewo. zdw 62 164

Pokój
bez pościeli ewentl. małżeństwu wynajmę. Wiśniewski, Wielkie Garbary 48, II. zdw 62 206

3 Maja 3
dwa pokoje, dobrze sytuowanemu panu wynajmę, dom ogrodowy, I. piętro, lewo. zdw 62 074

Pokój
2 panienkom wynajmę bez pościeli od 1. 7. Kopernika 8, I., prawo. zdw 62 268

Pokój
umeblowany frontowy, elektryczność, wysoki parter, blisko opery wynajmę. Pościel pożądana. Dąbrowskiego 15, wysoki parter, lewo. zdw 62 278

Pokoje
umeblowane łazienką, telefonem panu wynajme. Matejki 65, I., lewo. zdw 62 352

Pokój
słoneczny, elektryczność, łazienka, lepszemu panu wynajme. — Wały Król. Jadwigi 3 a, II. piętro, lewo. zdw 62 357

Pokój
wynajmę panu Wielkie Garbary 36, III., front, prawo. zdw 62 351

Pokój
małżeństwu. Adres wskaże Kurjer zdw 62 350

Pokój
tani zaraz. Różana 10, Górny. zdw 62 236

Pana
na pokój z utrzymaniem lub bez przyjmę. Poznańska 58 a, II. prawo narożnik Mickiewicza. zdw 62 233

Pokój
wolny. Strzelecka 11, w podwórzu, III. p. zdw 62 291

Pokój
elegancki klatki schodowej, lepszym. Łąkowa 16, I., prawo. zdw 62 289

Pokój
frontowy, słoneczny dla 1—2 osób tanio wynajmę. Zielona 2, I. piętro. zdw 62 295

Pokój
umeblowany wynajmę zaraz małżeństwu lub dwom panom. Łąkowa 17, podwórze, prawo, II. zdw 62 304

Pokój
niekrępujący, dobrem utrzymaniem panu 1 lipca. Mickiewicza 11, III., prawo. zdw 62 246

Pokój
umeblowany, frontowy, balkonem osobne wejście, spokojnemu bezdzietnemu małżeństwu wynajmę 1. 7. Pamiątkowa 13, Wilda, III., wprost. zdw 62 243

Pokoje
umeblowane poleca „Informator" Ratajczaka 15 (Pasaż). zdw 62 035

Pokój
umeblowany wynajmę. Kowalewski, Wrocławska 39, wejście Kozia. rw 10 364

Pokój
dla pani. Wierzbięcice 31 IV., prawo, front rw 10 360

12 SZUKA POKOJU

Pokoju
większego, bez mebli, tylko w śródmieściu, na part. lub I. p. także w podw., z osobnem wejściem z klatki schodowej, światło elektr., poszukuje organizacja kulturalna na sekretarjat. Oferty z podaniem ceny uprasza się do Kurjera Pozn. zdw 62 025.

Poszukuję
2 pokoi, jeden wspólny dla panny i osobny dla pana zaraz. Oferty Kurjer rw 10 346

Niekrępującego
skromnego z osobnem wejściem poszukuje buchalter wojażer zaraz. Plac Świętokrzyski lub odległość do 15 minut. Oferty, cena Kurjer zdw 61 650

Bezdzietne
małżeństwo szuka pokoju próżnego lub umeblowanego. Oferty Kurjer zdw 62 135

Pokój
elektrycznością wprost z klatki schodowej. Strzelecka 5, I., prawo. zdw 62 189

Inteligentna
panienka szuka wspólnego pokoju. Zgłoszenia do Kurjera zdw 62 196

Małżeństwo
bezdzietne poszukuje skromnego umeblowanego pokoju zaraz lub 1. VII. Oferty Kurjer zdw 62 160

Poszukuję
skromnego niekrępującego pokoju (przejściowego). Oferty Kurjer zdw 62 354

Poszukuję
pokoju niekrępującego, cena 30 miesięcznie. Oferty Kurjer zdw 62 245

Pokoju
skromnego poszukuje pan od 20. 6. do 20. 7. Zgłoszenia z ceną Kurjer zdw 62 316

Pokoi
umeblowanych poszukuje „Informator", Ratajczaka 15 (Pasaż) zdw 62 336

13 LOKALE

Lokal handlowo-biurowy
do wynajęcia zaraz wprost od właściciela dom za czynszem, do omówienia przy ul. Gwarnej. Wiadomość telefon 52-51. zdw 61 361

4 ubikacje
parterowe, dużych wymiarów, do tego jedno duże podwórze wspólne drugie mniejsze wyłącznie dla siebie, światło elektryczne, do wynajęcia na fabrykę, warsztat, drukarnię i t. p. Posadzka betonowa. Zgłoszenia do Kurjera dw 5 325

Lokal fabryczny
parter i sklepy, nadające się na każdego rodzaju przemysł ca 700 metrów z podwórzem w całości lub częściowo zaraz do wynajęcia. Zgłoszenia „Par", Aleje Marcinkowskiego 11 pod 24,90 Pw 14 182-24,90

Poszukuje
się ubikacyj z większym wjazdem. Zgłoszenia do Kurjera zdw 62 286

Biuro obszerne
z urządzeniem i telefonem Plac św. Krzyski za zgodą gospodarza tanio odstąpię. Adres wskaże Kurjer zdw 62 318

Do wynajęcia
lokal na biuro z składnicą, parter, Wroniecka 4, „Gobelin". rw 10 367

14 DZIERŻAWY

Duży
pokój do wynajęcia. Niegolewskich 7, na pracownię składnicę lub biuro. Zgłoszenia Pluciński, Wielkie Garabry 14. zdw 57 718

Rzeźnictwo
kompletne, masywne urządzenie przy głównej ulicy, objęcie zaraz 2.200 zł. Kostrzyn, Poznańska 13. zdw 61 853

Garaże
murowane, suche wydzierżawię. Dolna Wilda 78, narożnik Półwiejskiej, telefon 36 06 lub 10-62 zdw 60 344

Restauracja
pierwszorzędnego hotelu w mieście powiatowem, zaraz do wydzierżawienia. Zgłoszenia do Kurjera dw 5 315

Gościniec
z kolonjalką, 3 pokoje kuchnia, salka, w dużej wsi kościelnej, wydzierżawie mechanikowi który założy warsztat reparacji rowerów, towar 2 500 zł. wtem roczna dzierżawa. Zgłoszenia Kurjer zdw 62 102

Młyn
wodno - motorowy, przemiał 120 ctr. do wydzierżawienia w okolicy Poznania. Najnowsze urządzenie na dogodnych warunkach do objęcia 7 tysięcy. Bliższych informacyj udzieli Stanisław Cyraniak, Wrocławska 22, Poznań. zdw 62 341-2

15 LETNISKA

Jastrzębia Góra nad pełnem morzem
pensjonat „Pilice". Świeżo odremontowany pod nowym zarządem poleca pokoje z utrzymaniem w cenie od 11—18 złotych, zależnie od pokoju i sezonu. Kanalizacja, tennis, dancing, plaża sportowy. Informacje Warszawa, Smolna 14. m 9, lub Łebcz „Pilice". Pw 11 999 62.387

Pokój
umeblowany wynajmę. Żabikowo pod Poznaniem, Polna 5. zdw 62 292

Letnisko
blisko Poznania na dwie osoby, kąpiel na miejscu. Zgłoszenia Kurjer rw 10 355

Letnisko
z utrzymaniem 6—7 zł dziennie, bez utrzymania z kuchnią 75 miesięcznie, las, jezioro. Informacje Grunwaldzka 31, „Teapaw" Tennis jw 4 100

Zakopane - Bystre
pensjonat „Eden" poleca pokoje z wykwintnem utrzymaniem w cenach przystępnych. Adres jak wyżej. zdw 61 515

Ciechocinek
willa „Pomorzanka", pensjonat Marji Gierlickiej. Duże słoneczne pokoje. Kuchnia pierwszorzędna. Wiadomość na miejscu. nw 12 129

Hel
Pensjonat Lwowianka nad morzem. Utrzymanie pierwszorzędne, ceny niskie. Burkowa, Lwów Boimów 3. nw 12 171

Partnera
do tennisa poszukuję. Zgłoszenia pod zdw 62 175

Ostrzeżenie
Ostrzegam przed zdyskontowaniem weksli moich na zł 1000,— i zł. 600,— in blanco z żyrem Sylwestra Ludwika Szczepskiego i Antoniego Tomczaka, danych p. Kazimierzowi Olszewskiemu, byłemu Dyrektorowi Banku Ludowego w Lesznie, gdyż za takowe nie odpowiadam, ponieważ zostały mi podstępnie zatrzymane. Szklarniowa plantacja pomidorów, St. Olszewski, Śrem, Mickiewicza zdw 62 217

Okazji transportu
mebli 2 pok. do Warszawy szukam. Oferty Kurjer zdw 62 285

Dziecko
zdrowe przyjmę na wychowanie mogę później adoptować. Oferty Kurjer zdw 62 239

23 OŻENKI

Pragnę
zapoznać mężczyznę, którem zależy na dobrem pożyciu małżeńskim. Liczę lat 32. Wdowiec mile widziany. Oferty do Kurjera zdw 62 332

Do ilustrowania wszelkiej reklamy polecamy

KLISZE

kreskowe i siatkowe na cynku. Nasza tygodniowa produkcja wynosi przeszło 40 000 kwadratowych centymetrów.

Drukarnia Polska, Sp. Akc. w Poznaniu, św. Marcin 70

Zakopane
„Jasny Domek", ul. Jagiellońska, piękna willowa dzielnica, pokoje umeblowane bez utrzymania dla chrześcijan. nw 12 159

Gdynia
1 pokój z 2 łóżkami łazienka, 10 minut od plaży na lipiec, sierpień do wynajęcia. Oferty Kurjer zdw 62 112

Hel
„Lidja" Pensjonat 69
poleca słoneczne pokoje z elektr. światłem, śliczny widok na morze, kuchnia pierwszorzędna. zdw 61 538

Zakopane
Willa „Lida" poleca pokoje tynkowane, obszerne, czyste i słoneczne. Wikt wykwintny i obfity. Ceny umiarkowane. zdw 61 817

Tanio
przyjemnie spędzisz czas w Promnie. Wolne pokoje bez utrzymania, oddam. Zgłoszenia Kurjer zdw 61 888

Piwniczna
Małopolska. Pensjonat Zofijówka blisko stacji kolejowej nad Popradem w uroczem położeniu poleca pokoje z całodziennem utrzymaniem. Kuchnia na maśle. zdw 62 227

Na letnisko
przyjmę kilka osób z dobrem utrzymaniem, okolica piękna, dużo lasu. Szkoła Sowiny, poczta Bojanowo. zdw 62 261

Ostrowo
Pensjonat Mewa nad pełnem morzem pokoje z całodziennem utrzymaniem od 1 lipca 8 zł przyjmuje gości. Zgłoszenia Sołtys Bastian. zdw 62 220

Zakopane
Ajencja Siemianowskiego Krupówki, obok poczty — informacje i adresy wolnych pokoi w pensjonatach, hotelach, mieszkaniach — lokuje wycieczki. Na odpowiedź 1 zł. w znaczkach. nw 12 220

Jastrzębia - Góra
Pensjonat „Fantazja", uroczo położony nad morzem poleca pokoje od 11 złotych dziennem utrzymaniem. Zgłoszenia Jastrzębia Góra przez Łebcz. Pw 14 180-58,203

Kartuzy
(Kaszubska Szwajcarja) pokoje z całodziennem utrzymaniem ceny przystępne. Zgłoszenia Dr. Niklas, Kartuzy rw 10 351

Hallerowo Hel
nad pełnem morzem z utrzymaniem 10 zł na lipiec. Bliższe Grunwaldzka 31, „Teapaw" Tennis. jw 4 101

16 OSOBISTE

Blanko
weksel na zł. 200.— z akceptem Wiktorja Osińska, Szelejewo pow. Żniński a żyrem Telesfor Krygier, Gąsawa nadany listem zwykłem na poczcie Gąsawie pod mojem adresem zaginął. — Ostrzegam przed nabyciem powyższego weksla. Stanisław Złotogórski, Poznań, Wroniecka 24 zdw 62 127

Panią
zdążającą do bramy obok kiosku Wilda, wczoraj, godz. 15, później widzianą na przeciw Teatru, prosi zainteresowany słówko do Kurjera zdw 62 284

Unieważnienie weksli!
Unieważniamy wszelkie weksle na ogólną kwotę zł 3 500, wydane firmie Ch. May, Kraków, jako weksle gwarancyjne, akc. Mieczysław Peche, Bydgoszcz, żyrowane przez Marję Peche, Bydgoszcz oraz Marjana Nowakowskiego, Poznań. Powyższe weksle nie będą wykupione Mieczysław i Marja Peche, Bydgoszcz, Marjan Nowakowski, Poznań. Pw 14 194-63,404

21 ZGUBY

Zagubiony
weksel płatny dnia 2 września 1930 roku na złotych 80,— akceptant Eugenjusz Górniak, Wielkie Garbary 24, unieważniamy. Żmudziński — Jankowiak, Krasińskiego 14. zdw 62 229

W piątek
zgubiono portfel ciemno-brązowy, 50 zł, papiery. Uprasza zwrot za wynagrodzeniem. Krobski, Bukowska 41. Pw 14 196-25,7

Zagubioną
książeczkę wojskową na nazwisko Witold Alkiewicz unieważniam. zdw 61 792

22 ROZMAITE

Akuszerka
Kleinwächterowa w Poznaniu, centrum miasta ulica Romana Szymańskiego 2 pierwsze piętro lewo drugi dom od placu Świętokrzyskiego zdw 46 070

Serce i nerwy uspokoisz
używając do kawy jako przymieszkę Cykorji „Extra", która zawiera wielką ilość kwasu baldrjanowego. dw 5346

Detektywne
biuro Greif Ratajczaka 15, od 18 lat obserwacje zdw 61 663

Skrzypczak
Wrocławska 35, III., przepisuje na maszynach skrypty i rękopisy również wyucza. zdw 61 768

Mistrz krawiecki
dzielny krojczy damski, męski, długoletnia praktyka, przystąpi jako wspólnik z kapitałem 15 000 zł. do lepszego zakładu krawieckiego w Poznaniu lub większem mieście prowincjonalnem. Oferty Kurjer zdw 61 933

Telefon 15-60
Spieszne doręczenia listów, paczek i bagażów. Electroluxem odkurzania i czyszczenie parkietów załatwiają Posłańcy Miejscy, ul. Woźna 11. zdw 62 256

Rolniczej
praktyki bez wzajemnego wynagrodzenia poszukuję na czas wakacji. Zgłoszenia Kurjer zdw 62 114

Przyjezdna
Warszawska Wróżka - Chiromantka przepowiada: przeszłość i przyszłość, masa podziękowań. Wiadomości Poznań, ulica Śniadeckich 6 a, III. p. Szaniawska u pp. Nowak w godz. od 11 rano do 8 wieczorem. zdw 62 136

Polowanie
Przyjmę wspólnika do bardzo dobrego polowaniaca 3 300 mórg, dogodna komunikacja autobusowa. Adres wskaże Kurjer zdw 61 908

Oddam
niemowlę chłopczyka na własne. Kurjer zdw 62 199

Przyjmę
religijną i inteligentną sierotę lat 15 za własną córkę. Życiorysy wraz z fotografją nadsyłać St. Zapytowska, Jarocin, Rynek 14. zdw 62 221

Szyję
sukienki po najniższych cenach. Debiec, Lipowa 8, I. zdw 62 276

Garderobę
damską szyję i przerabnie, nie drogo. Wenzlówna, Półwiejska 26, III. zdw 62 265

Chiromantka
przyjezdna przepowiada przyszłość, teraźniejszość, przeszłość, dobrze wróży z ręki, kart. Rom. Szymańskiego 8, podwórze, parter, lewo, przy placu Świętokrzyskim. zdw 62 305

Wiele
bogatych pań pragnie bezwłocznie wyjść zamąż za inteligentnych panów nawet bez stanowiska i majątku. Jeżeli chcesz ożenić się szybko i dobrze napisz zaraz do najstarszego i największego w Polsce biura pośrednictwa małżeństw „Przyszłość" w Warszawie ul. Wspólna 58, m. 1 Pw 11 391-62.351

Szczerej
przyjaźni szuka w towarzyskim świecie młody bardzo przystojny malarz i pozna chętnie dla ukończenia studjów, subtelną, piękną i zamożną panią. Cel matrymonjalny. Oferty upraszam Kurjer zdw 62 129

Kawaler
lat 26, ogrodnik na stanowisku, łagodnego charakteru z powodu braku znajomości pań szuka na tej drodze żony do lat 25. Łaskawe zgłoszenia z fotografją do biura ogłoszeń „Par" Aleje Marcinkowskiego 11, pod 55,211 Pw 14,181-55,211

Kawaler
rzemieślnik lat 25, pozna pannę cel matrymonjalny. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera zdw 62 176

Panna
przystojna, samotna, niezależna, pragnie poznać w celu matrymonjalnym mężczyznę w wieku średnim, inteligentnego na stałem stanowisku. Odpowiadam na szczegółowy życiorys możliwie z fotografją. Oferty Kurjer zdw 62 272

Pani
inteligentna, samotna wdowa, katl. z majątkiem życzy sobie znajomości lepszego, wyższego, starszego urzędnika. Nauczyciel i wdowiec ma pierwszeństwo. Cel matrymonjalny. Oferty uprasza do Kurjera Poznańskiego zdw 62 214

24 NAUKA

Kursy stenografji
pisania na maszynach. Kantaka 1, II. piętro. zdw 61 365

Skrzypczak
Wrocławska 35, III., wyucza pisania na nowych maszynach. zdw 61 769

Studentka
IV kursu poszukuje korepetycyj na wieś (łacina, francuski specjalność). Oferty Kurjer zdw 62 113

Studentka
poszukuje kondycji na wsi na lato. Oferty Kurjer zdw 62 101

Anglik
udziela lekcyj pojedyńczo, grupami. Oferty Kurjer zdw 62 178

Ondulacji
kurs udzielam. Oferty Kurjer zdw 62 328

25 MUZYKA

Pianino
krzyżowe tanio do wynajęcia. Zgłoszenia Kurjer zdw 58 748/9

Pianista
z wielkim repertuarem, duet lub większy zespół wolny. Bydgoszcz Wełniany Rynek 7, I. Sommerfeld. Pw 14 188-63,402

Saksofonista
trębacz, jazzbandzista, bandrolista, pianista pierwszorzędni poszukiwani. Kurjer zdw 62 274

Duet
trio, kwartet od 1. 7. wyjazd wolny. Oferty warunki Kurjer zdw 62 257

Skrzypek
pierwszorzędny potrzebny do cukierni od 1 lipca. Oferty do Kurjera Poznańskiego nw 12 362

Pianistka
z repertuarem wolna. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 62 323

27 SZUKA PRACY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych

Siła
pomocnicza aptekarska z praktyką 8 letnią dobrem świadectwami poszukuje posady na stałe lub na zastępstwo. Oferty pod adresem M. Kapałówna, Rawicz, ul. Wazów 501 zdw 61 357

Poszukuję posady woźnego
za złożeniem kaucji 1 000—2 000 Zgłoszenia Kurjer zdw 61 818

Pielęgniarka
z masowaniem poszukuje posady od 1. 7. do starszej osoby lub niemowlęcia, najchętniej na majątek. zdw 61 540

Francuska
rodowita wyjedzie nad morze ew. na wieś bez honorarjum. Oferty Kurjer zdw 61 963

Ogrodnik
kawaler, lat 27, obeznany wszelkich gałęziach swego zawodu poszukuje posady zaraz lub później. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 61 718

Krawcowa
znająca się na szyciu garderoby damskiej i dziecięcej oraz bielizny poszukuje stałej posady. Oferty Kurjer zdw 61 672

Szofer mechanik
kawaler z kilkoletnią praktyką i dobremi świadectwami poszukuje posady. Zgłoszenia do Kurjera pod zdw 61 733

Panienka
inteligentna z dobrego domu, ukończona Szkoła Wydziałowa przyjmie posadę do dzieci na wieś. Oferty Kurjer zdw 61 744

Uczennica
VII. kl. gimn. przyjmie korepetycje na wieś. Oferty Kurjer zdw 61 743

Pielęgniarka
w średnim wieku poszukuje posady do niemowląt. Zgłoszenia do Kurjera zdw 61 750

Kucharka
dzielna, lat 24, przyjmie zaraz lub później posadę najchętniej u starszych państwa. Łaskawe zgłoszenia pod zdw 62 207 do Kurjera Poznańskiego.

Szofer
kawaler z długoletnią praktyką, poszukuje posady, może złożyć kaucję. Oferty Kurjer zdw 62 260

Posługi
lub prania poszukuję. Oferty Kurjer zdw 62 275

Osoba
w średnim wieku, uczciwa z dobrem gotowaniem, poszukuje posady w lepszym domu do starszego państwa. Łaskawe zgłoszenia Kurjer zdw 62 267

Dziewczyna
szuka posady do wszelkich prac domowych. Oferty Kurjer zdw 62 263

Drogerzysta
wolny od służby wojskowej sumienny, uczciwy, poszukuje posady zaraz, branża obojętna. 1000 zł kaucji. Zgłoszenia Kurjer zdw 62 340

Pielęgniarka
poszukuje posady od 15 VII rb. do pomocy lekarzowi, pielęgnacji chorych lub położnic. Zgłoszenia do Kurjera zdw 61 749

Księgi
prowadzę godzinowo zestawiam bilanse, zakładam księgi. Zgłoszenia Kurjer zdw 61 770

Poszukuję
posady biurowego ewentualnie jako registrator adwokacki, władam językiem polskim i niemieckim. Oferty Kurjer Poznański zdw 61 761

Inteligentna
panienka z ukończoną średnią szkołą handlową, pisząca na maszynie, z praktyką biurową, poszukuje odpowiedniej posady. Zgłoszenia do Kurjera zdw 62 095

Posługaczka
poszukuje posługi na cały dzień. Oferty Kurjer jw 4090

Panienka
uczciwa, znająca szycie poszukuje posady do dzieci, najchętniej na wieś. Oferty Kurjer zdw 62 109

Kucharka
umiejąca dobrze gotować poszukuje posady w lepszym domu lub restauracji. Oferty do Kurjera Poznańskiego 62 361

Szofer
z językiem francuskim i niemieckim, z praktyką były st. żandarm, obejmie natychmiast posadę szofera podwórzowego, leśnika, urzędnika lub t. p., najchętniej w majątku. Oferty Kurjer zdw 62 360

Maszynistka
z kilkuletnią praktyką w biurach adwokackich, samodzielna siła, pisząca podług dyktanda, poszukuje od zaraz posady ewentualnie na zastępstwo w czasie wakacyj sądowych. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 62 345

Młodsza
książkowa kasjerka zmieni posadę, najchętniej w Poznaniu Zna wszelkie prace biurowe pisanie na maszynie. Włada językiem polskim i niemieckim w słowie i piśmie. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 62 105

Panna
kochająca dzieci w posiadaniu długoletnich świadectw poszukuje posady. Oferty Kurjer zdw 62 124

Bona - freblanka
z długoleenia praktyką z dobremi świadectwami poszukuje posady. Zgłoszenia Kurjer zdw 62 122

Leśniczy
z egzaminem dla leśniczych, w państwowej służbie leśnej, wieloletnia praktyka, reflektuje na prywatną poradę leśniczego wzgl. rewirowego od 1 lipca lub później Łaskawe oferty do Kurjera Poznańskiego zdw 62 309

Porządna
uczciwa dziewczyna lat 26. poszukuje posady z gotowaniem i do wszelkich prac domowych. najchętniej do państwa bezdzietnych lub samotnej osoby Zgłoszenia do Kurjera zdw 62 244

Posługi
poszukuję. Oferty Kurjer zdw 62 138

Młodszy
sekretarz adwokacki poszukuje posady zaraz lub 1 7 30. Oferty Kurjer zdw 62 329

Inteligentna
panienka poszukuje posady do dzieci z szyciem. Miejscowość obojętna. Zgłoszenia Kurjer rw 10 369

Praczka
uczciwa, szuka prania. Oferty Kurjer zdw 62 296

Dziewczyna
poszukuje posady w restauracji do wszelkich prac. Oferty Kurjer zdw 62 300

Szukam
posługi. Oferty Kurjer zdw 62 303

Dziewczyna
ze wsi bardzo uczciwa, uczona gotowania przyjmie posadę jako początkująca kucharka ewentualnie do wszystkiego od 1. 7. Oferty Kurjer zdw 62 248

Gospodyni
w średnim wieku poszukuje posady do samotnej osoby na probostwo lub dworu, świadectwa długoletnie. Sokołowska u p. Spisaka, Kościelna 8, Września. zdw 62 242

Gosposia
inteligentna i uczciwa z dobrej rodziny, lat 28, przyjmie posadę, gdzie brak pani domu, także w majątku bardzo dobre, długoletnie świadectwa. Oferty Kurjer zdw 62 326

Nauczycielka domowa
z pozw. naucz i prakt. szuka posady od 1. 8. lub 1. 9. Przygot. 3 klas gimn. udziela pocz. gry na fortepianie. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 62 212

Praczka
prasowaczka szuka pracy. Oferty do Kuprjera zdw 62 240

Handlowiec
młodszy, zaprowadzony w drogerjach, składach kolonjalnych i papieru, szuka zastępstwa poważniejszej fabryki lub hurtowni na Wielkopolskę i Pomorze. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera zdw 62 281

Panienka
która ukończyła kurs stengrafji i pisania na maszynach, poszukuje pracy jako początkująca biuralistka. Zgłoszenia Kurjer zdw 62 298

Dziewczyna
uczciwa z dobremi świadectwami i dobrem gotowaniem, szuka posady od 1. 7. Oferty Kurjer zdw 62 297

DZISIAJ W KINIE

Apollo: „Kobieta, która Cię nigdy nie zapomni".
Aurora: „Czarny Pirat".
Casino: „Pat i Patachon jako podpory tronu".
Collosseum: „Tragedja w Alpach".
Corso: „Korsarze puszczy".
Edison: „Z dnia na dzień".
Harfa: „Więzień z czarciej wyspy".
Metropolis: Chcę śnić o tobie.
Odeon: „Zakazane godziny".
Renaissance: „W zaułkach Szanghaju".
Stylowe: „Człowiek bez nerwów".
Słońce: „Kochanka Jego Książęcej Mości"
Wilsona: „Harry Loyd".

Mistrz
młynarski samotny z kilkoletnią praktyką, oraz szkołą młynarską posiada chlubne świadectwa poszukuje posady od zaraz lub później. Frankiewicz Gorazdowo, poczta Borzykowo. zdw 62 121

Kucharka
starsza poszukuje posady zaraz lub 1. 7 Oferty Kurjer zdw 62 330

Gospodyni
samodzielna z dobrem gotowaniem i wypiekaniem ciast poszukuje posady, miejscowość obojętna, najchętniej na probostwie. Oferty Kurjer zdw 62 128

Panienka
z lepszej rodziny pragnie przyjąć posadę, najchętniej u starszego państwa. Oferty Kurjer zdw 62 132

Pomocnik
branży kolonjalno-delikatesowej poszukuje posady. Oferty Kurjer zdw 62 185

Gospodyni
średni wiek, zaufana, poszukuje samodzielnej posady znajomość dobrej kuchni, szycia, prasowania, wszelkiej pracy domowej, wymagania skromne. Świadectwa jak najlepsze. Łaskawe oferty Kurjer zdw 62 177

Dziewczyna
ze wsi szuka posady do wszelkich prac domowych z praniem. Oferty Kurjer zdw 62 151

Fryzjer
damsko-męski, dzielny, biegły, długolentia praktyka, zmieni posadę od 1. VII Łaskawe oferty do Kurjera pod zdw 62 152

Garderobę
damską, dziecięca wykonuje, przrabiam tanio. Św Marcin 78. II., lewo. zdw 62 145

Kucharka
do małej restauracji do gotowania poszukuje posady. Oferty Kurjer zdw 61 884

Inkasent
woźny, poszukuje posady zaraz dam 1 000 zł kaucji. Oferty Kurjer zdw 62 197

Panienka
inteligentna, córka urzędnika, poszukuje posady do dzieci od 1. 7. Mogę być pomocą w nauce. Znam także robótki ręczne. — Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdw 62 156

Panna
z porządnej rodziny szuka posady za pokojową, zna prasowanie i cokolwiek szycia. Łaskawe zgłoszenia Jakubowska, Swarzędz, Nowy Świat 18. zdw 62 203

Sumienna
praczka szuka prania Karwowskiego 2. parter, lewo. zdw 62 157

Gospodyni
starsza przyjmie posadę w Poznaniu u samotnej lepszej osoby. Kurjer zdw 61 867

Krawcowa
samodzielna poszukuje zajęcia na kilka dni poza dom. Oferty Kurjer Poznański zdw 61 978

Dziewczyna
wiejska bardzo dobrze polecona, dobrem gotowaniem, poszukuje posady od 15. 6. Oferty Kurjer zdw 61 982

Dziewczyna
z dobrem gotowaniem poszukuje posady do 2 osób. Oferty Kurjer zdw 61 797

Maturzysta
(typ staro-klasyczny) przyjmie posadę korepetytora w zakresie 4 klas gimnazjalnych, najchętniej na ws., Zgłoszenia piśmienne K. Stelmach, Bydgoszcz, ul. Kościelna 1. zdw 61 682

Osoba
inteligentna przyjmie posadę, jako towarzyska, wyręczycielka lub do opieki nad dziećmi na wyjazd za małem wynagrodzeniem, lub za utrzymanie. Oferty Kurjer zdw 62 010

Bona
wychowawczyni, inteligentna, — zdrowa, z praktyka ma ukończona szkołę wydziałową poszukuje posady od 1. 7. Oferty Kurjer zdw 61 328

Inteligentna
panienka z ukończoną szkołą gospodarczą poszukuje posady do dzieci, udzieli lekcyj fortepianu. zdw 61 777

Maturzystka
francuski, angielski, szuka pracy pisemnej w domu lub poza domem. Oferty Kurjer zdw 61 766

28 WOLNE MIEJSCA

Apteka
Radziecka w Chojnicach poszukuje aptekarza (ki) na zastępstwo od 15 VII lub 1 VIII na 4 tygodnie. dw 5 344

Służąca
do wszelkiej pracy domowej do hotelu za dobrą pensją potrzebna zaraz. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego pod zdw 62 223

2 zaufanych mężczyzn
na stanowisko posłańców poszukiwani. Biuro Posłańców Miejskich, ul. Woźna 11, tel. 1560. zdw 62 258

Krawcowa
do domu potrzebna zaraz. Wejmanowa, Poznańska 58a. zdw 62 253

Chłopaków
do gazet. Polonia, Aleje Marcinkowskiego 13. zdw 62 273

Młodszy
pomocnik fryzjerski potrzebny. Chwaliszewo 23. Majewicz. zdw 62 266

Służąca
z gotowaniem potrzebna zaraz.— Niegolewskich 5, skład. zdw 62 264

Wielkopolska
Sp. Akc. poszukuje zaraz 4 panów i pań, które podejmą pracę samodzielną w zakresie naukowem. Posada stała. Poważni reflektanci mogą się zgłosić we wtorek i środę od 10—1 i od 3—5. Pocztowa 31a wysoki parter. Pw 14 131-25,2

Biurowa
równocześnie jako kasjerka osięgnie natychmiast stałą posadę za złożeniem kaucji 8 00—1 000 zł. Zgłoszeniad zisiaj 16 b. m. od godziny 5—7 po południu przyjmuje Muszyński, Słowackiego 38 dom ogrodowy. zdw 62 317

Poszukuję
kilka wymownych pań, panów celem sprzedaży bardzo pokupnych nowości. Rüde. Poznańska 50, II., front. zdw 62 314

Zaraz
otrzyma stała posadę biurowa maszynistka za pożyczkę tysiąc złotych. Kurjer zdw 62 153

Blacharz
wykwalifikowany w robotach karoseryjnych znajdzie zatrudnienie w fabryce karoserji Superba, Parzeczew, pow Jarocin, telefon Jarocin 121. nw 12 366

Uczennica
może się zgłosić Dąbrowskiego 46, Salon Mód. jw 4 098

Przyjmę
pomocnika obuwniczego zaraz. Sroczyński, Głuszyna p. Krzesiny, powiat Poznań. rw 10 363

Fryzjerka
wprawna, biegła, zaraz. Kurjer rw 10 361

Poszukuję
dzielnej krawcowej zaraz. J. Krystek, ul. Ślusarska 2. zdw 62 262

Potrzebna
służąca zaraz Błaszczak Łukaszewicza 11. skład kolonjalny. zdw 62 358

Biurowa
początkująca zaraz potrzebna. Zgłoszenia św. Marcin 15. I., prawo. zdw 62 363

Ekspedjentka
bufetowa potrzebna do cukierni zaraz. Zgłoszenia do Kurjera zdw 62 366

Chłopiec
do posyłek potrzebny Zgłoszenia Warta, Al. Marcinkowskiego 26 zdw 62 365

Posługę
na 2—3 godziny. Oszańkiewicz, ul. Chwaliszewo 33. zdw 62 353

Ekspedjentka
branży piekarsko-cukierniczej potrzebna zaraz Ruprecht, Marsz. Focha 35. zdw 62 346

Posługaczka
dobremi świadectwami. Asnyka 4, I. zdw 62 108

Dziewczyna
skromna, czysta (wiek obojętny) do 3 osób, jedno 4 letnie dziecko, zaraz. Zgłoszenia od godz. 12—8 wieczór. Janina Szwarcowa, ul. Marsz. Focha 55, III. p. zdw 62 179/80

Dziewczyna
do wszystkich prac domowych z dobrem gotowaniem zaraz potrzebna. Pucińska, Ratajczaka nr. 33. zdw 62 141

Praczka
potrzebna. Zielona 3, tylny dom, III. piętro. zdw 62 137

Fryzjerka
dzielna może się zgłosić. Staszica 5. zdw 62 188

2 fryzjerskich
pomocników przyjmę. Staszica 5 zdw 62 187

Posadę
szofera - kierownika otrzyma, kto udzieli 2—3 tys. zł dam pewne gwarancje, miesięczne wynagrodzenie 300 zł. Zgłoszenia Kurjer zdw 62 343-4

Dziewczyna
dobrem gotowaniem do wszystkiego potrzebna zaraz. Dąbrowskiego 23, III., prawo. zdw 62 313

Biuralistkę
młodszą, piszącą biegle na maszynie zaraz na 3 miesiące przyjmę. Także uczennice do lat 16. tylko z pięknym charakterem pisma zaraz na stałe przyjmę. — Zgłoszenia z pensją, życiorysem Kurjer zdw 62 339

Zastępców
do sprzedaży nowej premjowej pożyczki budowlanej na spłaty miesięczne poszukuje poważna instytucja bankowa. Szybkie zgłoszenia Lwów, skrytka pocztowa 271. zdw 62 216

Przyjmę rządcę
24 zboża, 100 ziemniaków, 2920 mleka 2 400 pensji. Pożądana kaucja około 2 000 dolarów. Pisemne zgłoszenia do Kurjera pod „Małopolska" zdw 62 215

Żelaźniaka-książkowego
ewentl. uprzywilejowanego inwalidę fachowca przyjmę zaraz na stałe utrzymanie. Oferty z podaniem wynagrodzenia uprasza L. Kaczmarek, Krobia (Wkp). zdw 62 213

Dziewczyna młodsza
do dzieci i lekkich prac domowych potrzebna Zgłoszenia Galasińska, Warownia Reformatów Śródka zdw 62 142

Pomocnik
fryzjerski zaraz potrzebny. — Bandurski, Dąbrowskiego 5. zdw 62 195

Uczeń
uczciwych rodziców potrzebny do drogerji. Piśmienne zgłoszenia z życiorysem do Kurjera zdw 62 194

Krawczyni
w dom na damską, dziecięcą garderobę zaraz potrzebna. Jaroszyk, Chwaliszewo 24. zdw 62 169

Na okres Wystawy
przystojna, inteligentna panienka, władająca językiem niemieckim, możliwie czeskim i cośkolwiek francuskim. Biuro Zdrojowiska, Piszczany, Masztalarska 7. zdw 62 168

Młynarz
samotny z pożyczką 5 000 może natychmiast przyjąć posadę. — Zgłoszenia Kurjer zdw 62 149/50

Inkasent
500 zł kaucji potrzebny zaraz, objazdem samochodem. — Adres Kurjer zdw 62 161

Posługaczka
potrzebna. Skryta 7, III., lewo. zdw 62 163

Dziewczyna
do rozlewni perfum potrzebna. Przemysł Perfumeryjny, Garncarska 5. zdw 62 162

Dziewczyna
uczciwa, pracowita z gotowaniem potrzebna. R. Fromm, ul. Wielka 15, III. zdw 62 181

Pomocnik
fryzjerski może się zgłosić zaraz Poznańska 22. zdw 62 201

Panna
i uczennica do krawieczyzny potrzebne. Sulewska, Mostowa 5. zdw 62 205

Dziewczyna
do wszelkich prac domowych potrzebna, Solacz, Solacka 21, parter. zdw 62 204

Dziewczę
na wskroś czyste potrzebne do wszystkich prac domowych ul. Żupańskiego 13 a, II p. prawo. zdw 62 228

Pomocnik drogista
specjal. perfum., kosmetyka potrzebny zaraz na sezon ewent. na stałe. Perfumerja Higiena, Gdynia, Skwer Kościuszki. zdw 62 208

Szofer
potrzebny, stała posada. Kaucja konieczna. Oferty zdw 62 226

Nauczycielka
młodsza, muzykalna, któraby za pobyt na wsi podczas wakacji zajęła się 10-letnią dziewczynką może się zgłosić. Maj. Micharzewo, poczta Wągrowiec. zdw 62 210

Potrzebna
służąca z gotowaniem. Ziółkowska, skład Szkolna 13. zdw 62 237

Służącą
przyjmie Golusowa, Półwiejska nr. 35. zdw 62 234

Chłopiec
do posyłek potrzebny od zaraz. Zgłoszenia z ojcem względnie z matką do firmy „Blask", S ka. Akc., Aleje Marcinkowskiego 5. Pw 14 184-24.93

Dziewczęta
biegłe w zawijaniu cukierków mogą się zaraz zgłosić. „Roma", Stawna 6. zdw 62 287

Najstarsza prywatna

Szkoła Przygotowawcza im. Kopernika

ulica Skarbowa nr. 5

przyjmuje wpisy dziewcząt i chłopców od lat 6

codziennie między godziną 12—1.

Nauka odbywa się w godzinach przed południowych **pod kierownictwem sił kwalifikowanych.**

Dzieci korzystają z bibljoteki szkolnej i ciepłych śniadań. zw 24091

Konkurs chrześc. stenogr.
polsk., niem. Gabelsberger'a maszyn nowoczes., księg. absolw. lepszej szkoły handl. przyjmie Berger, Toruń. Żeglarska 25. zdw 60 678

Bufetowa
młoda, pracowita i uczciwa do ruchliwej restauracji potrzebna. Zgłoszenia rano do 10-tej. Półwiejska 13. zdw 62 294

Fryzjer
dzielny potrzebny. Woźna 16. zdw 62 293

Posługa
uczciwa, akuratna, czysta, dobrze polecona. Ratajczaka 28, III., lewo. zdw 62 299

Potrzebna
od zaraz młoda, zdrowa chętna i uczciwa druga pokojowa lub elewka chcąca wyuczyć się jako pokojowa do dworu Zgłoszenia majętność Koszuty, poczta Środa. P 58.206

Książkowa - bilansistka korespondentka
pisząca na maszynie znająca języki, przystojna potrzebna zaraz z kaucją. Zgłoszenia Kurjer zdw 62 118

Gosposia
która zna dobre gotowanie i już w hotelu pracowała może się zgłosić. Podać wysokość pensji, fotografję i odpis świadectw do Kurjera Poznańskiego pod zdw 62 222

Wychowawczyni
rodowita Francuska **poszukiwana** do 6-letniego chłopca. Uprasza się zgłoszenia z referencjami i załączeniem fotografji do eksped. Kurjera Pozn. pod zw 24 105

Uczeń
do rzeźnictwa potrzebny. Swarzędz. W. Wolny. zdw 62 249

Potrzebna
służąca uczciwa, czysta, umiejąca samodzielnie gotować zaraz. Konkiewiczowa, Chełmońskiego 10. zdw 62 241

Dziewczyna
z doskonałem gotowaniem, zdrowa czysta, zgodna, potrzebna zaraz lub 1. lipca do wszystkiego, do dobrego domu z prowincji (blisko Poznania). Zgłoszenia z odpisem świadectw i podaniem żądanej pensji skierować do Kurjera Poznańskiego pod dw 5368

Biurowa
lub biurowy piszący na maszynie, siła, która ewentl. pracowała u adwokata może się zgłosić. Ochrona Kredytu w Handlu i Przemyśle Tow. zap. Poznań, ul. Długa 4, III., ptr., u Niewiecki. Pw 14 190-25,1

Wyręczycielka
pani domu skromna, moralna, znająca gotowanie, szycie oraz wszelką pracę domową do lepszego domu w małem mieście potrzebna Zgłoszenia Kurjer zdw 61 511

Krawcowa
siła pierwszorzędna potrzebna Salon Mód Gwarna 11. Hw 24

Kucharka
z dobrem gotowaniem na stałą posadę potrzebna od 1 lipca do powiatowego miasta Wymagana moralność i dobre świadectwa. Zgłoszenia Kurjer Poznańsw zdw 62 106

Dzielnej ekspedjentki
z dobremi świadectwami do składu rzeźnickiego w miejscowości kąpielowej poszukuje zaraz lub 1 7 30 Ernest Drew mistrz rzeźnicki, Puck telefon 24 zdw 62 959

Forlegerów
angażuje Buczek Rynek Łazarski 9. I zdw 61 485

Marszantki
z dłuższą praktyką i uczennice poszukuje M. Klatkiewicz, ulica Szkolna 11. zdw 61 902

Służąca
potrzebna. — Górna Wilda 47, skład. zdw 61 983

Służąca
potrzebna zaraz (piekarnia) — Kwiatowa 14. zdw 61 994

Dziewczyna
do wszystkiego, uczciwa, czysta i pracowita potrzebna od 1. 7. do Głównej. Zgłoszenia do Kurjera zdw 61 893

Humor zagraniczny

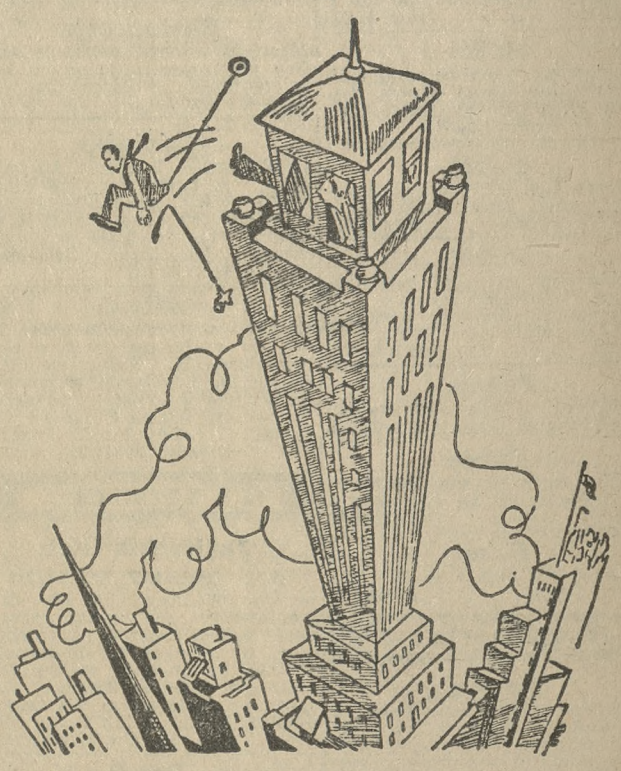

Wynoś mi się! i nie odważ mi się więcej pokazywać na oczy! (Life N. Jork) S. F.

Przedpłata na lipiec 1930 r. za oba wydania razem włącznie tygodniowego dodatku ilustr. „Jlustracja Poznańska" i „Nowiny Sportowe" w Poznaniu w eksped. zł 4.00, w agencjach w mieście zł 4.50, z odnoszeniem do domu w Poznaniu zł 4.70, z odnoszeniem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie zł 4.94 kwartalnie zł 14.80, pod opaską w Polsce zł 9.00, pod opaską w innych krajach zł 11.00. W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków i t. p. wydawn. nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Ogłoszenia na stronie 6-łamowej 30 gr., na stronie 4-łamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 75 gr, na stronie czwartej 120 gr, na stronie drugiej 150 gr, przed wiadomościami potocznemi 240 gr od 1-łamowego milim. Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18.30, w nagłych wypadkach do godz. 22 u stróża, do wydania wieczornego do godz. 10, w dni przedświąt. do godz. 9 przedpołudn. Drobne ogłoszenia: słowo napisowe (tłuste) 30 gr., każde dalsze słowo 20 gr. Za różnice między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstałe wskutek matrycowania, wydawnictwo nie odpowiada.

W wydaniach wielkoświątecznych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną część numeru z reklamami i ogłoszeniami, materjał poświęcony danej uroczystości

Telefony do Redakcji i Administracji: 4461, 1476, 3307, 3524, 4072, 2305, w niedziele, święta i nocą tylko 1476 i 3524. — P. K. O. Poznań, nr. 200 149